SKY TRANSPORT SOLUTIONS
ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ
ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ
PHONE: 209-855-6938

ਹਫਤਾਵਾਰੀ
ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ
VOL - 9 ISSUE - 16
July 29, 2020
Postal Address
Desh Doaba
5101 Doe Hollow Pl., Antelope, CA-95843
www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

Golden State Truck Sales Inc.
ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ
ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਸਸਤੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕ
ਦਾ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ
ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ
Call : Dharminder Singh
Cell : 530-870-6600
Email: myfuturetruck@gmail.com

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੁੰਬਰ ਸੰਪਰਕ : 916-947-8920 ਫੈਕਸ : 916-238-1393 E-mail : deshdoaba@yahoo.com ਸੰਪਾਦਕ : ਤਰਸੇਮ ਜਲੰਧਰੀ

ਛਤਰਪਤੀ ਸ਼ਾਹੂ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਵੱਲੋਂ ਦਿਲੀ ਹਾਰਦਿਕ ਵਧਾਈਆਂ। ਸਬੰਧਤ ਲੇਖ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਲਈ ਦੇਖੋ 'ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼'।

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ (ਬਿਊਰੋ)– ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚਲੇ ਯੂਐੱਨ ਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਜੰਗ ਦੇ ਝੰਬੇ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮਿਕ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਲ (2020) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤਕ 3400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਹਲਾਕ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। 'ਦਿ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਸਿਵਿਲੀਅਨਜ਼ ਇਨ ਆਰਮਡ ਕਨਫਲਿਕਟ' ਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਮਿਸ਼ਨ (ਯੂ ਐੱਨ ਏ ਐੱਮ ਏ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2020 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹਿੰਸਾ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਇਸ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ 1282 ਮੌਤਾਂ ਤੇ 2176 ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਯੂਐੱਨਏਐੱਮਏ ਨੇ ਇਰਾਕ ਦੀ ਇਸਲਾਮਿਕ

ਸਟੇਟ ਤੇ ਦਿ ਲੇਵੈਂਟ-ਖੋਰਾਸਾਨ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ (ਆਈ ਐੱਸ ਆਈ ਐੱਲ-ਕੇਪੀ) ਵੱਲੋਂ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਤੇ ਸ਼ੀਆ ਮੁਸਲਿਮ ਆਬਾਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ (2019) ਦੇ ਇਸ ਅਰਸੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਵਾਰ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਵਿੱਚ 13 ਫੀਸਦ ਨਿਘਾਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬੰਦੂਕ ਧਾਰੀਆਂ ਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ ਬੰਬਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੋਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 25 ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸੀ ਤੇ ਅੱਠ ਹੋਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਪਿੱਛੇ ਆਈਐੱਸਆਈਐੱਲ-ਕੇ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਸਲਮ ਫ਼ਾਰੂਕੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ, ਦਾ ਹੱਥ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਘਟਣ ਪਿੱਛੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਫੌਜੀ ਬਲਾਂ ਤੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸਟੇਟ ਦੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਘਟਣਾ ਹੈ।

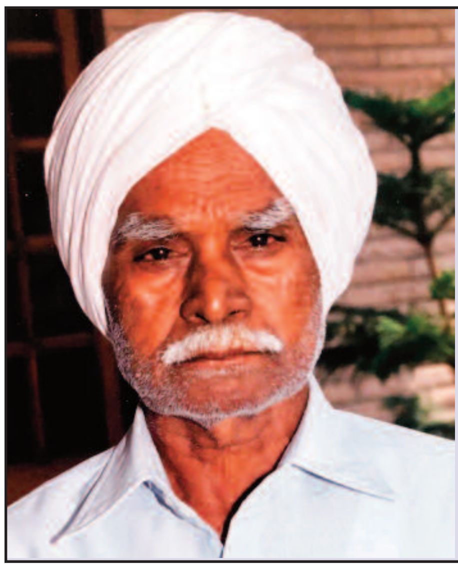

ਨਾਮਵਰ ਕਾਲਮ ਨਵੀਸ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜੇ 'ਤੇ ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਦੁਖੀ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਦੀ ਆਤਮਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। *ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਖੋ ਸਫਾ 10 'ਤੇ।*

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਨਾ ਪਾਲੋਂ- ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ

ਜੇਨੇਵਾ (ਬਿਊਰੋ– ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਬਲਿਊ ਐਚ ਓ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤਫਹਿਮੀ 'ਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਇਕ ਮੌਸਮੀ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਮੌਸਮ ਬਦਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਮਾਰਗਰੇਟ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਇਕ ਵਰਚੂਅਲ ਬ੍ਰੀਫਿੰਗ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਲਹਿਰ ਹੈ।

ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਗੋਲਾਧਰ 'ਚ ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ 'ਚ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਿਸੇ ਆਮ ਇਨਫਲੂਏਜਾ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੌਸਮ ਬਦਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਾਂਗਕਾਂਗ 'ਚ ਦੋਬਾਰਾ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ

ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੁਕ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਵੱਡੀ ਲਹਿਰ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜੋ ਉੱਪਰ ਹੇਠਾਂ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕਰਵ ਨੂੰ ਫਲੈਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੌਕਸ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ

ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਵੱਧਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੌਕਸ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਵੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਨਵਾਂ ਵਾਇਰਸ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਹਰ ਮੌਸਮ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਲੂ ਦੀ ਵੈਕਸੀਨ ਲਗਵਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਹ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਹਤ ਲਈ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Indian Grill
Indiangrillsanleandro.com
Pal343@ yahoo.com
510-878-2704, 510-332-1074 Mobile
We do Outdoor & Indoor Catering for all your Events
1600 Washington Ave. San Leandro.CA 94577
Open 7 days a week
Lunch Buffet : 11:00 AM - 2:30 PM
Fine Dining: 4.30 PM - 9"30 PM

GINNY WALIA
Law Offices. Inc
Ginny H. K. Walia
Experienced Jury Trial Lawyer
Featured as a legal analyst on Fox News, MSNBC and Kron 4
FAMILY LAW, CRIMINAL DEFENSE AND CIVIL LITIGATION
Tel: (408) 724-9200
Fax: (408) 724-9202
Toll Free: 1 (800) 379-9330
ginny@walialawfirm.com
www.walialawfirm.com

BAGGA JEWELERS
916-912-8842, 916-329-8772
SINCE 1996
jewelers.Bagga@gmail.com
ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿਚ 22 ਅਤੇ 24 ਕੈਰੇਟ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਸਟੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋਨਾ ਵੇਚਣ, ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਦਲੇ ਨਵਾਂ ਸੋਨੇ ਤੇ ਕੈਸ਼ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇੱਥੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
Sandeep Jony Bagga
6930 65TH STREET # 115 SACRAMENTO CA 95823

MAJESTIC HOMES
Office (925) 779-1234
Direct (925) 366-3618
Fax (905) 219-3918
DRE Licence- 00871752
RAMESH SUMAN
Broker Realtor
RCS-D TM
www.majestichomes.us ramesh@rameshsuman.com
P.O. Box 3434, Antioch, CA 94531-3434

SAROAY INVESTMENT REALTY
Ram Saroay
Broker/Realtor
Business License 031035
ramsaroay@hotmail.com
39039 Paseo Padre Parkway Suite # 205 Fremont, CA 94538
Office: (510) 742-8120, Cell; (510) 368-3983

Amrik Chand (CPA)
Phone : 510-490-8200
Fax : 510-490-8202
Email : achand@pacbell.net
Income Tax Preparation
(Individual, Corporation & LLC)
Payroll Services & Bookkeeping Services
* We are in this business since 1989.
Your satisfaction is our goal.
* Please call us for Professional & reliable services at reasonable rates.
959 Corporate Way, Fremont, CA. 94539

INDIA BAZAAR
Jai Ram Gaught
Harjit Gaught (Happy)
INDIAN, PAKISTANI & FIJJIAN GROCERIES
WE ARE OPEN
7 DAYS A WEEK
9:00am to 8:30pm
RENT DVDS & BUY CLOTHES
ENJOY YOUR DAY WITH HOPES
WE ACCEPT FOOD STAMPS
CALL TO HAPPY
Cell: (209)-487-2127
Ph: (209) 478-0285
Fax: (209) 477-3206
ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਏਅਰਲਾਈਨ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ।
EVERY SATURDAY & SUNDAY SPECIAL DISCOUNT ON GROCERIES
1304-E HAMMER LANE, SUITE 12, STOCKTON CA, 95210
EMAIL: indiabazaar08@yahoo.com

INDIA MARKET
INDIA MARKET
SWEETS & SPICES
CHAAT PAPDI, SAMOSA, CHAAT, PANI PURI
DAHI VADA, BHEL PURI CHAAT
ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਮਨਭਾਉਂਦਾ ਸਟੋਰ
ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰੋਸਰੀ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ
WE HAVE LARGEST COLLECTION FOR INDIAN FIJIAN & PAKISTANI GROCERY
MUSIC, FABRIC ARTIFICIAL JEWELRY, SWEETS, FRESH VEGETABLES & MORE..
ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ
ਬਰਿੰਦਰ ਬੈਂਗੜ
Super Eyebrow Threading Now Open
Eyebrow Threading & Henna Tattoo
7 times, Get 8th one free!
Inside India Market
SACRAMENTO
5203 EKLHORN BLVD
SACRAMENTO CA 95842
916- 338-5511
WALK INS WELCOME
ROSEVILLE
1265 PLEASANT GROVE BLVD.
100 ROSEVILLE, CA 95747
916- 786-7666
Cell :
916-798-8142
Email:
IndiaMarketRoseville@gmail.com

Raja
SWEETS & CATERING
AUTHORIZED CATERER FOR MAJOR 5-STAR HOTELS
ITEMS SERVING
All Kinds of Sweets | Snacks
Chaat Stall | North Indian Cuisine
Fluda Kulfi Stall | On Site Tandoor
CATERING SERVICE
Wedding Ceremonies | Receptions
Birthday Parties | Corporate Events
Religious Gatherings
Picnics/Bar-B-Que
ADDITIONAL SERVICE
Warmers | Chaffing Dishes
China & Silverware
Linen Rental | Waiters
Bartenders
CONTACT US:
RAJA SWEETS & CATERING
WORK (510) 489-9100
CELL (510) 715-1619
Email: msbains@rajasweets.com
www.rajasweets.com
Find us on: facebook.
Follow us on Twitter
rajasweetsandcatering
rajasweets

Kash FABRICS
ਪੰਜਾਬੀ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਵਨ ਸਟੋਰ
ਸਾਡੀ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ
ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ
ਲਹਿੰਗੇ ਤੇ ਸੂਟ ਅਤੇ ਨਾਲ
ਡਿਜ਼ਾਇਨਰ ਮੈਚਿੰਗ ਜਿਊਲਰੀ
ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ ਵਧੀਆ ਤੋਂ
ਵਧੀਆ ਸਾੜੀਆਂ ਤੇ
ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਸੂਟ, ਦਰਜਨਾਂ ਰੰਗਾਂ
ਵਿਚ ਪੱਗੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦੋ।
ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ, ਡਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਡੀਆਂ-ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਡੀਵ ਵੀਵ ਡੀਵ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ।
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਅਸੀਂ ਯੂਬ ਪੀਬ ਐਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
KASH FABRICS
ONE STOP SHOPPING CENTRE
29576 Mission Blvd Hayward. Ca 94544
www.kashfabrics.com
Tel: 510-538-1138

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ 1876 ਹੋਰ ਮੌਤਾਂ, 65000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਨਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)– ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ 1876 ਹੋਰ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੇ ਜਾਨ ਲੈ ਲਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ 49291 ਮਰੀਜ਼ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ 1,52,320 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਆਉਣ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵੀ ਮੱਧਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਤੇ 64933 ਨਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਨਾਲ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਕੁਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 44,98,343 ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਫਲੋਰੀਡਾ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਏਕਾਂਤਵਾਸ ਵਿਚ ਭੇਜੇ

ਦੇ ਬੇਸਾਈਡ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਦੇ ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੋਰੋਨਾ ਪਾਜ਼ਟਿਵ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਕਰੀਬਨ 300 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਏਕਾਂਤਵਾਸ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਰੀਵਰਡ ਕਾਊਂਟੀ ਦੇ ਫਲੋਰੀਡਾ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਪਾਜ਼ਟਿਵ ਆਉਣ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਾਊਂਟੀ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਨੀਤ ਸਟਰੀਮਲ ਨੇ ਇਕ ਈ ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕੋਰੋਨਾ ਪੀੜਤ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ 14 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਏਕਾਂਤਵਾਸ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹਾਂ ਜਿਨਾਂਨੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ।

ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਐਂਬੂਲੈਂਸ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਵਿਛੜੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਸਲੂਟ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਨਜਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਨੇ ਕੀਤੀ ਖੁਦਕੁੱਸ਼ੀ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਖੁਦਕੁੱਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਸਿਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦਕੁੱਸ਼ੀ ਕਰ ਲੈਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੇਅਰ ਲੌਰੀ ਲਾਈਟਫੁਟ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਆਫ ਕਰਿਮੀਨਲ ਨੈੱਟਵਰਕ ਡਿਓਨ ਬਾਇਡ (57) ਦੀ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਬਾਪ ਸੀ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਇਡ ਨੇ ਹੋਮੈਨ ਸਕੁਏਅਰ ਪੁਲਿਸ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਕੇ ਖਤਮ ਕਰ ਲਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਡੇਵਿਡ ਬਰਾਊਨ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਇਡ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਦਿੱਲ ਤੋੜ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਕੁੱਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਾਇਡ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ 30 ਸਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਪਾਕਿ 'ਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੈਪਟਨ ਵੱਲੋਂ ਨਿਖੇਧੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ– ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਥਿਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਵੀਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।" ਇਹ ਸਥਾਨ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਐੱਸ.ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣ।" ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ ਹੈ ਤੇ ਇਥੇ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਨੇ 1745 ਵਿਚ ਕਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਨੌਲਖਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਵਿਰੋਧ ਜਤਾਇਆ।

ਚੋਣਾਂ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਟਰੰਪ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ– ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਮਸਾਂ 100 ਦਿਨ ਬਚੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮੁਲਕ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਏਪੀ-ਐੱਨਓਆਰਸੀ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਪਬਲਿਕ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਰਿਸਰਚ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਸਰਵੇਖਣ 'ਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੂੰ ਨਜੱਠਣ 'ਚ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਰਣਨੀਤੀ ਦੀ ਮਹਿਜ਼ 32 ਫ਼ੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਰਵੇਖਣ 'ਚ 10 'ਚੋਂ 8 ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਕ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ 38 ਫ਼ੀਸਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਰਥਚਾਰਾ ਅਗਾਂਹ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋਅ ਬਿਡੇਨ ਲਗਾਤਾਰ ਟਰੰਪ 'ਤੇ ਬੜ੍ਹਤ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕੈਂਪੇਨ ਮੈਨੇਜਰ ਕੇਟ ਬੈਡਿੰਗਫੀਲਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਵੰਡੀ ਪਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਰਿਪਬਲਿਕਨ 'ਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ 'ਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਰਣਨੀਤੀ 'ਤੇ ਮੱਤਭੇਦ ਹਨ।

ਕਰੋਨਾ ਬਿਮਾਰੀ- ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ 'ਚ ਇਕੋ ਦਿਨ 'ਚ 2.84 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇਸ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ– ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ (ਡਬਲਯੂਐੱਚਓ) ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੌਕਡਾਊਨ 'ਚ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਬਲਯੂਐੱਚਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੰਘੇ ਚੌਵੀ ਘੰਟਿਆਂ ਅੰਦਰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ 'ਚ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ 2,84,196 ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜਦਕਿ 9,753 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ 30 ਅਪਰੈਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿਚਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅੰਕੜਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਸਭ ਵੱਡਾ ਉਛਾਲ 18 ਜੁਲਾਈ (2,59,848 ਕੇਸ) ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਬਲਯੂ ਐੱਚ ਓ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇਸ ਅਮਰੀਕਾ (69,641), ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ (67,860), ਭਾਰਤ (49,310) ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ (13,104) 'ਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜਦਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਪੇਰੂ (3,876), ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ (1,284), ਅਮਰੀਕਾ (1,074), ਮੈਕਸਿਕੋ (790) ਅਤੇ ਭਾਰਤ (740) 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਸੋਹੰ

SHRI GURU RAVIDASS SABHA (CA)

2150 Crestview Drive, Pittsburg CA 94565

Tel : (925) 439-2355

PITTSBURG GURUGHAR CLOSED AGAIN DUE TO COVID-19

Pittsburg Gurughar remained open for Sunday services for a few weeks but because of ongoing surge in COVID-19 cases the Managing Committee is constrained to notify the entire Sangat that effective immediately the Gurughar is closed again for Sangat attendance till August 9th, 2020 (Sunday) and is rescheduled to open on August,16th, 2020 , depending on the severity of the COVID-19 conditions. We are very sorry to share this unpleasant decision with the Sangat but had no other option but to pray for calming down this Pandemic. Community collaboration in such difficult times is vital to help keep Sangat healthy by avoiding exposures to the virus.

APPEAL FOR DONATIONS:- As the Sangat is well aware that because of no in-flow of cash donations impacted by Corona Virus the Guru ghar is also experiencing financial difficulties in the payment of our regular bills including the salary of the priests and other unforeseen maintenance repairs of Guru Ghar. Since the Sangat is the main force and the impetus behind the running of any religious institution we earnestly appeal to to please continue your kind help through your generous donations to Guru Ghar.

REORGANIZATIONAL CHANGES:- In accordance with the provisions of the By-laws of this Gurughar, the process of reorganization of the Board of Directors and the Executive Committee will be on August 23, 2020. The term of some of the current members of the Managing Committee is due to expire in August, 2020 making room for replacement with new volunteer Sewadars. Applications from new Sewadars are invited from Sangat so as to reach the Chairman by August 16th, 2020.

Gurughar members who have not renewed their membership so far are also requested to do so by paying their annual renewal fee.

We also pray for the safety of all those physicians, nurses and other workers who are fighting together by risking their lives in the forefront for treatment of the patients of COVID-19.

"NANAK NAM CHARDI KALA TERE BHANE SARBAT DA BHALA"

Chairman Jagtar Bhatia | President Shinder Paul Narabu | Sangat De Sewadar | General Secretary Dharam Pal Chonkria | Treasurer Vinod Kumar

ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚੋਂ ਨਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀ ਜਾ ਸਕਣਗੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)— ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਉਪਰ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਜਾਰਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾ ਸਾਲ ਅੰਡਰ ਗਰੈਜੂਏਟ , ਗਰੈਜੂਏਟ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿਚ ਪੜਨ ਲਈ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਪੜਾਈ ਆਨ ਲਾਈਨ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਨਾਂ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨਾਂ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੀਜ਼ਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਉਪਰੰਤ ਵਾਪਿਸ ਅਮਰੀਕਾ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਨਾਂ ਦੀ ਯੁਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਨ ਲਾਈਨ ਪੜਾਈ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਲੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪਏ ਰਫੜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਸਬੰਧੀ ਇਹ ਇਕ ਤਰਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਉਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਆਉਣ ਉਪਰ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਆਨ ਲਾਈਨ ਪੜਾਈ ਕਰਵਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਪਰੰਤ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਨੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਵਾਪਿਸ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਾਫ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਆਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਆਨ ਲਾਈਨ ਪੜਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਲਾਸਾਂ ਵੀ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹੋਣ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ 70000 ਤੋਂ ਵਧ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ 70000 ਤੋਂ ਵਧ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਲੋਕ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਜੌਹਨ ਹੋਪਕਿੰਨਜ਼ ਯੁਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਘੇ ਦਿਨ 70795 ਕੋਰੋਨਾ ਪੀੜਤ ਮਰੀਜ਼ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਪੁੱਜੇ ਹਨ ਤੇ 1157 ਹੋਰ ਅਮਰੀਕੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਜਾ ਪਏ ਹਨ। ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ 42,48,327 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 1,48,490 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੇ ਜਾਨ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। 20,28,074 ਅਮਰੀਕੀ ਠੀਕ ਹੋਏ ਹਨ।

ਕਾਂਗਰਸ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਰੁਨ ਬੁਚਾਨਨ ਦੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰ ਗੈਰੀ ਟੀਬੈਟਸ ਦੀ ਫਲੋਰੀਡਾ ਦੇ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਨੂੰ 15 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੁਚਾਨਨ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਗੈਰੀ ਟੀਬੈਟਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਦੋਸਤਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ ਗੈਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੈਰੀ 2011 ਤੋਂ ਬੁਚਾਨਨ ਦੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰ ਸਨ।

ਹਲਕੇ ਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਲੱਛਣਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ 10 ਦਿਨ ਇਕਾਂਤਵਾਸ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ-ਸੀ.ਡੀ.ਸੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)— ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਹਲਕੇ ਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਲੱਛਣਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ 10 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵਧ ਇਕਾਂਤਵਾਸ ਵਿਚ ਰਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 'ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਡਸੀਜ਼ ਕੰਟਰੋਲ' (ਸੀ.ਡੀ.ਸੀ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਾਜ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਉਪਰ ਜਾਣ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀ ਹੈ। ਸੀ. ਡੀ. ਸੀ ਅਨਸਾਰ ਟੈਸਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਲੱਛਣ ਦਿਸ਼ਾ- ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਖਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘਟੋ ਘੱਟ 24 ਘੰਟੇ ਅਲੱਗ ਰਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਤਾਜ਼ਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੱਛਣ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪਰ ਬਿਮਾਰੀ ਕਿੰਨਾ ਅਸਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੇ ਇਕਾਂਤਵਾਸ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ''ਸਾਰਸ-

ਕੋਵਿਡ-2 ਵਾਇਰਸ ਜੋ ਕੋਵਿਡ -19 ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਏਨਾ ਨਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅਜੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਹੋਰ ਅੰਕੜੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਡਾਕਟਰੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬੇਹਤਰ ਸਮਝ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ।'' ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਲੇ 88% ਤੋਂ ਵਧ ਮਰੀਜ਼ 10 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਤੇ 20 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ 95% ਮਰੀਜ਼ ਠੀਕ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਾਰਵਰਡ ਚਾਨ ਸਕੂਲ ਆਫ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ 'ਇਮੋਨਾਲੋਜੀ ਐਂਡ ਇਨਫੈਕਸ਼ੀਅਸ ਡਸੀਜ਼' ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾਕਟਰ ਰੋਜਰ ਸ਼ਪੀਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ''ਕੋਵਿਡ- 19 ਫੈਲਣ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਨਹੀ ਸਨ ਪਰੰਤੂ ਹੁਣ ਅਸੀ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਵਿਗਿਆਨ ਅਧਾਰਤ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕੋਵਿਡ-19 ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ ਲੱਛਣ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ 2-3 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਦੋਂ ਲੱਛਣ ਨਜਰ ਆ ਜਾਣ ਤਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਫੈਲਣ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।''

ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾਂ 31 ਜੁਲਾਈ ਤੋ 2 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਸ਼ਹੀਦੋਂ ਕੀ ਚਿਤਾਉ ਪਰ ਲਗੇਗੇ ਹਰ ਬਰਸ ਮੇਲੇ , ਵਤਨ ਪਰ ਮਿਟਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾ ਯਹੀ ਬਾਕੀ ਨਿਸ਼ਾ ਹੋਗਾ, ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੀ ਆਜਾਦੀ ਲਈ ਫਾਸੀਆਂ ਦੇ ਰੱਸੇ ਚੁੰਮ ਕੇ ਤੇ ਹੱਸ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਲਾੜੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਣ ਵਾਲੇ ਅਣਖੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪਰਵਾਨੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਸ: ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੁਨਾਮ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਮਿਤੀ 31 ਜੁਲਾਈ ਤੇ 2 ਅਗਸਤ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂਦਵਾਰਾ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਸ਼ਹੀਦ

ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਭਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਸਹਿਤ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ॥ ਜਿਸਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 31 ਜੁਲਾਈ ਦਿਨ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9:30 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਆਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ 2 ਅਗਸਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ 9:30 ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਦਿਨ ਭਰ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ।ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਆਪ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਗਿਆਨੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ 917 -353 -7265 ਸ੍:ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ 718- 909 -0651 ਸ੍: ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ 1 (347)- 249-2473 ਸ੍: ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ਨ 1 (347)- 476-7163

ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾ ਲਾਓ, ਮਾਸਕ ਜਰੂਰ ਪਾਓ, ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ- ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ''ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣਾ ਤੇ ਮਾਸਕ ਦੇ ਕਪੜੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਹੱਥ ਲਾਇਆਂ ਲਾਹੁਣਾ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਵਕਤ ਮਾਸਕ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੈਗ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ।'' ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਇਸ ਪੱਤਝੜ ਰੁੱਤੇ ਸਕੂਲ ਖੁਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 'ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਡਸੀਜ਼ ਕੰਟਰੋਲ' (ਸੀ.ਡੀ.ਸੀ) ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਲੰਘੇ ਦਿਨ ਜਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ ਸੀ. ਡੀ. ਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣ, ਨਿਰੰਤਰ ਹੱਥ ਸਾਫ ਕਰਨ ਤੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਕੇ ਰਖਣ। ਸੀ.ਡੀ.ਸੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ ਰੋਬਰਟ ਰੈਡਫੀਲਡ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ''ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਖੁਲਣਾ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਮੈ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰੱਖਿਅਤ ਰਖਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ''

500 ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚਾ ਅਮਰੀਕਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸਲਾਹ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ 4 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਕ ਹਜਾਰ ਤੋਂ ਵਧ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਿਰੰਤਰ ਹੋ ਰਹੇ ਭਾਰੀ ਵਾਧੇ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ 500 ਤੋਂ ਵਧ ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾਵ-ਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨੂੰ ਮੱਧਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਸਭ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਨਾਂ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ 'ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੀ ਤੁਸੀ ਇਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੇਚਲ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਹਰ ਇਕ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ।''

ਫੁੱਟਬਾਲ ਟੀਮ ਦੇ 6 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ

ਰੁਟਜਰਸ ਫੁੱਟਬਾਲ ਟੀਮ ਦੇ 6 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੋਰੋਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪਾਜ਼ਟਿਵ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਕਾਂਤਵਾਸ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੁਟਜਰਸ ਕਾਲਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ''ਸਮੁੱਚਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਰਾਜ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ'' ਕਾਲਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ 1,49,398 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 43,15,709 ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਤੇ ਜੋਅ ਬਿਡੇਨ ਵਿਚਾਲੇ ਚੋਣਾਂ ਤੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲੀ ਬਹਿਸ 29 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਤੇ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋਅ ਬਿਡੇਨ ਵਿਚਾਲੇ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲੀ ਬਹਿਸ

ਕਲੇਵਲੈਂਡ, ਓਹੀਓ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਸਬੰਧੀ ਬਹਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਬਹਿਸ ਨੋਟਰ ਡੇਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਹੋਣੀ ਸੀ ਪਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਬਹਿਸ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਬਹਿਸ 29 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵੈਸਟਰਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਯੁਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੇ ਕਲੇਵਲੈਂਡ ਕਲੀਨਕ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਹੈਲਥ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕੈਂਪਸ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨਸਲੀ ਅਨਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਨਸਲੀ ਅਨਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਲਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਲੰਘੇ ਦਿਨ ਸਿਆਟਲ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਲੁਇਸਵਿਲੇ, ਕੈਂਟਕੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ। ਲੁਇਸਵਿਲੇ ਵਿਚ ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗਣ ਨਾਲ 3 ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੋਲੀਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਸਿਆਟਲ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਕ ਧਮਾਕੇ 'ਚ ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ 16 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੂਰਾ ਦਿਨ ਸਥਿੱਤੀ ਤਨਾਅ ਪੂਰਨ ਬਣੀ ਰਹੀ। ਸਿਆਟਲ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਜਨਤਿਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖਦਿਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ 'ਦੰਗਾ' ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਟਕਰਾਅ ਮਸਾਂ ਬਚਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੰਨ ਹਿੰਸਾ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ 'ਲਵ ਮਾਰਚ' ਕੱਢਿਆ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਫੰਡ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ। ਗੰਨ ਹਿੰਸਾ ਉਪਰ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਸੰਘੀ ਜਵਾਨ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਵਿਰੋਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਸਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਨਿਊਯਾਰਕ/ ਸਰੀ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਰਵਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀਆ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ,ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਸਰੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਬੀਤੇਂ ਦਿਨ 26 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੇਰੈਂਟਸ - ਡੇ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਇਸੇ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਔਲਾਦ ਵਿਚਲੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕ ਤੰਦਾਂ ਉਪਰ ਖੁੱਲ ਕੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ.ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਸਿੰਘ,ਸ.ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ,ਅਮਰੀਕ ਪਲਾਹੀ,ਅਵਤਾਰ ਮਹੇ ਹੂਰੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਤੋਂ ਲੇਖਕ ਮੰਸਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਲੇਠੀ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ''ਪਹਿਲੇ ਅੰਬਰੂ '' ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਦੇ ਬਾਨੀ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸ੍ਰੀ ਸੁੱਖੀ ਬਾਠ ਨੇ ਆਏ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਵਿੰਦਰ ਚਾਂਦ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਡੇਢ ਲੱਖ ਤੋਂ ਪਾਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1,50,444 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 44,33,410 ਹੈ। 21,36,603 ਮਰੀਜ਼ ਠੀਕ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਸਰਗਰਮ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 22,96,807 ਹੈ। ਰਿਕਵਰੀ ਦਰ 93% ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਮੌਤਾਂ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ 32,708 ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਦੂਸਰੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਨਿਊਜਰਸੀ ਰਾਜ ਹੈ ਜਿਥੇ 15,889 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੀਸਰੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਿਥੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 8545 ਲੋਕ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਨਾਰ-ਦਰਨ ਮੈਰੀਆਨਾ ਆਈਸਲੈਂਡ ਸਭ ਤੋਂ ਘਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਜਿਥੇ ਕੇਵਲ ਦੋ ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ 40 ਹੈ ਤੇ ਕੇਵਲ 19 ਸਰਗਰਮ ਮਾਮਲੇ ਹਨ।

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਓਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਅਸੀ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਵਿਆਪਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕੇਡ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਕ ਐਂਡੀ ਸਲਾਵਿਟ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਤੁਰੰਤ 6 ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਲਵੇ ਤਾਂ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਸਕੂਲ, ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਕੁਝ ਆਮ ਵਾਂਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 50% ਦੀ ਬਜਾਏ 90% ਲਾਕ ਡਾਊਨ ਲਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮਾਰਚ ਤੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿਚ ਕੇਵਲ 50% ਲਾਕਡਾਊਨ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਮੁਕੰਮਲ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ। ਹੋਰ ਕਦਮਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਇਕ ਲਈ ਮਾਸਕ ਲਾਜਮੀ ਪਹਿਨਣਾ, ਅੰਤਰ ਰਾਜ ਆਵਾਜਾਈ ਬੰਦ ਕਰਨਾ, ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਆਵਾਜਾਈ ਬੰਦ ਕਰਨਾ , ਬਾਰ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਹੌਟ ਸਪਾਟ ਸਥਾਨ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਤੇ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਵਿਚ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਯੂਏਪੀਏ ਤਹਿਤ ਦਲਿਤਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਏ ਨਿਸ਼ਾਨਾ- ਗੜ੍ਹੀ

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਏਪੀਏ ਕਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪੱਖ ਸੁਣੇ ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕਰਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹੋਂਦ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਸਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਦਾਰ ਗੜ੍ਹੀ ਨੇ ਯੂ ਏ ਪੀ ਏ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਦਿਆ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਏਨਾ ਖਤਰਨਾਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਾਨੀ ਰਾਜ ਅੱਤਵਾਦੀ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਖੁਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਮਾਨਸਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਦਾ ਸਖ਼ਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਤਿੰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ। ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਤਿੰਨੇ ਬੱਚੇ 8 ਤੋਂ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਬੈਡ 'ਤੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਪਤਨੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਪੀੜਤ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮੁਤਾਬਕ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪੈਸਾ-ਧੇਲਾ ਵੀ ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲੜਕੇ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਮਰੋੜ ਕੇ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਲਿਜਾਂਦੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਮੁਤਾਬਕ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਮਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਸੀਲਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਪੀੜਤ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਿਤਾ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਪਏ ਹਨ। ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਲਾਵਾਰਸ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 28 ਜੂਨ ਦੌਰਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ 18 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਯੂਏਪੀਏ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ ਜੇਲ ਅੰਦਰ ਸੁੱਟ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ 16 ਦਿਨਾਂ ਤਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪੰਡ ਬੋੜੇਵਾਲ ਅਫ਼ਗਾਨਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੁਤਾਬਕ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਤਕ ਦਾ ਖ਼ਰਚਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਵੇਲੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਛੇੜਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਪੁਛਗਿੱਛ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ 28 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਾਹਮਣੇ ਖੁਦ ਜਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਤਰੀਕ ਦੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿਚੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਖਿਲਾਫ਼ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫੋਰਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 16 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਪੰਜ ਦਿਨ ਤਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਰੱਖਣਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਅਜੇ ਵੀ ਸਦਮੇ ਵਿਚ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਣਾ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਸੇਹਰਾ ਵਾਸੀ 24 ਸਾਲਾ ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਦਲਿਤ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਯੂਪੀਏ ਲਗਾ ਕੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲਿਤ ਪਰਵਾਰ ਅਤਿ ਗ਼ਰੀਬ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧੀ ਪਿਛੋਕੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਘਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵੇਖ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਤਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਸੁਖਚੈਨ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਮਰਲਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਘਰ ਅੰਦਰ ਤਿੰਨ ਪਰਵਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨੇੜਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਕਮਤ ਹੋ ਕੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਯੂਏਪੀਏ ਤਹਿਤ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੇ ਲੈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀਨ ਬਾਗ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ 'ਤੇ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਯੂਏਪੀਏ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਸੁਟ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਪਿੰਡ ਸਮਾਨਾ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਕ ਆਮ ਜਿਹੇ ਗ਼ਰੀਬ ਸਿੱਖ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਲੜਕਾ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਕਾਰਤੂਸ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬੁਲਢਾਂਡਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਚਾਣਕ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਯੂਏਪੀਏ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਸੁਟ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲਿਤ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀ ਅਤਿ ਗ਼ਰੀਬ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦਾ ਵਿਆਹ 8 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦਿਹਾੜੀ ਦੱਪਾ ਕਰ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦਾ ਪਿਤਾ, ਭਰਾ ਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਦਿਹਾੜੀ ਕਰ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਮਾਂ ਘਰ ਅੰਦਰ ਕੱਪੜੇ ਸਿਉ ਕੇ ਕੁੱਝ ਪੈਸੇ ਕਮਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਕੱਚਾ ਮਕਾਨ ਅਜੇ ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ ਹੀ ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਹੁਣ ਪਟਿਆਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਬੰਦ ਹੈ।

ਲੜਕੇ ਦੀ ਮਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਗਏ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਬੋਹਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰੰਟ ਲਾ ਕੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਦੀ ਮਾਤਾ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੜਕਾ ਤਾਂ ਨਸ਼ੇ ਅਤੇ ਤਮਾਖੂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਲਕੇ ਭੁਲੱਥ ਤੋਂ 65 ਸਾਲਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁੱਜਰ ਜੋ ਇਟਲੀ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁੱਜਰ ਬਿਲਕੁੱਲ ਅਨਪੜ੍ਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪਰਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਹਨ।

ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਖਿਲਾਫ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਡੀਜੀਪੀ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡ ਕੇ ਝੂਠੀਆਂ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਜੁਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਆਉਣ ਤੇ ਬਸਪਾ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਸਹਿਤ ਰਿਹਾ ਕਰੇਗੀ।

ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ- ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ
ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ, ਪੰਜਾਬ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਰੋਨਾ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਾਢੇ 15 ਲੱਖ ਨੇੜੇ ਪੁੱਜੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ 15 ਲੱਖ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 14 ਲੱਖ ਤੋਂ 15 ਲੱਖ ਪੁੱਜਣ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਿਨ ਲੱਗੇ। ਬੀਤੇ ਚੌਵੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ 48,513 ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 15,31,669 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 768 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਕੁੱਲ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 34,193 ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਮਰ 5.2 ਸਾਲ ਤਕ ਹੋਈ ਘੱਟ

ਦੇਸ਼ 'ਚ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ 'ਚ ਕਮੀ ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਲਾਕਡਾਊਨ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਲੱਗਾ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫਿਰ ਵੱਧਣ ਲੱਗਾ। ਵਾਤਾਵਰਨ ਤੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਔਸਤਨ 5.2 ਸਾਲ ਤਕ ਦੀ ਕਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ 'ਚ ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ (ਡਬਲਯੂਐੱਚਓ) ਮਿਆਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮੀ ਲਿਆਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ 9.4 ਸਾਲ ਤਕ ਦੀ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਵਾ 'ਚ ਮਹੀਨ ਕਣਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਤੱਤ (ਪੀਐੱਮ) 2.5 ਦਾ ਪੱਧਰ 10 MPCM ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਪੀਐੱਮ 10 ਦਾ ਪੱਧਰ 20 ਚਿਰੋਨ ਪਵਰ ਚੁਬਚਿ ਮੲਟੲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਭਾਰਤ 'ਚ 2018 'ਚ ਪੀਐੱਮ 2.5 ਦਾ ਔਸਤ ਪੱਧਰ 63 Micron per cubic meter ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ 'ਚ ਡਬਲਯੂ ਐੱਚ ਓ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਿਹਾਰ ਤੇ ਬੰਗਾਲ ਜਿਹੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਵਾਧਾ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ

Remembering Chhatrapati Shahu Ji Maharaj on his Birth Anniversary

Prem K. Chumber
Editor-In-Chief: www.ambedkartimes.com

Ambedkar Times Weekly Newspaper congratulates all of its esteemed readers, contributors and supporters on the Birth anniversary of Chhatrapati Shahu Ji Maharaj. We are reproducing a letter written by him to Lord Sydenham, former governor of the Bombay Presidency, in September 1918, for communal (caste) representation in the legislative councils, elected by separate electorates, and in the colonial state services. Also reproducing herewith two more articles published in FORWARD Press entitled: "Shahu Ji Maharaj: The Saviour King of the Backwards and Dalits" authored by Siddharth and translated by AmrishHerdenia (May 5, 2018) and "Shahu: A Crucial Link between Phule and Ambedkar" written by LalithaDhara (November 25, 2016) with thanks and due acknowledgements.

Chhatrapati Shahu Ji Maharaj was one of the earliest pioneer-saviours of the Scheduled Castes and Backward Classes who, for the first time in the history of the country, implemented 50 percent of reservation for the Dalits and Backward Classes in government jobs and education institutions. He also facilitated the entry of the lower castes in the temples. He was of the firm view that a handful of the upper-castes of his state hadmonopolizedall the offices of profit. All the shrines in the temples within his state, as elsewhere in rest of the country, were also monopolized by Brahmin priests. He saw to it that at least fifty percent of the shrines were to be looked after by the priests belonging to lower castes. He wanted that the lower castes should get best of the education, so that they could compete with their counterparts from the upper castes effectively. To make this a reality, he made the primary education compulsory for the lower castes in his Kingdom of the Kolhapur state.

The seminal contribution made by Chhatrapati Shahu Ji Maharaj was not limited to education and government jobs. He made concerted efforts to liberate the lower castes from the all pervasive hegemony of the Brahminical priestly class structures of socio-economic dominations by empowering them to stand on their own sources of livelihood so that they need not to depend on the evil and oppressive systems of Balutdari and Vatandari. He paved the way for the inclusion of reservation in the constitution of Independent India drafted under the Chairmanship of Babasaheb Dr. B.R. Ambedkar to whom Shahu Ji Maharaj encouraged and supported to come forward to cut the shackles of the centuries old slavery of the lower castes. "Ambedkar Times" Weekly Newspaper (www.ambedkartimes.com) fondly remembers and pays its deepest regards to Revered Chhatrapati Shahu Ji Maharaj on his birth anniversary!!

ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਜਾਂ ਖਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਭੇਜਿਆ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਨਰੇਰੀ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਲਈ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ॥

ਲੜੀ ਨੰਬਰ-143

ਚਾਤ੍ਰਿਕ (ਪਪੀਹਾ ਜਾਂ ਬਬੀਹਾ) ਪੰਛੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਉਪਦੇਸ਼

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਨਰੀ
510-432-5827

ਚਾਤ੍ਰਿਕ-ਪਪੀਹਾ, ਬਬੀਹਾ-ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਤੂ ਨ ਜਾਣਹੀ ਕਿਆ ਤੁਧੁ ਵਿਚਿ ਤਿਖਾ ਹੈ ਕਿਤੁ ਪੀਤੈ ਤਿਖ ਜਾਇ॥(ਮ:੩-੧੨੮੫) ਭਾਵ ਜੋ ਜਗਿਆਸੂ ਹਰਿਰਸ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਰਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਪਪੀਹਾ-ਪੀਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਾਲਾ ਚਾਤਕ, ਮੇਘ ਤੋਂ ਮੰਗਣ ਵਾਲਾ ਪੰਛੀ। ਬਬੀਹਾ-ਚਾਤ੍ਰਿਕ, ਛੋਟਾ ਪੰਛੀ-ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਚਵੈ ਬਬੀਹਾ ਬੋਲੇ ਭੁਇਅੰਗਮ ਫਿਰਹਿ ਡਸੰਤੇ॥(ਮ:੧-੧੧੦੮) (ਮਹਾਨਕੋਸ਼)

ਪੰਜ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪਪੀਹੇ-(੧) ਬਰਸਾਤੀ ਪਪੀਹਾ (ਪਇਦ ਫ਼ਰਇਸਟਇਦ ਛੁਚਕੋ)-ਜਿਸ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ੩੩ ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੇ ਭਾਰ ੭੦ ਗ੍ਰਾਮ (੨) ਵੱਡਾ ਪਾਪੀਹਾ (ਅਰਗਇ ਅੱਕ ਛੁਚਕੋ) ਇਹ ੩੯ ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਮੰਬਾ ਤੇ ੧੨੯ ਗ੍ਰਾਮ ਭਾਰਾ (੩) ਆਮ ਪਪੀਹਾ (ਛੋਮਮੋਨ ਅੱਕ - ਛੁਚਕੋ) ਇਸ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ੩੩ ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੇ ਭਾਰ ੧੧੭ ਗ੍ਰਾਮ (੪) ਛੋਟਾ ਪਪੀਹਾ (ਇਨਦਇਨ ਫਲਅਨਿਟਵਿਏ ਛੁਚਕੋ)-ਇਸ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ੨੩ ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੇ ਭਾਰ ੩੧-੩੨ ਗ੍ਰਾਮ। (੫) ਭਾਰਤੀ ਦੇਸੀ ਪਪੀਹਾ (ਇਨਦਇਨ ਛੁਚਕੋ)-੩੩ ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਲੰਬਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।(ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਛੀ) ਇਸ ਪੁਸਤਕ 'ਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਬਬੀਹੇ ਦੇ ਸਿਰ 'ਚ ਛੇਕ ਤੇ ਬਰਸਾਤੀ-ਸਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਦਾ ਜਿਕਰ ਨਹੀਂ ਨਾਲੇ ਜੋ ਪੰਛੀ ਕੀੜੇ ਮਕੌੜੇ ਖਾਂਦਾ ਉਹ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਹਾਂ ਬਰਸਾਤੀ ਮੌਸਮ, ਬਦਲ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਸੰਘਣੇ ਬਾਗਾਂ 'ਚ ਇਹ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਬੀਹਾ, ਪਪੀਹਾ ਅਤੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਇਕੋ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਇਉਂ ਕਹਿ ਲਓ ਕਿ ਇਹ ਇਕੋ ਪੰਛੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਮ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੌਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪੀ ਸਕਦੇ ਸਿਰਫ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿਆਸ ਬੁਝ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਆਸ ਲਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਅਰਜੋਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰੱਬ ਇਹਨਾ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣ ਕੇ ਮੀਂਹ ਵਰਸਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਸਰਚ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਇਹ ਧੌਣ ਵਿੱਚ ਛੇਕ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਲੱਭੀ ਨਹੀਂ।

੧-ਚਾਤ੍ਰਿਕ (ਪਪੀਹਾ) ਦੱਖਣ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਆਮ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਪੰਛੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਲ ਪੱਖੋਂ ਸ਼ਿਕਰੇ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉੱਡਣ ਅਤੇ ਬੈਠਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਵੀ ਬਿਲਕੁੱਲ ਸ਼ਿਕਰੇ ਵਰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ (ਛੋਮਮੋਨ ਅੱਕ-ਛੁਚਕੋ) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਪਣਾ ਆਲ੍ਹਣਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਂਡੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਜਨਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਨਰ ਤਿੰਨ ਸਵਰ ਵਾਲੀ ਅਵਾਜ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਸਵਰ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤੇਜ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕਦਮ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਇਵੇਂ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਸਾਰਾ ਦਿਨ, ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਦੇਰ ਤੱਕ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਪਹੁ ਫਟਣ ਤੱਕ।

੨-ਪਪੀਹਾ ਕੀੜੇ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਪੰਛੀ ਹੈ ਜੋ ਬਸੰਤ ਅਤੇ ਵਰਖਾ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਅੰਬ ਦੇ ਬੂਟੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠਕੇ ਬੜੀ ਸੁਰੀਲੀ ਆਵਾਜ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਭਿੰ-ਨਤਾ ਤੋਂ ਇਹ ਪੰਛੀ ਕਈ ਰੰਗ, ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਕਲ ਦਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਡੀਲ ਡੌਲ ਅਕਸਰ ਕਬੂਤਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ (ਲਗਪਗ ੩੪ ਸਮ) ਅਤੇ ਰੰਗ ਹਲਕਾ ਕਾ਼ਲਾ ਜਾਂ ਮਟਮੈਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੱਖਣ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਪੀਹਾ ਸ਼ਕਲ ਪਖੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਬਰੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪਪੀਹੇ ਮਿਲਦੇ ਨੇ ਜੋ ਉੱਤਰ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਦੇ ਪਪੀਹੇ ਦੇ ਬੇਰੜਾ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਮਾਦਾ ਦਾ ਰੰਗਰੂਪ ਅਕਸਰ ਸਭਨੀ ਥਾਂਈਂ ਇੱਕ ਹੀ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਪੀਹਾ ਦਰਖਤ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਅਕਸਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਉਤਰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਛਿਪ ਕੇ ਬੈਠਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਕਦੇ ਹੀ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰਸੀਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਵਰਾਂ ਦਾ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਦੇ ਖਿਆਲ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਕੋਇਲ ਦੀ ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਵੀ ਜਿਆਦਾ ਮਿਠਾਸ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਕਵੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪੀ ਕਹਾਂ...? ਪੀ ਕਹਾਂ...? ਅਰਥਾਤ ਪਤੀ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਰਾਗਮਈ ਬੋਲੀ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਵਾਕ ਦੇ ਉੱਚਾਰਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੀ ਆਵਾਜ ਨਿਕਲਦੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਵਰਖਾ ਦੀ ਬੂੰਦ ਦਾ ਹੀ ਜਲ ਪੀਂਦਾ, ਪਿਆਸ ਹਥੋਂ ਮਰ ਰਿਹਾ ਵੀ ਨਦੀ, ਤਾਲਾਬ ਆਦਿ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਚੁੰਜ ਨਹੀਂ ਡੁਬੋਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਅਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੇਘ ਛਾ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਆਸ ਨਾਲ ਕਿ ਕਦਾਚਿਤ ਕੋਈ ਬੂੰਦ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਵੇ, ਬਰਾਬਰ ਚੁੰਜ ਖੋਲ੍ਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਇੱਕ ਲਗਾਏ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਤਕ ਮੰਨ ਰੱਖਿਐ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਸਵਾਤੀ ਨਛੱਤਰ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਰਖਾ ਦਾ ਹੀ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਗਰ ਇਹ ਨਛੱਤਰ ਨਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਤਾਂ ਸਾਲ ਭਰ ਪਿਆਸਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੩-ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਸਾਤੀ ਪਪੀਹੇ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੰਛੀ ਨੂੰ 'ਬਰਸਾਤੀ ਪਪੀਹਾ' ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੌਨਸੂਨ ਦੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ੨, ੫੦੦ ਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ ਤਕ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ ਇੱਥੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਛੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਉੱਤਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦਰੱਖਤਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਣੀ ਵੀ ਵੱਡੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਹੀ ਪੀਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਚਾਟਕ' ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਲੇ-ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਕਾਲਾ ਪਪੀਹਾ' ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ 'ਪਾਈਡ ਕੁੱਕੂ' ਅਤੇ 'ਜੈਕੋਬੀਅਨ ਕੁੱਕੂ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਪੀਹੇ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਖੰਭਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀ ਚੁੰਝ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਦੀ ਬੋਦੀ ਜਿਹੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ 'ਪਾਈਡ ਕਰੈਸਟਿਡ ਕੁੱਕੂ' ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਪੀਹੇ ਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਨਾਮ 'ਕਲੈਮੇਟੋਰ ਜੈਕੋਬੀਨਸ ਸੀਰੇਟਸ' ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਪੀਹਿਆਂ ਦੇ ਕੋਇਲਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਬਣੇ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ 'ਕੁੱਕੂਲੀਡੇਈ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅਸਲੀ ਸਮਝਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਚਾਈ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸੱਚ ਮੰਨਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਵੱਖਰੇਵੇਂ ਪੈਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਡੇਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਾਧ, ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਹੀ ਸਮਝਦੇ ਨੇ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅੱਖਰ-ਅੱਖਰ ਸੱਚ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਹ-ਾਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਹੀ ਹੋਈ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ-ਕੋਈ ਬੋਲੈ ਨਿਰਵਾ ਕੋਈ ਬੋਲੈ ਦੂਰਿ॥ਜਲ ਕੀ ਮਾਛੁਲੀ ਚਰੈ ਖਜੂਰਿ॥੧॥ਕਾਂਇ ਰੇ ਬਕਬਾਦੁ ਲਾਇਓ॥ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪਾਇਓ ਤਿਨਹਿ ਛਪਾਇਓ॥੧॥ਰਹਾਉ॥(੭੧੮) ਆਸਾ॥ ਫੀਲੁ ਰਬਾਬੀ ਬਲਦੁ ਪਖਾਵਜ, ਕਊਆ ਤਾਲ ਬਜਾਵੈ॥ ਪਹਿਰਿ ਚੋਲਨਾ ਗਦਹਾ ਨਾਚੈ, ਭੈਸਾ ਭਗਤਿ ਕਰਾਵੈ॥੧॥ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕਕਰੀਆ ਬਰੇ ਪਕਾਏ॥ ਕਿਨੈ ਬੂਝਨਹਾਰੈ ਖਾਏ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ ਬੈਠਿ ਸਿੰਘੁ ਘਰਿ ਪਾਨ ਲਗਾਵੈ, ਘੀਸ ਗਲਉਰੇ ਲਿਆਵੈ॥ ਘਰਿ ਘਰਿ ਮੁਸਰੀ ਮੰਗਲੁ ਗਾਵਹਿ, ਕਛੂਆ ਸੰਖੁ ਬਜਾਵੈ॥੨॥ ਬੰਸ ਕੋ ਪੂਤੁ ਬੀਆਹਨ ਚਲਿਆ, ਸੁਇਨੇ ਮੰਡਪ ਛਾਏ॥ ਰੂਪ ਕੰਨਿਆ ਸੁੰਦਰਿ ਬੇਧੀ, ਸਸੈ ਸਿੰਘ ਗੁਨ ਗਾਏ॥੩॥ ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ, ਕੀਟੀ ਪਰਬਤੁ ਖਾਇਆ॥ ਕਛੂਆ ਕਹੈ ਅੰਗਾਰ ਭਿ ਲੋਰਉ, ਲੂਕੀ ਸਬਦੁ ਸੁਨਾਇਆ॥੪॥੬॥(੪੭੭) ਹੁਣ ਜੇ ਸੋਚੀਏ ਤਾਂ ਕੀ ਜਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਮੱਛੀ ਖਜੂਰ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਹਾਥੀ ਰਬਾਬ ਵਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। 'ਸਿੱਖ ਮਾਰਗ' ਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕੈ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾ: ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਸਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਲੇਖ ਵੀ ਛਪਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸੀ "ਕੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਅੱਖਰ-ਅੱਖਰ ਸੱਚ ਹੈ?" ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਲੇਖ, ਲੇਖ ਲੜੀ ਚੌਥੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਚਾਤ੍ਰਿਕ (ਬਾਬੀਹੇ) ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ-ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਮੀਨ ਜਲ ਹੀ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਸਾਰਿੰਗ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਈ॥੧॥ ਰੈਨਿ ਬਬੀਹਾ ਬੋਲਿਓ ਮੇਰੀ ਮਾਈ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ ਪ੍ਰਿਅ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਉਲਟੈ ਕਬਹੂ ਜੋ ਤੈ ਭਾਵੈ ਸਾਈ॥੨॥ ਨੀਦ ਗਈ ਹਉਮੈ ਤਨਿ ਥਾਕੀ ਸਚ ਮਤਿ ਰਿਦੈ ਸਮਾਈ॥੩॥ ਰੂਖੀ ਬਿਰਖੀ ਊਡਉ ਭੂਖਾ ਪੀਵਾ ਨਾਮੁ ਸੁਭਾਈ॥੪॥ ਲੋਚਨ ਤਾਰ ਲਲਤਾ ਬਿਲਲਾਤੀ ਦਰਸਨ ਪਿਆਸ ਰਜਾਈ॥੫॥ ਪ੍ਰਿਅ ਬਿਨੁ ਸੀਗਾਰੁ ਕਰੀ ਤੇਤਾ ਤਨੁ ਤਾਪੈ ਕਾਪਰੁ ਅੰਗਿ ਨ ਸੁਹਾਈ॥੬॥ ਅਪਨੇ ਪਿਆਰੇ ਬਿਨੁ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕੰਉ ਬਿਨ ਮਿਲੇ ਨੀਦ ਨ ਪਾਈ॥੭॥ ਪਿਰੁ ਨਜੀਕਿ ਨ ਬੂਝੈ ਬਪੁੜੀ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਦਿਖਾਈ॥੮॥ ਸਹਜਿ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਈ॥੯॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤੁਝ ਤੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਕੀਮਤਿ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ॥੧੦॥੩॥(ਮ:੧-੧੨੭੪) ਸਲੋਕ ਮ ੩॥ ਬਾਬੀਹਾ ਜਿਸ ਨੋ ਤੂ ਪੂਕਾਰਦਾ ਤਿਸ ਨੋ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ॥ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਵਸਸੀ, ਵਣੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਈਐ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ॥ ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਨਿਤ ਧਿਆਈਐ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ॥ ਨਾਨਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਦ ਹੀ ਵਰਸਦਾ, ਗੁਰ-ਮੁਖਿ ਦੇਵੈ ਹਰਿ ਸੋਇ॥੧॥(੧੨੮੧) ਸਲੋਕ ਮ ੩॥ ਬਾਬੀਹਾ, ਨਾ ਬਿਲਲਾਇ, ਨਾ ਤਰਸਾਇ ਏਹੁ ਮਨੁ, ਖਸਮ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਮੰਨਿ॥ ਨਾਨਕ ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਤਿਖ ਉਤਰੈ ਚੜੈ ਚਵਗਲਿ ਵੰਨੁ॥੧॥(੧੨੮੨) ਮ ੩॥ ਬਾਬੀਹਾ ਜਲ ਮਹਿ ਤੇਰਾ ਵਾਸੁ ਹੈ ਜਲ ਹੀ ਮਾਹਿ ਫਿਰਾਹਿ॥ ਜਲ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਹੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਕੂਕਣ ਪਾਹਿ॥ ਜਲ ਥਲ ਚਹੁ ਦਿਸਿ ਵਰਸਦਾ ਖਾਲੀ ਕੋ ਥਾਉ ਨਾਹਿ॥ ਏਤੈ ਜਲਿ ਵਰਸਦੈ ਤਿਖ ਮਰਹਿ, ਭਾਗ ਤਿਨਾ ਕੇ ਨਾਹਿ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਨ ਸੋਝੀ ਪਈ ਜਿਨ ਵਸਿਆ ਮਨ ਮਾਹਿ॥੨॥(੧੨੮੨) ਸਲੋਕ ਮ ੩॥ ਬਾਬੀਹਾ ਏਹੁ ਜਗਤੁ ਹੈ ਮਤ ਕੋ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ॥ ਇਹੁ ਬਾਬੀਂਹਾ ਪਸੂ ਹੈ ਇਸ ਨੋ ਬੂਝਣੁ ਨਾਹਿ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਪੀਤੈ ਤਿਖ ਜਾਇ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨ ਪੀਆ ਤਿਨ ਬਹੁੜਿ ਨ ਲਾਗੀ ਆਇ॥੧॥(੧੨੮੩)

ਬਾਬੀਹਾ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ? ਬਾਬੀਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੈ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਦਰਿ ਸੁਣੀ ਪੁਕਾਰ॥ ਮੇਘੈ ਨੋ ਫੁਰਮਾਨੁ ਹੋਆ ਵਰਸਹੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ॥ ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰਿ ਧਾਰਿ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮੇ ਸਭ ਹਰੀਆਵਲੀ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ॥੧॥(ਮ ੩-੧੨੮੫)

ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਉਚਾਰੀ ਗਈ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨਾ ਬਿਜਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜੇ ਕਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੱਲ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ ਕਿ ਲੋਕ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਵੇਲੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਛਿਪਣ ਵੇਲੇ ਕੰਮ ਕਾਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਜਦ ਕੁੱਝ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਜਾਗ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਿਹੜਾ ਇੰਟਰਨੈੱਟ, ਟੀ. ਵੀ. ਰੇਡੀਓ, ਫੋਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਸਰੇ ਕੋਈ ਜਾਗਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਦੀਵੇ ਦੀ ਲੋਅ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਥੋੜਾ ਬਹੁਤਾ ਕੋਈ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸੁਵੱਖਤੇ ਸੌਣਾ ਅਤੇ ਉੱਠਣਾ ਆਮ ਗੱਲ ਸੀ। ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਠ ਕੇ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਠੀਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਹੀ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਮਾ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਚਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ "ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਟਰੁੱਥ" ਤਾਂ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦੈ ਜੇ ਕਰ ਉਹ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ।

ਮੇਰਾ ਕਿਹੜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ?- ਕੋਈ ੩੫ ਕੁ ਸਾਲ ਮੈਂ ਦਿਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਸ਼ਿਫਟ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ੭ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰਾਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ਿਫਟ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਵੇਰੇ ੪-੩੦ ਤੋਂ ੫-੦੦ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਉੱਠਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਸ਼ਿਫਟ ਵੇਲੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਜੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਘਰੇ ਆ ਕੇ ਨਹਾਉਣ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਢਾਈ ਕੁ ਵੱਜ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਫਿਰ ਅੱਖਾਂ ਮਿਟਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਕੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਦੋ ਘੰਟੇ ਸੌਂ ਫਿਰ ਉਠ ਕੇ? ਹੁਣ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਵਜੇ ਅਤੇ ਚਾਰ ਦਿਨ ਇੱਕ ਵਜੇ ਕੰਮ ਤੇ ਲੱਗਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੱਸੋ ਮੈਂ ਕਿਹੜੇ ਵੇਲੇ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਬਣਾਵਾਂ? ਉਂਜ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਇਹ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਨੌਰਥ ਵੱਲ ੬੫੦ ਕਿ: ਮੀ: ਦੇ ਲੱਗ ਭੱਗ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਜੂਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਸੂਰਜ ਸਾਢੇ ਨੌਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛਿਪਦਾ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਤਿੰਨ ਕੁ ਵਜੇ ਫਿਰ ਲੋਅ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਨੌਰਥ ਪੋਲ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਅਖੀਰ ਤੇ ੬ ਮਹੀਨੇ ਦਿਨ ਅਤੇ ੬ ਮਹੀਨੇ ਰਾਤ ਵਾਲੀ ਜਗਾਹ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਜੇ ਕਰ ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਉੱਥੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਦਰੁ ਦਾ?

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲੇ ਵੀਰ ੧੦-੧੪ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਆਮ ਹੀ ਟਰੱਕ ਚਲਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਚਲਾਉਂਦੇ ਵੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹਨ। ਜੇ ਕਰ ਉਹ ਮਿੱਥੇ ਗਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਡ ਨੂੰ ਸਮੇ ਸਿਰ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸਵੇਰ ਦੇ ਚਾਰ ਕੁ ਵਜੇ ਵਾਲੇ ਮਿੱਥੇ ਹੋਏ ਸਮੇ ਨੂੰ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਗਿਣਦੇ ਨੇ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੋਰਨਾ ਨਾਲੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉੱਚਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ? ਜਿਤਨੇ ਵੀ ਡੇਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਸਾਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਨੇ ਉਹ ਵੀ ਬਹੁਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤਾ ਚੰਗਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ? ਸਾਧ ਖੁਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਤੇ ਆਮ ਹੀ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅੱਖਰੀ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਧਰਮ ਰਾਜ, ਚਿਤਰ ਗੁਪਤ, ਜਮਦੂਤ, ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੀ ਹਿੰਦੂ ਮਥਿਔਲੋਜੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਵੀ ਹਨ। ਉਹ ਗ੍ਰੰਥ ਭਾਵੇਂ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪੱਗਾਂ ਲਾਹ ਕੇ ਸਰੋਪੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਕਹੇ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਰਾਈਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਕੋਲ ਭੇਜਦਾ ਫਿਰੇ ਅਤੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਲਵ-ਕੁਸ਼ ਦੀ ਔਲਾਦ ਦੱਸੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਮੰਨਣਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਸਾਧ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰੇ ਉਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਹੈ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਆਮ ਹੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਹੈ-ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਜੋ ਸਿਖੁ ਅਖਾਏ ਸੁ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ॥ ਉਦਮੁ ਕਰੇ ਭਲਕੇ ਪਰਭਾਤੀ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਿ ਨਾਵੈ॥ ਉਪਦੇਸਿ

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

The opinions expressed in this newspaper do not necessarily represent the views or opinions of the staff or employees of "Desh Doaba". All disputes subjected to Sacramento (California) jurisdiction.
'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ, ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ/ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 'ਵੇਜ਼ ਸਬਸਿਡੀ ਸਕੀਮ' ਰਾਹੀ ਵੰਡੇ 13 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ-17 ਲੱਖ ਨੌਕਰੀਆਂ 'ਚ ਹੋਈ ਮਦਦ

ਔਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ) –ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਸਰਕਾਰ ਜਿੱਥੇ ਕਰੋਨਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਉਤੇ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਰਿਥਕ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਰੋੜ੍ਹੀ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਇਕ ਅਹਿਮ ਕਾਰਜ ਵਜੋਂ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 'ਵੇਜ ਸਬਸਿਡੀ ਸਕੀਮ' ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ 12 ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੱਟ-ਪੱਟ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ 8 ਹਫਤਿਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਕੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕੀਤੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 13 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (13000 ਮਿਲੀਅਨ) ਵੇਜ ਸਬਸਿਡੀ ਦੇ ਨਾਂਅ ਹੇਠ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਹਨ। 17 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਨੌਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵੇਜ ਸਬਸਿਡੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। 10,500 ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਜ ਸਬਸਿਡੀ ਲੈ ਲਈ ਪਰ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਪਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਕਿ 323.6 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਬਣਦੀ ਹੈ। 18,500 ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਵਿਡ-19 ਸਹਾਇਤਾ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੁੱਲ ਟਾਈਮ (ਪੂਰੇ 40 ਘੰਟੇ) ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਜਾਣ ਉਤੇ 490 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ (ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਘੰਟੇ) ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਖੁਸ ਜਾਣ 'ਤੇ 250 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫਤਾ ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 17000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੁੱਲਟਾਈਮ ਰੇਟ ਮਿਲਿਆ।

ਸਰਕਾਰ ਸੋਚਦੀ ਸੀ ਕਿ ਲੌਕਡਾਊਨ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ 3 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਜ ਸਬਸਿਡੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਪਰ ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਦੁਬਾਰਾ ਬਦਲਣੇ ਪੈ ਗਏ। ਨੌਕਰੀ ਲੱਭਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1,92,000 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ 1,47,000 ਸੀ। ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਰਗ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ 4.9% ਲੋਕ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 6.4% ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸੋ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਖੋਲ੍ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਟੜੀ ਉਤੇ ਬਣੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਰਫਤਾਰ ਫੜ ਲਵੇ।

ਪਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾਤਾ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਤਾਂ ਆ ਕੇ ਕਾਮੇ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਵੀ ਪੈ ਗਏ ਜਿਸਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ।

ਚਾਤ੍ਰਿਕ (ਪਪੀਹਾ ਜਾਂ ਬਬੀਹਾ) ਪੰਛੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਉਪਦੇਸ਼

(ਸਫਾ 6 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਾਪੈ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਦੋਖ ਲਹਿ ਜਾਵੈ॥ ਫਿਰਿ ਚੜੈ ਦਿਵਸੁ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵੈ ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ॥ ਜੋ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਧਿਆਏ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੋ ਗੁਰਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਮਨਿ ਭਾਵੈ॥(ਮ:੪-੩੦੫) ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਹਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰੈ ਭਾਂਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਮ ਨੂੰ ਕਿਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਡੇਰੇਦਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰੋਵਰ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਿੱਖ ਸਵੇਰੇ ਵੇਲੇ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਸਕਣ? ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪੰਨਾ ੬੨੪ ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਪੰਗਤੀਆਂ ਹਨ-ਰਾਮਦਾਸ ਸਰੋਵਰਿ ਨਾਤੇ॥ ਸਭਿ ਉਤਰੇ ਪਾਪ ਕਮਾਤੇ॥੨॥(ਮ:੫-੬੨੫) ਕੀ ਸਰੋਵਰ ਵਿੱਚ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਪਾਪ ਲਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਜੇ ਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਫਿਰ ਤਾਂ ਉਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਮੌਜਾਂ ਹੀ ਮੌਜਾਂ। ਸਾਰੀ ਦਿਹਾੜੀ ਜਿਤਨਾ ਮਰਜੀ ਝੂਠ ਬੋਲਣ, ਘੱਟ ਤੋਲਣ ਅਤੇ ਜਾਂ ਗੋਲਕਾਂ ਲੁੱਟਣ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਪ ਤਾਂ ਲਹਿ ਹੀ ਜਾਣੇ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰਨ। ਵਾਹ ਜੀ ਵਾਹ! ਕੈਸਾ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਹੈ?

ਜੇ ਕਰ ਲੰਮਾ ਸਮਾ ਮੀਂਹ ਨਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਕਾਲ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਅੱਗਾਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਜਾਨੀ ਤੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਤੇ ਇਹ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ, ਇਸ ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਮੀਂਹ ਘੱਟ ਪੈਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੱਕੜ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ੧੦ ਲੱਖ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਲੱਕੜ ਵਾਲਾ ਜੰਗਲ ਜਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਘਰ ਜਲ ਕੇ ਰਾਖ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਕਈ ਮੌਤਾਂ ਵੀ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੀਂਹ ਨਾ ਪੈਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਾਲੇ ਵੀ ਕਾਲ ਪੈ ਜਾਂਦੈ ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਮੀਂਹ ਨਾ ਪੈਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਲ ਪੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਸ ਸਾਰੇ ਦਾ ਇਲਾਜ ਇੱਕ ਪੰਛੀ ਬਾਬੀਹੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ? ਜੇ ਕਰ ਉਸ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਬੋਲਣ ਨਾਲ ਮੀਂਹ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਬੇਵਕੂਫ ਕਿਉਂ ਬਣੀ ਰਹੀ ਹੈ? ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਾਬੀਹੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੀਂਹ ਪਵਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ? ਜੇ ਇਹ ਸੱਚ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੀ ਲੋਕਾਈ ਲਈ ਐਵੇਂ ਛੇ-ਹਰਟੇ ਖੂਹ ਨਾ ਲਵਾਉਂਦੇ ਸਗੋਂ ਇਹ ਕੰਮ ਬਾਬੀਹਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਲੈ ਲੈਂਦੇ!(ਮੱਖਨ ਸਿੰਘ ਪੂਰੇਵਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਸਿੱਖ ਮਾਰਗ)

ਭਲਿਓ! ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਖੇ ਆਏ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹਵਾਲੇ ਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਨਾ ਕਿ ਭਗਤ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਨ। ਹੁਣ ਵੀ ਜਦ ਸੌਣ ਭਾਦਰੋਂ 'ਚ ਬਦਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਘਟਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਮੋਰ ਬੰਬੀਹੇ ਖੁਸ਼ੀ 'ਚ ਬੋਲਦੇ ਬਰਸਾਤੀ ਮੌਸਮ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ-ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਪਰੀਤ ਹੈ ਲਾਇ ਤਾਰ ਨਿਹਾਲੇ। ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਹੇਤ ਹੈ ਮਿਲਿ ਹੋਨਿ ਸੁਖਾਲੇ।ਨੇਹ ਕਵਲ ਜਲ ਜਾਣੀਐ ਖਿੜਿ ਮੁਹ ਵੇਖਾਲੇ।ਮੋਰ ਬਬੀਹੇ ਬੋਲਦੇ ਵੇਖਿ ਬਦਲ ਕਾਲੇ। ਨਾਰਿ ਭਤਾਰਿ ਪਿਆਰੁ ਹੈ ਮਾਂ ਪੁਤ ਸੰਮ੍ਹਾਲੇ।ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾ ਪਿਰਹੜੀ ਓਹੁ ਨਿਭਹੈ ਨਾਲੇ॥੪॥(ਵਾਰ ੨੭-ਭਾ.ਗੁ) ਇੱਥੇ ਪਿਆਰ ਤੇ ਪਿਆਰੇ ਦੀ ਖਿੱਚ ਦਾ ਪੱਖ ਲਿਆ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪਿਆਰ ਖਿੱਚ ਵੀ ਪਿਆਰੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਚਕੋਰ ਦੀ ਚੰਦ, ਚੱਕਵੀ ਦੀ ਸੂਰਜ, ਕੰਵਲ ਦੀ ਜਲ, ਮੋਰ ਤੇ ਬੰਬੀਹੇ ਦੀ ਬਦਲਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ, ਪਤਨੀ ਦੀ ਪਤੀ, ਮਾਂ ਦੀ ਪੁੱਤ ਅਤੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਹਵਾਲਿਆਂ 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਅੱਖਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਥਾਂ "ਗੁਰਬਾਣੀ" ਦੇ ਭਾਵ ਅਰਥ ਲੈਣੇ ਚਹੀਦੇ ਹਨ।

ਸਿਆਟਲ ਵਿਚ ਸਮਾਜਸੇਵੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਸਿਆਟਲ (ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ)– ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨਸਿਹਰਾ ਦਾਲਾ ਦੀ ਜੰਮਪਲ ਅਤੇ ਮਾਝੇ ਦੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਹਸਤੀ ਸਵ: ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦੀ ਲੜਕੀ ਸਮਾਜਸੇਵੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਾਦੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਿਆਟਨ ਵਿਚ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੀਬੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਬਤੌਰ ਅਧਿਆਪਕ ਪਿੰਡ ਉਧਰਪੁਰ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜੋ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਨਿੱਜੀ ਦੌਰੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਛੋਟਾਂ ਭਰਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿੰਦ ਛੋਟੀ ਉਮਰੇ ਸੁਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਬਣ ਕੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਆਰੰਭ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਵਾਗਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਬੀਬੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਜੀਵਨ ਸਮੇਂ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਣ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿਚ ਐਸ.ਸੀ ,ਬੀ.ਸੀ ਅਧਿਆਪਕ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤੀਆਂ 8657 ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਜ ਉੱਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਪੇ ਸਕੇਲ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਾੜ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

Law Office of
NIRWAN & ASSOCIATES

www.nirwanlaw.com

Business Incorporation
Articles of Incorp
Dissolution
501 © Non-Profit

Jagdip S. Nirwan, Esq
916-832-3144

IMMIGRATION LAW
* Adjustment of Status
* Citizenship
* Employment
* Appeals-1J/
* Family & Finance Visa
* Board /Federal Ct
* Labor Certification
* Asylum
* Removal & Deportation Defense

TAX LAW
* Offer in Compromise
* Payment Plans
* File Back Taxes
* Tax Preparation
* Audits, Appeals
* Tax Court Rep
* IRS/EDD/FTB Representation
* Personal & Business
* Income Tax Filling 1040/1020

1104 Corporate Way Sacramento, CA 95831

A & S
Auto Repair & Services
Specializing in Brakes & Axles
Mon-Fri 9:00 AM to 6:00 PM Saturday 9:00 AM to 5:00 PM
Free Tire Rotation and Brake Inspection with purchase of Oil Service for most cars
Diagnose check Engine light pre-buyers inspection tune-ups and more
Dealer Recommended Service Shocks/Struts A/C Service

Ph: 916-238-4431
649 W. Elkhorn Blvd. Suite B2
Rio Linda, CA 95673
Amarjit Sandhu

"ਕਾਗਹੁ ਹੰਸੁ ਕਰੇਇ" ਜੀਵਨੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਵਿਖੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ/ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ): ਕੋਵਿੰਡ-19 ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉੱਘੇ ਲੇਖਕ ਪ੍ਰੋ. ਧਰਮਵੀਰ ਚੱਠਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ "ਕਾਗਹੁ ਹੰਸੁ ਕਰੇਇ" ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਗੁਰ-ਦਵਾਰਾ ਸਭਾ ਵਿਖੇ ਸਾਦੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਰਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਅਯੋਜਨ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਤੇ ਪਿੰਦਾ ਕੋਟਲਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੀਮਤ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਕੁਰਾਹੇ ਚਲਦਿਆਂ, ਚੰਗੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਲਈ ਉਦਾਹਰਣ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਪ ਚੰਗੀ ਲੀਹ

ਪਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਉਹ ਸਮਾਜ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਇਕ ਇਨਸਾਨ ਬਠਿੰਡੇ ਵਾਲੇ ਕਾਂ ਤੋਂ ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਬਣੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਪੁਸਤਕ "ਕਾਗਹੁ ਹੰਸੁ ਕਰੇਇ" ਲੇਖਕ ਧਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਜਿੰਨਾ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ, ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋ, ਅਮਰਜੀਤ ਦੌਧਰ, ਅਵਤਾਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਜੈਲਾ ਧੂੜਕੋਟ, ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਾਈਸਾਲੀਆ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕ ਧਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਸ ਚੰਗੇ ਕਾਰਜ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਪੌਦੇ

ਜਲੰਧਰ– ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਜੀ. ਸੀ. ਕੌਲ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਉਪ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਆਰ. ਐਲ. ਜੱਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਅੱਜ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਐਲ. ਆਰ. ਬਾਲੀ, ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਸਾਬਕਾ ਡੀਪੀਆਈ ਕਾਲਜਾਂ, ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ ਭਾਰਦਵਾਜ ਅਤੇ ਡਾ. ਤਰਸੇਮ ਸਾਗਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਹੋਰਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਦੀ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਡਾ. ਕੌਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਨੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਟਰੱਸਟੀ ਸ਼੍ਰੀ ਲਹੌਰੀ ਰਾਮ ਬਾਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ 90 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਅਤੇ 91 ਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲੀ ਜੀ ਨੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਵਿਚ ਅਸ਼ੋਕਾ ਟ੍ਰੀ ਦਾ ਪੌਦਾ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਰੁੱਖ ਸਾਡੇ ਜਲ ਮਾਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਤੂਫਾਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਣ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਰੁੱਖਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰੁੱਖ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਥਣਧਾਰੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਭੋਜਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਘਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਡਾ. ਜੀ. ਸੀ. ਕੌਲ
ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ
ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.), ਜਲੰਧਰ.
ਮੋਬਾਈਲ: 94632 23223

ਪਿੰਡ ਤੇਈਪੁਰ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚੋਂ ਕੀਤਾ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ

ਅਰਨੋ– ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨੇ ਗਏ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਤੇਈਪੁਰ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਆਸ਼ਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚੋਂ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਜਿੱਥੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਇਸ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਕੂਲ ਸਮੇਂ ਮਗਰੋਂ ਮਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਿਹਨਤੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਵਧੀਆ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਫਖਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਯ ਬਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪਿੰਡ ਤੇਈਪੁਰ ਦੇ ਸਰਕ-ਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਡੀ. ਪੀ. ਈ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਆਸ਼ਾ ਦੇਵੀ ਪੁੱਤਰੀ ਬਲਦੇਵ ਰਾਮ ਤੇਈਪੁਰ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚੋਂ 12ਵੀਂ ਦੇ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿਚ 450 'ਚੋਂ 444, 98.66 ਫੀਸਦੀ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਕੂਲ ਦੇ 5 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ 90 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਆਏ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੰਦਰਾਲਾ ਢੀਂਡਸਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੌ ਫੀਸਦੀ ਰਿਹਾ

ਪਿੰਡ ਦੰਦਰਾਲਾ ਢੀਂਡਸਾ (ਪਟਿਆਲਾ) ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦਾ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੌ ਫੀਸਦੀ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰਚਨਾ ਗੋਇਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਆਰਟਸ, ਮੈਡੀਕਲ, ਨਾਨ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਕਾਮਰਸ ਗਰੁੱਪ ਚਲਦੇ ਹਨ। 12ਵੀਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਕੁੱਲ 66 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚਬੈਠੇ ਸਨ ਤੇ 66 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੀ ਪਾਸ ਹੋਏ। ਆਰਟਸ ਵਿਚ ਸਹਿਜ ਖਾਨ ਨੇ 450 ਵਿਚੋਂ 392 ਅੰਕ ਲੈ ਕੇ ਪਹਿਲਾ, ਰਾਣੀਆ ਨੇ 389 ਅੰਕ ਲੈ ਕੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਸਾਇੰਸ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚੋਂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ 387 ਅੰਕ ਲੈ ਕੇ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 374 ਅੰਕ ਲੈ ਕੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੇ ਅਧਿਅਪਕਾਂ ਵਲੋਂ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਵਧੀਆ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਟਾਫ ਦੀ ਲਗਨ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਵਧੀਆ ਆਏ ਹਨ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਰਿਪੋਰਟ– ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ

ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਚੱਕ-ਸੌਂਧਾ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਵੋਦਿਆ ਸਕੂਲ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਮਿਆਰ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਹੁਣ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਈ-ਕੰਟੈਂਟ ਰਾਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉੱਦਮ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਚੱਕ-ਸੋਂਧਾ (ਚੱਕ-ਝੰਡੂ) ਬਲਾਕ ਭੋਗਪੁਰ ਦੇ ਦੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰਮਨ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹੁਸਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸਾਨਿਆ ਪੁੱਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸੁੱਚਾ ਰਾਮ ਦੀ ਨਵੋਦਿਆ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਛੇਵੀਂ ਕਲਾਸ ਲਈ ਚੋਣ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਸ੍ਰੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੈਡਮ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰਾਣੀ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨਾ, ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਭਾਗ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

Report by charanjit Singh Binpalke

ਅਮਨਜੋਤ ਕੌਰ ਜਿਸ ਨੇ 12ਵੀਂ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਅਮਨਜੋਤ ਕੌਰ ਐਸ. ਸੀ. ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ'
ਹਰ ਹਫਤੇ ਛਪਣ ਵਾਲਾ ਅਖਬਾਰ
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ-ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ "ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ" ਵਿਚ ਲਗਵਾਓ।
ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ
ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ 14 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਖਬਰ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ ਸਿਰਫ ਅਣਛਪੀ ਹੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।
ਖਬਰਾਂ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਂ ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਫ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਹਫਤੇ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਭੇਜ ਦੇਣ।
E-mail : deshdoaba@yahoo.com
(ਸੰਪਰਕ) 1-916-947-8920, (ਫੈਕਸ) 1-916-238-1393
www.deshdoaba.com www.ambedkartimes.com

'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ'
'ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼'
ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:
www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

BERKSHIRE HATHAWAY
BH HS
Home Services

Shangara Ram
ELITE REAL ESTATE
Realtor CalBRE# 01969522
Cell: 916-479-5587
Fax # 916-721-2373
Office: 916-681-5112
shangararam2@gmail.com
* ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਿੰਨੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਘਰੇਲੂ, ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਲੈਂਡ ਅਤੇ ਲੋਨ ਸਮੇਤ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ
7412 Elsie Ave., Sacramento, CA 95828

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਬੰਬੇ ਹਿੱਲ ਵਿਖੇ 'ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ' ਸਮਾਗਮ

ਔਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)– ਅੱਜ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਕਰੋਨਾ ਵਰਗੀ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਜੋ ਲੜਾਈ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਮਲੇ ਅਤੇ ਇੰਸ਼ੈਂਸੀਅਲ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਉਸਦੀ ਦਾਦ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਥੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਬੰਬੇ ਹਿੱਲ 'ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ' ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਠ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਸਜੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਸੀਲਾ ਦੇ ਜੱਥੇ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਨੇ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਨੇ ਸੰਖੇਪ ਸੰਬੋਧਨ ਦੇ ਵਿਚ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਿਹਤ ਕਾਮਿਆਂ, ਡਾਕਟਰਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਢਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸ਼ਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ। ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਖੜਗ ਸਿੰਘ,

ਪਾਪਾਕੁਰਾ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਏਨਾਹੀਲਾ ਕੇ, ਨਾਇਸੀ ਚੇਨ ਬੋਟਨੀ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਅਰੀਨਾ ਵਿਲੀਅਮ ਮੈਨੁਰੇਵਾ ਉਮਦੀਵਾਰ, ਡਾ. ਨੇਰੂ ਲੀਵਾਸਾ ਟਾਕਾਨੀਨੀ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਲੋਟੂ ਫੂਲੀ ਲਿਸਟ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੇਬਰ ਮੈਂਬਰ, ਐਨੀ ਸਿੰਘ ਲੇਬਰ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਚੇਅਰਪਰਸਨ, ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਪੋਰਟ ਵਾਇਕਾਟੋ, ਜਦ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਸਾਂਸਦ ਸ. ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ੀ, ਸਾਂਸਦ ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਪਰਮਾਰ, ਸਾਂਸਦ ਐਂਡਰੀਊ ਬੈਲੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਐਮ. ਪੀ. ਫੀਜ਼ੀ ਸ. ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਗੋਲੀਅਨ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਉਥੇ ਸਿਹਤ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਸ਼ਾ ਕੀਤੀ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ, ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਡਾ. ਮਨਕਰਨ ਸਿੰਘ ਬੀ.ਡੀ.ਐਸ., ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਰਜਨੀਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾ. ਵੰਸ਼ਦੀਪ ਤਾਂਗਰੀ, ਡਾ. ਕੰਸ਼ਦੀਪ ਤਾਂਗਰੀ, ਡਾ. ਸੰਧਿਆ, ਨਰਸਿੰਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਨਿਵਦਿਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਵਿਜ, ਪ੍ਰਿਆ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਨ, ਵਿਕੀ ਚੇਨ, ਲੂਲੂ ਪਾਧਾਂਤ, ਸ਼ੀਨਮ ਸਿਨ੍ਹਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਸੰਤੋਸ਼, ਗਾਇਤਰੀ ਕਾਲੀਆ, ਸੁਖਦੀਪ ਕੌਰ, ਹਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਨਰੈਣ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਗਿੱਲ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਨੀਤਰਾ ਚਾਂਦ ਤੇ ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਅਤੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਹੀਰੋ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸ਼ਾਪੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸ.ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਪੀ. ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਅਣਭਿੱਜ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬੁਲਾਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਾਲਾ ਛੱਟਾ ਦੇ ਹੀ ਗਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕੀ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਵਿਚ ਜੁੜੀ। ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਿਆ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਵਿਦਾਇਗੀ ਤੇ ਸਨਮਾਨ

ਨਿਊਯਾਰਕ/ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)— ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮੰਡਲ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਮਨੋਜ ਚਨਸੋਰੀਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸੀਮਤ ਵਿਦਾਇਗੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਤਿੰਨ ਵਰ੍ਹੇ ਬੜੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਡਾਇਰੈਟਕਰ ਨੂੰ ਮੰਚ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਾਡਲ, ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਪੱਤਰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮੰਡਲ 'ਚ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਡਾਕਟਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਸੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਨਿਸ਼ਠਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਬੜੇ ਭਾਵਪੂਰਤ ਅਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਨੋਜ ਚਨਸੋਰੀਆ ਜੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਵਰਨਣਯੋਗ ਅਤੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ। ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚਲੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜਿਲ ਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਿਆਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਧੁਨੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਯਾਤਰੂਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਗਈ। ਹਵਾਈ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧੁੱਪ ਅਤੇ ਮੀਂਹ-ਕਣੀ ਤੋਂ

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਇੱਕ ਵੱਡ-ਅਕਾਰੀ ਕੈਨੋਪੀ (ਛੱਤਰੀ) ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਦਮ ਸਦਕਾ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰੁਕਣ-ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਟਰਮੀਨਲ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਯਾਤਰੂਆਂ ਦੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਮਨਭਾਉਂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਨਵੇਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਕੇ.ਸੇਠ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਚ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ਆਮਦੀਦ ਕਿਹਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ।

ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਫਲਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇਨੀਸ਼ੀਏਟਿਵ ਦੇ ਗਲੋਬਲ ਕਨਵੀਨਰ ਸਮੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਮਨੋਜ ਚਨਸੋਰੀਆ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਗਿਣਤੀ 25 ਲੱਖ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਬਰਮਿੰਘਮ ਅਤੇ ਲੰਡਨ ਲਈ ਸਿੱਧੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਵੀ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ। ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਨਾਲ 60 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉਡਾਣਾਂ ਨੂੰ ਲੰਡਨ, ਵੈਨਕੂਵਰ, ਟਰਾਂਟੋ, ਕੁਆਲਾਲੰਪੁਰ, ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ, ਭੂਟਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਲਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਡਾਨਾਂ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੀਆਂ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੇਂਡੂ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰੇ- ਜੱਸੀ

ਬੰਗਾ– ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸ਼ਹਿਰਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮੇਂਦਿਆਂ ਨਾਲ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਮਿਊਸੀਪਲ ਕੋਂਸਲਰਾਂ (ਐਮ.ਸੀ) ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ 6000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮਿਲ ਹੋਣ ਤੇ 500 ਰੁਪਏ ਵਤੌਰ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 1200 ਦੇਣ ਦੀ ਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ।ਜੋ ਕਿ ਘੋਰ ਅਨਿਆ, ਵਿਤਕਰਾ ਤੇ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਪੰਚਾਇਤ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਬੰਗਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨੇ ਕਰਦਿਆ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਅਤੇ ਬੇ-ਇਨਸਾਫੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 2013 ਤੋਂ 2018 ਤੱਕ ਰਹੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ 26 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਮਾਣ ਭੱਤੇ ਬਕਾਇਆ ਹਨ ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ 2018 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨਵੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਸਰਪੰਚਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੀ ਧੇਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਜਦ ਕਿ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਨੁਮੇਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਭੱਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।ਸ਼੍ਰੀ ਜੱਸੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯੋਧਿਆ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਮੱਦਦ, ਰਿਹਾਇਤਾ ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖੀ ਸਰਪੰਚਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੀ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਗੋਂ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਡਾ ਬੰਨ ਕੇ ਲਗਤਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆ ਹਨ।ਉਹਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਣਦੇ ਫ਼ਰਜਾ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਉਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਪੀ.ਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮਨਰੇਗਾ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਹਰ ਐਸ.ਸੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਪਸ਼ੂ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਪਸ਼ੂ ਸ਼ਿੱਡਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮਹਿੰਮ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਲਈ ਪਸ਼ੂ ਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਫਾਰਮ ਭਰਨ, ਪਸ਼ੂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਤਸਦੀਕ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਮਤੇ ਪਾ ਕੇ ਸਬੰਧਤ ਮਨਰੇਗਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾ ਤੱਕ ਤੁਰੰਤ ਪਹੁੰਚਣ ਤਾਂ ਜੋ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਲਾਭ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ/ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਾਲ ਦੀ ਹਰਮੇਸ਼ ਵਿਰਦੀ ਮੀਡੀਆਂ ਇਨਚਾਰਜ, ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਪਠਲਾਵਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਬਹੂਆ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਹੀਂਓ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਬਹਿਰਾਮ, ਲੱਡੂ ਰਾਮ ਖਾਨਖਾਨਾ, ਕੁਲਵੰਤ ਰਾਏ ਜੀਦੋਵਾਲ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੋਤਰਾਂ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਟਕੜ, ਰਾਮ ਲੁਭਾਇਆ, ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ ਝੱਲੀ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਹੜੋਵਾਲ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗੋਸਲ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਖੋਥੜਾ, ਰੂਪ ਲਾਲ ਚੇਤਾ, ਅਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਗੁਣਾਚੋਰ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਛੋਕਰ ਆਦਿ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

– ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ
(ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਚਾਇਤ ਯੂਨੀਅਨ ਬੰਗਾ)

ਭੁਲੱਥ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਐਸ ਡੀ ਐਮ ਡਾ: ਸ਼ਿਖਾ ਭਗਤ ਨੇ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ

ਭੁਲੱਥ (ਗੋਗਨਾ)— ਅੱਜ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਿਖਾ ਭਗਤ ਨੇ ਐਸ ਡੀ ਐਮ ਭੁਲੱਥ ਵਜੋਂ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਿਖਾ ਨੇ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਐਸ ਡੀ ਐਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੈ-ਡਿੰਗ ਪਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਬੇੜਨ ਨੂੰ

ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਸਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਸਿਧਾ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਵਿਡ-19 ਸਬੰਧੀ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਘਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸ. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਪਾਪਾਟੋਏਟੋਏ ਸੈਂਟਰਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ

ਆਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)– ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਪਾਪਾਟੋਏਟੋਏ ਸੈਂਟਰਲ ਜੋ ਕਿ 2015 ਤੋਂ ਇਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਫੰਡ ਰੇਜਿੰਗ, ਸਥਾਨਿਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਲਈ ਫੂਡ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ, ਫੂਡ ਪੈਂਟਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਮੀਟਿੰਗ (ਚੇਂਜ ਓਵਰ) ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਇਕ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਸ. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਾਰਜਭਾਰ ਸਲਾਨਾ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੀ ਪਿੰਨ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਪਾਪਾਟੋਏਟੋਏ ਸੈਂਟਰਲ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਗਵਰਨਰ (ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ-9920) ਸ੍ਰੀ ਗੈਰੀ ਲੌਂਗਫੋਰਡ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੀ ਪਿੰਨ ਸਜਾਈ। ਸ. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ

2002 ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਹਿਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਵਸੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਿਵਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਪਾਸ ਹਨ। ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਮਾਰਤਸਾਜੀ ਵਪਾਰ (ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ) ਦੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਫਿਰ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਵਧੀਆ ਉਚ ਦਰਜੇ ਦਾ ਕਾਲਿਜ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਕ ਸਾਲ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਵਿਚ ਸਕੱਤਰ ਯਸ਼ਵੀਨ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਦਮਨਦੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਸ. ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ(ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ) ਹਨ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਵਿਚ ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਦੀਆਂ 6 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇਕਾਈਆਂ (ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟਸ) ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਪਾਪਾਟੋਏਟੋਏ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ 9920 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਅਤੇ ਸਾਊਥ ਪੈਸੇਫਿਕ ਨੂੰ ਵਿਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਕਰਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਵਧਾਈ।

ਹਲਕਾ ਧਰਮਕੋਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਬਸਪਾ ਆਗੂਆਂ/ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਫਰੀਦਕੋਟ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਚ ਵਿਧਾਨ ਹਲਕਿਆਂ ਚ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਹਲਕਾ ਧਰਮਕੋਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਬਸਪਾ ਆਗੂਆਂ/ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਧਾਰੇ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ: ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸ: ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸੈਦੋਕੇ ਜ਼ੋਨ ਇੰਚਾਰਜ, ਸ: ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਖਾਣਵੱਧ ਪਰਧਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ, ਬੀਬੀ ਸੁਨੀਤਾ ਰਾਣੀ ਇੰਚਾਰਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ, ਡਾਕਟਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ:ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਬੱਡੂਵਾਲ, ਬੀਬੀ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਚੀਮਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹਲਕਾ ਧਰਮਕੋਟ ਸ :ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਝਮਟ, ਸ: ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਕੋਟ ਈਸੇ ਖਾਂ, ਸ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੰਦਰ ਤੇ ਹਰ ਆਗੂ । ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੀਬੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਕੈਲੇ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਹਲਕਾ ਧਰਮਕੋਟ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।

ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ- ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਖਾਣਵੱਧ ਪਰਧਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਭੋਗ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ

ਡਾ. ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ
ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ, ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ,
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
91-99156-82196

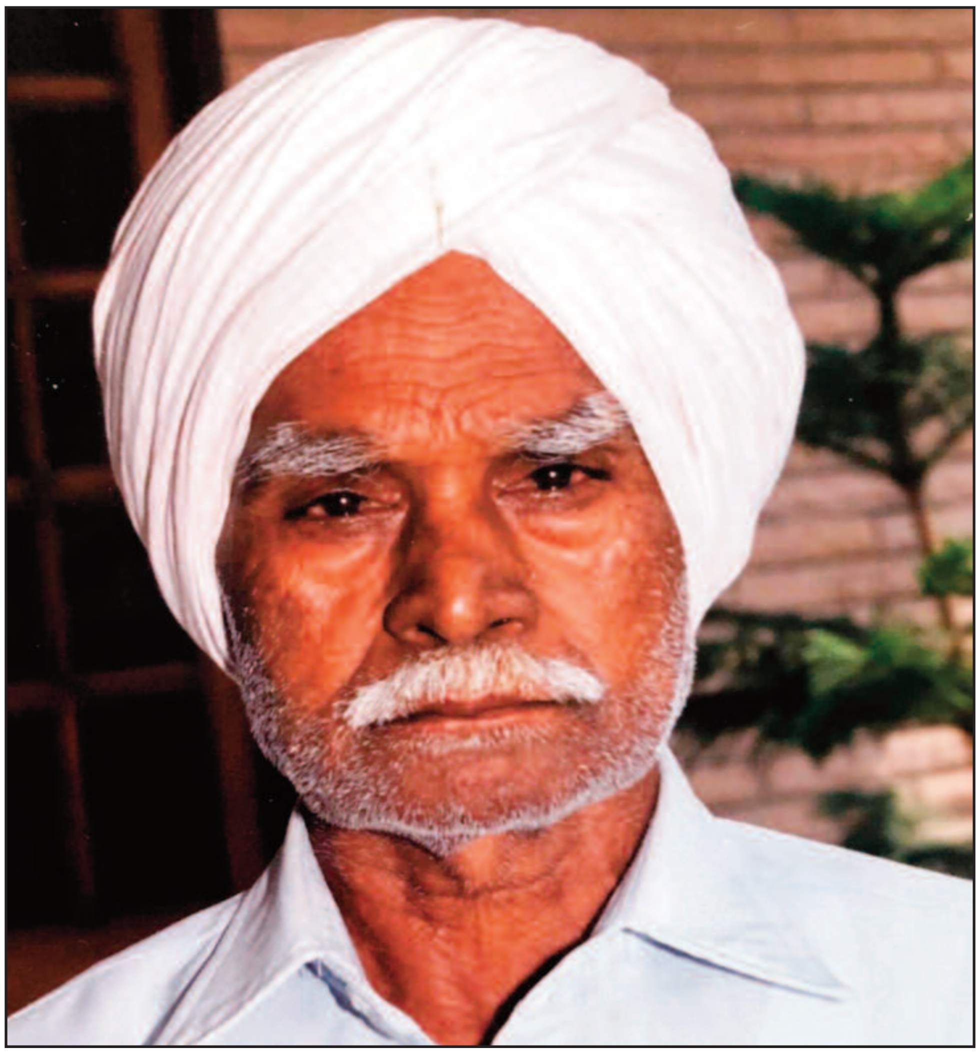

2 ਜੁਲਾਈ, 1963 ਨੂੰ ਬਾਪੂ ਜੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਨ ਨਾਲ ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਹਰੇ ਚਾਰੇ ਦਾ ਟੋਕਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਬਾਂਹ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਕੜਾ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਚੱਲਦੇ ਇੰਜਨ ਵਿਚ ਫਸ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਬਾਂਹ ਕਟੀ ਗਈ। ਇਕ ਵਿਆਹ ਵਾਲੀ ਕਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਇਕ ਬਰਾਤੀ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਈਸੜੂ ਉਤਾਰਕੇ ਮੇਰੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬਿਠਾਕੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਸੀ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਐਂਡ ਬਰਾਊਨ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਥੇ ਮੇਰਾ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਉਸ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਰੋਟੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਬੇਬੇ ਜੀ ਉਹ ਰੋਟੀ ਬਾਹਰ ਬੈਠੇ ਖਾਣੇ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਬੇਬੇ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਰੋਟੀ ਵੰਡਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਚਾਰ ਜਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਵੇਂ ਜਾਣੇ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰੋਟੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬੇਬੇ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਭਾਈ ਤੈਨੂੰ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ? ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭੁੱਖ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੈਨੂੰ ਕੰਮ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਸਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਬੇਬੇ ਜੀ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਵਿਅਕਤਵ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਰੋਟੀ ਖਾਵੋ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਬੈਠ ਜਾਇਆ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਮੰਨ ਲਿਆ। 23 ਜੁਲਾਈ, 1963 ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਜਖ਼ਮ ਠੀਕ ਉਪਰੰਤ ਛੁੱਟੀ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਬੇਬੇ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੇਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਹਾਂ। ਬੇਬੇ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਡੇ ਛੇ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲੋਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਵਾਂ ਭਾਈ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਬੇਬੇ ਜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਭੈਣ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡਾ ਭਾਈ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਮਿਲ ਗਿਆ।

ਪਿੰਡ ਆਉਣ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਰੇਲਵੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾ਼ਲ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਦੇ ਭਾਈਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਵੀਰ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋ਼ਲ ਇੱਕ ਮੁੰਡਾ ਵੀ ਸੀ। ਘਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਕਾਨ ਦੀ ਪੜਛੱਤੀ ਤੋਂ ਸਮਾਨ ਉਤਾਰਦੀ ਹੋਈ ਗਿਰ ਪਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਏਥੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕੀ, ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇੰਨੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੇ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਵੀਰ ਦਾ ਦਿਮਾਗੀ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਲਖਨਊ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਆ ਗਿਆ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਲੁਧਿਆਣੇ ਪਹੁੰਚਣ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇਕ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੀ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਐਂਡ ਬਰਾਊਨ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਠੀਕ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਈਸੜੂ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਘਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਵੀਰ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤੀ ਅਤੇ ਨੇਕ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਨਸਾਨ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ ਇਨਸਾਨ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤਾਏ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਲ਼ਿਆ,ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਦੀ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ 1997 ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪਟਿਆਲੇ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਵੀਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਹ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਬਿਤਾਵੇ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਨਾਂਹ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜੀਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਖ਼ਰੀ ਦਿਨ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਘਰਵਾਲੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਕ੍ਰਿਤਘਣ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਾਇਆ ਨੂੰ ਜੱਫ਼ੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤਿ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਪਹਿਚਾਣਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਵਿਚੋਂ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

23 ਜੁਲਾਈ, 2020 ਨੂੰ ਪੂਰੇ 57 ਸਾਲ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਬਿਤਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡਾ ਵੀਰ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਵਿਛੜ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ, ਪਰ ਉਸ ਨੇਕ, ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾ਼ਲੇ ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਇਤਨਾ ਕਰਜ਼ਾ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਉਤਾਰ ਨਾ ਸਕੀਏ। 31 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਰਖਾਏ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਸਾਡੇ ਘਰ ਪਾਵੇਗਾ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭੋਗ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣਗੇ।

ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਉਘੇ ਕਾਲਮ ਨਵੀਸ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਛੜੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਖਸ਼ਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦਾ ਚੜ੍ਹਦਾ ਸੂਰਜ - ਜਤਿੰਦਰ ਜੇ ਮਿਨਹਾਸ ਕੈਨੇਡਾ

ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਚੁੰਬਰ) – ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਹੀ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਇਕ ਘੜੀ ਵੀ ਮੇਰੇ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਘੂਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਦਾਨੀ, ਫਿਲਮ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸ. ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੇ ਮਿਨਹਾਸ ਨੇ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਜਤਿੰਦਰ ਜੇ ਮਿਨਹਾਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦਾ ਐਨਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਵਰਗ ਵਿਚ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲੋੜਵੰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਉਸ ਵਲੋਂ ਚਲਾਏ ਗਏ ਅਨੇਕਾਂ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਕਾਰਜ ਅੱਜ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਚਮਕਦੇ ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਰੁਸ਼ਨਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੀਡੀਏ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਚੈਨਲ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਸਾਈਟਾਂ ਨੇ ਜੇ ਮਿਨਹਾਸ ਨੂੰ ਮਣਾ ਮੂਹੀਂ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾਂ ਕੀਤੀ। ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜੇ ਮਿਨਹਾਸ ਦੀ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਨੂੰ ਯੁੱਗ ਯੁੱਗ ਜਿਉਣ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੰਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਫਿਲਮਾਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ, ਕੁਝ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦਾਨਵੀਰ ਯੋਧੇ ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਲਾਘਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫ੍ਰੀ ਫੂਡ ਬੈਂਕ ਦਾ ਕਾਰਜ ਉਸ ਦੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਕਰਕੇ ਵਿਲੱਖਣ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰੀ।

ਕਈ ਉਘੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਬਦਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜਗਤ ਵਲੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਾਮਿਸਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੇ ਮਿਨਹਾਸ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਗੀਤ ਹੋਈ ਅਲਵਿਦਾ

ਆਦਮਪੁਰ/ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਚੁੰਬਰ) – ਛੋਟੀ ਉਮਰੇਂ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਣ ਵਾਲੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਗੀਤ ਇਸ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਰੁਖ਼ਸਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦਾ ਅਚਾਨਕ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਤੁਰ ਜਾਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨੇ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਵਿਚ ਇਕ ਸੰਨਸਨੀ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਹਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਜੰਗਲ ਦੀ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਫੈਲੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਈ। ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਲੀਡਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਆਦਮਪੁਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਿੰਡ ਪੰਡੋਰੀ ਨਿੱਝਰਾਂ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਕਵਿੱਤਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਚੇਟਕ ਛੋਟੀ ਉਮਰੇਂ ਹੀ ਲੱਗ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਐਨੀ ਦਿਲ ਝੰਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਤਾਬ 'ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਦਸਤਕ' ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਪੁੱਜਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਰੂਹ ਸਰੀਰ ਵਜੂਦ ਵਿਚੋਂ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ। ਸੂਰਜਾਂ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਵਲੋਂ ਛੱਪ ਕੇ ਆਈ ਉਸ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਜਲਦ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਇਸ ਦੀ ਰਚਣਹਾਰੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਗੀਤ ਇਸ ਮੰਜਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਬੈਠੀ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਤੱਕੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਕ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਥਿੰਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਵਿਰਾਸਤ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪ੍ਰੋ. ਹਰਭਜਨ ਗਿੱਲ, ਸ਼ਾਇਰ ਤਰਲੋਚ ਲੋਚੀ, ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੂਰ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਧਨੋਆ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਬੱਲ, ਆਸ਼ੀ ਈਸਪੁਰੀ, ਸੁਖਜੀਤ ਝਾਂਸਾਵਾਲਾ, ਕੁਲਦੀਪ ਚੁੰਬਰ, ਬਲਦੇਵ ਰਾਹੀ, ਰੱਤੂ ਰੰਧਾਵਾ, ਰਵੀ ਫੁਗਲਾਣਾ, ਜੋਰਾ ਢੱਕੋਵਾਲ, ਪ੍ਰਿੰ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਫੁੱਲ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਗੀਤ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ।

ਅਮਨ ਅਰਮਾਨ 'ਸਾਰੀ ਰਾਤ' ਟਰੈਕ ਨਾਲ ਭਰ ਰਿਹਾ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਚੁੰਬਰ) – ਟਵੈਲਵ ਟਿਊਨਸ ਅਤੇ ਮਨੀ ਕੱਕੋਵਾਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਗਾਇਕ ਅਮਨ ਅਰਮਾਨ ਦਾ ਸਿੰਗਲ ਟਰੈਕ 'ਸਾਰੀ ਰਾਤ' ਟਾਈਟਲ ਹੇਠ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਟਰੈਕ ਦੇ ਗੀਤਕਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਢਿੱਲੋਂ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਵੀਡੀਓ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਮਨ ਅਰਮਾਨ ਖ਼ੁਦ ਹਨ। ਸੰਗੀਤ ਪਤਰਸ ਚੀਮਾ ਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਮਨੀ ਕੱਕੋਵਾਲ ਹਨ ਜਦਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡੀ ਐਸ ਚੌਹਾਨ ਦਾ ਹੈ। ਗਾਇਕ ਅਮਨ ਅਰਮਾਨ ਵਿੱਕੀ ਦੀਪ, ਮਿੰਟੂ ਉਪਲ, ਆਸ਼ੂ ਅਰੋੜਾ, ਕਰਨ ਕੱਕੋਵਾਲੀਆ, ਦਾਸ ਲਾਡੀ ਚੌਹਾਨ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਹਫਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਏ ਇਸ ਟਰੈਕ ਨੂੰ ਯੂ ਟਿਊਬ ਤੇ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਗਾਇਕ ਹੈਰੀ ਸੰਧੂ 'ਫਲੈਸ਼ ਬੈਕ' ਟਰੈਕ ਨਾਲ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਦਸਤਕ

ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਚੁੰਬਰ) – ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਿਊਜਿਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਗਾਇਕ ਹੈਰੀ ਸੰਧੂ 'ਫਲੈਸ਼ ਬੈਕ' ਸਿੰਗਲ ਟਰੈਕ ਨਾਲ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੰਗਲ ਹਠੂਰ ਅਤੇ ਵਿਰੇਨ ਸੋਲੰਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ 'ਫਲੈਸ ਬੈਕ' ਟਰੈਕ ਨੂੰ ਹੈਰੀ ਸੰਧੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬੋਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੀਤਕਾਰ ਮੰਗਲ ਹਠੂਰ ਨੇ ਕਲਮਬੱਧ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਬੀਟ ਪੱਲਸ ਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਡੀਊਸਰ ਵਿਰੇਨ ਸੋਲੰਕੀ, ਬਾਈ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ ਰਘੂਬੀਰ ਢੁੱਡੀਕੇ ਹਨ। ਵੀਡੀਓ ਚੱਕ ਮਾਫੀਆ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਟਰੈਕ ਦੇ ਪੋਸਟਰ ਨੂੰ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਲਾਂਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇਹ ਟਰੈਕ 25 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਯੂ ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਤੇ ਪੂਰੀ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸਾਂਧਰਾ ਦੀ ਹਰਜੋਤ ਬਣੀ ਸਕੂਲ ਟਾਪਰ

ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਚੁੰਬਰ) – ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸਾਂਧਰਾ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਬਾਰਵੀਂ ਆਰਟਸ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚ 450 ਵਿਚੋਂ 431 (95.77ਗ) ਅੰਕ ਲੈ ਕੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕੌਂਸਲਰ ਨਿਰਮਲ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਾਮ-ਚੁਰਾਸੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਭਾਣਜੀ ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਸਕੂਲ ਦੀ ਟਾਪਰ ਬਣੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਪਿਤਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਲੋਂ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਗਾਇਕ ਬਲਜੀਤ ਬੰਗੜ 'ਮੋਮ ਦੀ ਗੁੱਡੀ' ਟਰੈਕ ਨਾਲ ਦੇ ਰਿਹਾ ਦਸਤਕ

ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਚੁੰਬਰ) – ਗਾਇਕ ਬਲਜੀਤ ਬੰਗੜ ਧੀਆਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਕਰਦਾ ਗੀਤ 'ਮੋਮ ਦੀ ਗੁੱਡੀ' ਟਾਈਟਲ ਹੇਠ ਲੈ ਕੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਕਚਿਹਰੀ ਵਿਚ ਦਸਤਕ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਟਰੈਕ ਦੇ ਲੇਖਕ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਮਲ ਮੇਹਟਾਂ ਯੂ ਕੇ ਹਨ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਨ ਬੀ ਸਾਹਬ ਵਲੋਂ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਸ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਕਰਨ ਪ੍ਰਿੰਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਮਿਸਟਰ ਪੌਲ ਹਨ। ਇਸ ਟਰੈਕ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਬੀਟਸ ਰਿਕਾਰਡਸ ਨੇ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਤੇ ਜੱਸੀ ਆਰਟਸ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਧੂਮ ਮਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਲਦ ਹੀ ਇਹ ਟਰੈਕ ਯੂ ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਤੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

'ਦਾਤਾ ਜੀ' ਟਰੈਕ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾ ਰਿਹਾ ਗਾਇਕ ਰਾਏ ਜੁਝਾਰ

ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਚੁੰਬਰ) – ਅਨੇਕਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੱਟ ਗੀਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਦੁਆਬੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਮਾਣ ਮੱਤਾ ਗੱਭਰੂ ਕਲਾਕਾਰ ਰਾਏ ਜੁਝਾਰ 'ਦਾਤਾ ਜੀ' ਨਾਮ ਦੇ ਟਾਇਟਲ ਹੇਠ ਇਕ ਸਿੰਗਲ ਟਰੈਕ ਸੰਗੀਤ ਜਗਤ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਗਾਇਕ ਰਾਏ ਝੁਜਾਰ ਦੇ ਗਾਏ ਟਰੈਕ 'ਦਾਤਾ ਜੀ' ਦੇ ਗੀਤਕਾਰ ਜੱਸਦੀਪ ਸਾਗਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਮਿਊਜੀਕਲ ਵਰਡਸ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਟਰੈਕ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਵਿਨੇ ਜੀ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਹਨ ਅਤੇ ਟਰੈਕ ਦਾ ਲੈਵਲ ਸੱਤਰੰਗ ਇੰਟਰਟੈਨਰਸ ਦਾ ਹੈ। ਰਾਏ ਜੁਝਾਰ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰੋਤੇ ਇਸ ਟਰੈਕ ਨੂੰ ਅੱਜ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਇੰਦਰਜੀਤ ਨੂੰ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਪੰਜਾਬ ਮਾਲਵਾ ਜ਼ੋਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ

ਡੇਹਲੋਂ, (ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੰਗਲ)– ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਅਹਿਮ ਬੈਠਕ ਹੋਈ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪੰਜਾਬ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਰਾਮ ਸੰਗੂੜਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਲਵਲੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ..ਬੈਠਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਾਲਵਾ ਜੋਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਲਵਾ ਜੋਨ ਚ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ ਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਜਲਦ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਦਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬੈਠਕ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਰਾਮ ਸੰਗੂੜਾ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਲਵਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਆਗਾਮੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੱਜ ਵੱਜ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਵੇਗੀ ਸਗੋਂ ਚੋਣਾਂ ਚ ਵੱਡੀ ਲੀਡ ਹਾਸਿਲ ਕਰਕੇ ਜਿੱਤ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏਗੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਜੀਅ ਜਾਨ ਲਾਉਣਾ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਟੀਚਾ ਹੈ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਵਾ ਇੰਚਾਰਜ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨ-ਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ,ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਇੰਚਾਰਜ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਰਾਮ ਸੰਗੂੜਾ, ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਲਵਲੀ, ਡਾ ਰਵਿੰਦਰ ਸਰੋਏ, ਡਾਕਟਰ ਇੰਦਰਜੀਤ, ਅਰੁਣ ਭੱਟੀ, ਹਰਮੇਸ਼ ਸਰਪੰਚ, ਤਾਲਿਬ ਖਾਨ, ਬਿੰਦਰ ਈਐਸਆਈ, ਬਾਬਾ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖੇੜੀ, ਹਰਪਿੰਦਰ ਕਨੂਕੇ, ਤੀਰਥ ਸਮਰਾ ਸਣੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ।

ਗਾਇਕ ਹੀਰਾਪੁਰੀਆ 'ਯਾਰੀਆਂ' ਨਾਲ ਬਣ ਰਿਹਾ ਗਾਇਕੀ ਗਗਨ ਦਾ ਤਾਰਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਚੁੰਬਰ)– ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵੀਡੀਓ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਨ ਬੀ ਸਾਹਬ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਗਾਇਕ ਹੀਰਾਪੁਰੀਆ 'ਯਾਰੀਆਂ' ਟਰੈਕ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਧੜਕਨ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਟਰੈਕ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਨ ਦਿਨ-ਪੁਰ- ਦਿਨ ਵਧਾਉਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਮਲ ਮੇਹਟਾਂ ਯੂ ਕੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਲਮ ਸੱਤੀ ਖੋਖੇਵਾਲੀਆ ਨੇ ਕਲਮਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫਰੇਮ ਫਾਡ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜਤਿਨ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਟਰੈਕ ਨੂੰ ਸਰੋਤੇ ਭਰਵਾਂ ਪਿਆਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਯੂ ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਤੇ ਸਰੋਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਜੀਅ ਜਾਨ ਨਾਲ ਕਰਨਗੇ।

ਕਿਰਨ ਬਾਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜ੍ਹੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ- ਗੁਮਟਾਲਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ– 2018 ਵਿੱਚ ਵੈਸਾਖੀ ਦੇ ਜਥੇ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗਈ ਕਿਰਨ ਬਾਲਾ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਬਦਲ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਅੱਜ ਰੋਟੀ ਖੁਣੋਂ ਆਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਹੈ। ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਉਸ ਦਾ ਸਹੁਰਾ ਸ੍ਰ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਵੀ ਜੁਆਬ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਛੱਤ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਈਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਚੋਂ ਚੋਅ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦ ਸਵਾ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਾਂਡ ਵਾਪਰਿਆ ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਜੀ,ਪ੍ਰਧਾਨ,ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ,ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣਗੇ ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਈ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ

ਜਥੇਦਾਰ, ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਮ ਖੁੱਲਾ ਖ਼ਤ

ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ
sarbjits@gmail.com

ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ,
ਜਥੇਦਾਰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ।
ਵਿਸ਼ਾ:- ਕੈਲੰਡਰ

ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਖੁੱਲਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, 17 ਮਈ 2020 ਈ: ਦੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਰਾਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼, "ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ", ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਲ, ਸਕੱਤਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਾਮ,ਕੈਲੰਡਰ ਸਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪੱਖ ਜਾਨਣ ਲਈ 17 ਮਈ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ।20 ਮਈ ਨੂੰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਤੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਪੱਤਰ, ਕੈਲੰਡਰ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਆਪ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀ ਆਇਆ ਤਾਂ 31 ਮਈ ਨੂੰ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਾਂ 14 ਜੂਨ ਨੂੰ, ਡਾ ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨਿੱਜੀ ਦਖ਼ਲ ਦੇ ਕੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰੋ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਡਾ ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਤੇ ਗੱਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਫੇਰ ਵੀ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਾਂ 21 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਡਾ ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਡਾ ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀ ਆਇਆ ਤਾਂ 28 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸ. ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਦਖ਼ਲ ਦੇ ਕੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਿਜਵਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਾਂ 5 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਫੇਰ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਕੋਈ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਤਾਂ 12 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ, ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕਿ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਓ ਕਿ ਉਹ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜਣ। ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਈ ਮੇਲ ਰਾਹੀ ਪੱਤਰ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਤੇ ਵੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਾਂ 19 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। 20 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ, ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਵੀ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਪਰ! ਬੜੇ ਦੁਖ ਨਾਲ ਲਿਖਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਂ ਅੱਜ ਇਹ ਖੁੱਲਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਸ਼ਾਇਦ ਹੁਣ ਹੀ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਆਪ ਜੀ ਤਾਈਂ ਪੁੱਜ ਜਾਵੇ।

ਸੰਮਤ	ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ	ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦਿਵਸ
547	18 ਹਾੜ	11 ਸਾਵਣ
548	18 ਹਾੜ	31 ਹਾੜ
549	18 ਹਾੜ	19 ਹਾੜ
550	18 ਹਾੜ	7 ਸਾਵਣ
551	18 ਹਾੜ	27 ਹਾੜ
552	18 ਹਾੜ	17 ਹਾੜ

ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, 14 ਮਾਰਚ ਦੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿਚ, ਆਪ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਕੈਲੰਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮੁਤਾਬਕ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਬਿਆਨ, "ਕੈਲੰਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਇਸ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਗੁਰਪੁਰਬ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ ਮਨਾਉਣ।ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਿੱਖ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਸਮੇਤ ਕੁੱਝ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮੂਲ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਕੈਲੰਡਰ ਸਬੰਧੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਵਾਦ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਇੱਕੋ ਕੈਲੰਡਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ"।ਛਪਿਆ ਸੀ।

ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ, ਮੈਂ ਵੀ ਤਾਂ ਇਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਜੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੈਲੰਡਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਹੜਾ ਕੈਲੰਡਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

(1) ਕਿਹੜਾ ਕੈਲੰਡਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
(ੳ) ਸੂਰਜੀ (solar)
(ਅ) ਚੰਦ ਅਧਾਰਿਤ (Lunar)
(ੲ) ਚੰਦਰ-ਸੂਰਜੀ (lunisolar)

(2) ਜੇ ਸੂਰਜੀ ਕੈਲੰਡਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ, ਸੂਰਜੀ ਕਿਹੜਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
(ੳ) ਸੂਰਜੀ ਸਿਧਾਂਤ
(ਅ) ਦ੍ਰਿਕਗਿਣਤ ਸਿਧਾਂਤ
(ੲ) ਰੁੱਤੀ ਸਾਲ (Tropical year)

(3) ਜੇ ਚੰਦਰ-ਸੂਰਜੀ ਕੈਲੰਡਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੂਰਜੀ ਕਿਹੜਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
(ੳ) ਸੂਰਜੀ ਸਿਧਾਂਤ
(ਅ) ਦ੍ਰਿਕਗਿਣਤ ਸਿਧਾਂਤ
(ੲ) ਰੁੱਤੀ ਸਾਲ (Tropical year)

ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ, ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਕੈਲੰਡਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵੇ, ਉਸੇ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਹੀ ਪੰਥ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕੇ ਅਤੇ ਸਿਰ ਸੁੱਟ ਕੇ ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਛੱਡੋ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਤਾਂ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਲਾਡਲੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀ ਸੀ ਮੰਨਿਆ। ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੇ ਗਏ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ 8 ਚੇਤ ਦਾ ਦਰਜ ਸੀ। ਪਰ ਨਿਹੰਗ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ 9 ਚੇਤ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ "ਵੇਖ ਕੇ ਅਣ-ਡਿੱਠ ਕਰਨ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭਲਾਈ ਸਮਝੀ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੇ ਗਏ ਇਸ ਸਾਲ (ਸੰਮਤ 552) ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਦਰਜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹੋਲਾ ਮਹਲਾ ਮਨਾਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ? ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ, ਜਿਸ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਪ ਜੀ ਮੁਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੋ, ਉਸ ਤਖਤ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਨਾਲ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਖਿਲਵਾੜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ (ਸੰਮਤ 552) ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਮੁਤਾਬਕ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੀਰੀ ਅਤੇ ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਥੜਾ ਬਣਨ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਨੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ (ਸੰਮਤ 551) ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਮੁਤਾਬਕ ਥੜਾ ਬਣਨ ਤੋਂ 9 ਦਿਨ ਪਿਛੋਂ ਪਹਿਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜੇ ਹੁਣ ਵੀ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਸਾਵਣ ਵਿੱਚ (4 ਸਾਵਣ) ਲੈ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਗੰਧਲਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਜਿਸ, ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ?

ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ, ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਆਪ ਜੀ ਜਦੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗਏ ਸੀ ਤਾਂ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਗਲੇ ਸਾਲ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਆਪਾਂ ਇਕੱਠੇ ਮਨਾਵਾਂਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ 13 ਜੇਠ ਦਾ ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ 2 ਹਾੜ ਦਾ ਦਰਜ ਹੈ। ਮਹਾਂ-ਮਾਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਸਾਲ ਆਵਾਜਾਈ ਬੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਵੀ ਜਥਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ, ਪਰ ਜੇ ਅਜੇਹਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਦੱਸੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਦਾ ਕੀ ਬਣਦਾ? ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਬਿਆਨ, "ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿ ਸਿੱਖ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੂਲ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੁਰਬ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਪਾਕਿ ਸਿੱਖ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਸਮੇਤ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁ: ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਿਲ ਕੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ"। (ਅਜੀਤ 2 ਅਗਸਤ 2019 ਈ:)

ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ, ਜਦੋਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਈ-ਮੇਲਾਂ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਰਾਹੀਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨ ਤੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇਸ ਖੁੱਲੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਨਿਮਰਤਾ ਸਾਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬਚਨਾਂ "ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਇਕ ਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ" ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਅਹੁਦਾ, ਜਿਸ ਤੇ ਅੱਜ ਆਪ ਜੀ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋ, ਦੀ ਮਾਣ-ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਖੋਰਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

SKY TRANSPORT SOLUTIONS
STRIVE FOR MORE
ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ
ਸਕਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ
ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ
WE PROVIDE ALL TRUCKING RELATED PERMITS AND SERVICES

SPECIAL BIT INSPECTION AND DOT AUDIT COMPLIANCE.
ICC, DOT, IFTA, IRP Plates, PERMITS, NYP, KYU, OR, Canada Permit, CORPORATION AND LLC FILLING SERVICES, 2290, PTI, Trailer plates.
NOTORY PUBLIC SERVICES.
ON THE SPOT VIN VERIFICATION SERVICES.
DOT OUT OF SERVICES??
AUTHORIZED IRS E- FILE PROVIDER.
WE HAVE COMPLETE SOLUTIONS FOR OUT OF SERVICE DOT.
SPECIAL DOT COMPLIANCE FOR SAFETY, AUDITS AND RECORD KEEPING.
PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION
PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540
Email: skytransportsolution@gmail.com
Give us a chance to provide you best services
2680 N TRACY BLVD, SUITE 4, TRACY, CA 95376

11-12 ਜੂਨ 1926 ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ

ਆਦਿ ਧਰਮ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਿਰਜਕ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁੱਗੋਵਾਲੀਆ

ਡਾ. ਜੀ. ਸੀ. ਕੌਲ
91-94632-23223

ਕਿਸ਼ਤ ਅੱਠਵੀ

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਗਿਆ

ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਲੇਖਕ ਸ਼ੰਕਰਾਨੰਦ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਕੇਵਲ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਏ ਸਨ। ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਪੀ. ਬੀ. ਅਵੱਪਾ ਹੋਂਗਲ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 1920 ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਮ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਉਹ 1929 ਵਿਚ, 14 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੀ ਹੋ ਗਏ। ਉਂਝ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 1915 ਨੂੰ ਧਾਰਵਾੜ (ਕਰਨਾਟਕ) ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਐਮ. ਏ., ਐਮ. ਓ. ਐਲ (ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ) ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜਸਟਿਸ ਆਰ. ਆਰ. ਬੋਲੇ ਨੇ ਸ਼ੰਕਰਾਨੰਦ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨੂੰ ਪੂਨਾ ਵਿਖੇ ਲਾਅ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਾ ਕੇ ਤਾਤੀਆ ਸਾਹਿਬ ਖਡਤਰੇ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਲਈ ਵਜ਼ੀਫੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਵੀ ਕੀਤਾ। 1943 ਵਿਚ ਉਸਨੇ ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ. ਦੇ ਆਖਰੀ ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਬੁਲਾ ਲਿਆ। ਸ਼ੰਕਰਾਨੰਦ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ 1932 ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਾਂ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਵਿਚ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਗਿਆ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁਗੋਵਾਲੀਆ ਇਕ ਆਦਿ ਧਰਮ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

(ੳ) ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਮਰਨ ਵਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਾਂ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਲਾਹੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਪਿਆ। ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ, ਜੋ ਲਾਇਲਪੁਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸੀ, ਇਸ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਅਛੂਤ ਰਮਦਾਸੀਆ ਸਿੱਖ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਭਾ ਵਿਚ ਅਚਾਰੀਆ ਵਿਸ਼ਵ ਬੰਧੂ ਜੀ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸਬੰਧੀ ਬੜਾ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਸ਼ਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਲਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੂਨਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਮਰ ਗਏ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਇਸ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦਏਗਾ। ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਚਿਤਾ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜਲਾਏਗਾ। ਉਸਦੀ ਇਸ ਅਗਿਆਨਤਾ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ-ਹੀਣਤਾ ਨਾਲ ਲਬਰੇਜ਼ ਪ੍ਰਤੀਗਿਆ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਖੂਬ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ।

(ਪੰਨਾ 148, 149)

(ਅ) ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਗਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਜਾਤੀ ਦਾ ਰੱਖਿਅਕ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 25 ਸਤੰਬਰ 1932 ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਪੂਨਾ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਰੇਲ-ਭਾੜੇ ਲਈ ਚੰਦਾ ਵੀ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ। (ਪੰਨਾ 149)

(ੲ) ਉਹ (ਰਾਮ ਸਿੰਘ) ਦਿਨ ਨੂੰ ਹੀ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਦੋਂ ਉਹ ਪੂਨਾ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਬਣੇ। ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਅਥੱਕ ਪ੍ਰਯਤਨ ਕੀਤਾ, ਕੁਝ ਦੂਸਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ, ਪਰ ਉਹ ਟੱਸ ਤੋਂ ਮੱਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। (ਪੰਨਾ 149)

(ਸ) 24 ਸਤੰਬਰ 1932 ਨੂੰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਹੋਈਆਂ ਕਿ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਪੀ ਕੇ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।(ਇਸ ਸੁਖਦ ਸਮਾਚਾਰ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ। (ਪੰਨਾ 149)

(ਹ) ਪਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਭੰਗ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਬੋਲਣਾ ਚੱਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਚਾਰ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਘੁਸਰ-ਮੁਸਰ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਕਿ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪੰਨਾ 149)

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਚਾਲਬਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ

ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਵਿਰੁੱਧ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮਰਨ ਵਰਤ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਸਮੇਤ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਛੂਤ ਆਗੂ ਵੀ ਰੈਲੀਆਂ ਤੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੈਸ, ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੜਕਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਵਿਚ ਝੜੱਪਾਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਅਛੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਝੁੱਗੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗਾਂ ਲਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਤੰਕਵਾਦੀ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, 19 ਅਗਸਤ 1932 ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਿਰਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸ਼ੰਕਾ, ਆਪਣੇ ਇਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੂੰ ਲਤਾੜਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਐਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਤੰਕਵਾਦ ਫੈਲਾਉਣ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ:

'ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣ ਅਥਵਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਸ ਵਰਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ, ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਯਾਈਆਂ ਵੱਲੋਂ, ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਤੰਕਵਾਦ ਹੋਵ-ਗਾ।'

(ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਲਿਖਤਾਂ ਤੇ ਭਾਸ਼ਣ, ਖੰਡ 16, ਪੰਨਾ 325)

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀਆਂ ਲੂੰਬੜਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ੰਗ, ਨਿਧੜਕ ਅਤੇ ਬੇਝਿਜਕ ਹੋ ਕੇ ਨੰਗਿਆਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਿਹਾ:

'ਮਰਨ ਵਰਤ ਵਰਗਾ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਾਰਜ ਜੇਕਰ ਉਹ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਿਮ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿਤ ਵਿਚ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕਤਾ ਵੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ। ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਇਹ ਵਰਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ।'

(ਉਹੀ, ਪੰਨਾ 328)

ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀਆਂ ਕੁਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਸਬੰਧੀ ਜਿਹੜੀਆਂ 14 ਮੰਗਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ, ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ ਕਿ ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਅਛੂਤ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ, ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ। ਪਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਇਸ ਘਿਨੌਣੇ ਕਾਰਜ ਲਈ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤੀ ਇਸਾਈਆਂ, ਐਂਗਲੋ ਇੰਡੀਅਨ ਯੂਰਪੀਅਨਾਂ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਉਪਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇਸ ਵੱਖਰੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਸਿਰਫ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਰਾਸ਼ਟਰ ਖੰਡਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ, ਮਰਨ ਵਰਤ ਵਰਗਾ ਆਡੰਬਰ ਰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ:

'ਜੇਕਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲ ਜਾਣ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਖੰਡਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਖੰਡਿਤ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?'

(ਉਹੀ, ਪੰਨਾ 324)

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਅਛੂਤ ਆਗੂਆਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਲੂ (ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖਿਲਾੜੀ), ਐਮ. ਸੀ. ਰਾਜਾ (ਮਦਰਾਸ) ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਦੇ ਜੀ. ਏ. ਗਵਈ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਿਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਅਛੂਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ:

'ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਅਮਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ... ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਹਾਤਮਾ ਆਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਮਾਤਰ ਉਦੇਸ਼ ਛੂਆ-ਛਾਤ ਮਿਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਦਾ ਉਧਾਰ, ਕਲਿਆਣ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਮਹਾਤਮਾ ਨੂੰ ਅਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ। ਮਹਾਤਮਾ ਆਏ ਅਤੇ ਚਲੇ ਗਏ, ਪਰ ਅਛੂਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਛੂਤ ਹੀ ਬਣੇ ਰਹੇ।' (ਉਹੀ, ਪੰਨਾ 327)

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।' ਆਪਣੇ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਠਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸਦਾ ਵਿਚਾਰ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਦੇ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਇਹ ਆਸ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਉਹ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

ਮਿਸਿਜ਼ ਸਵਿਤਾ ਅੰਬੇਡਕਰ,
ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਰਾਨੰਦ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੀ

ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਬੜੇ ਜਿੱਦੀ, ਅੜੀਅਲ, ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਬਿਰਤੀ ਵਾਲੇ ਅਛੂਤ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਵਰਣ-ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਰਨ ਵਰਤ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦਲਿਤਾਂ ਵਿਚ ਡਰ, ਭੈਅ, ਸਹਿਮ ਅਤੇ ਆਤੰਕ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਮਰਨ ਵਰਤ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਜਿੱਦ ਪੁਗਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼-ਨਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਮਨ-ਾਉਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਦੁੱਖ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਛੂਤ ਕਾਂਗਰਸੀ, ਆਰੀਆ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਦੇ ਅਛੂਤ, ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਹੱਕ ਅਤੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ।

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ

ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਇਸ ਮਰਨ ਵਰਤ ਰੂਪੀ ਆਡੰਬਰ ਤਹਿਤ, ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜਬਰਦਸਤ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੈਸ ਦੁਆਰਾ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਛੂਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਅੱਗ ਭੜਕਾਈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਅਛੂਤ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਭੈਅ ਅਤੇ ਆਤੰਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਚਾਲਬਾਜ਼ ਗਾਂਧੀ, ਉਸਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਟਕੇ ਹੋਏ ਕਾਂਗਰਸੀ ਅਛੂਤ, ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂ ਸਭਾ, ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀ ਅਤੇ ਸਨਾਤਨੀ ਹਿੰਦੂ, ਸੰਤਾਂ-ਸਾਧਾਂ ਦਾ ਟੋਲਾ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਸਮੁੱਚਾ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ, ਪ੍ਰੈਸ ਮੀਡੀਆ: ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਇਕੱਲੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ, ਕੁਝ ਇਕ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਲਹਿਰਾਂ (ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਆਦਿ ਧਰਮ ਮੰਡਲ, ਬੰਗਾਲ ਤੋਂ ਨਮੋ ਸ਼ੂਦਰਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਰਤਮਾਨ ਯੂ. ਪੀ. ਤੋਂ ਆਦਿ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੋਂ ਬਹਿਸ਼ਕ੍ਰਿਤ ਹਿਤਕਾਰਨੀ ਸਭਾ), ਅਨਪੜ੍ਹ, ਅਸੰਗਠਿਤ, ਭੁੱਖਾ, ਨੰਗਾ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਚੇਤ, ਗੁਰਬਤ ਦਾ ਮਾਰਿਆ, ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਰਹਿਮੋ-ਕਰਮ ਤੇ ਜੀਵਨ ਬਸਰ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਲਤਾੜਿਆ, ਪਿਛਾੜਿਆ, ਦੁਰਕਾਰਿਆ ਅਤੇ ਸਤਾਇਆ ਹੋਇਆ ਅਛੂਤ ਸਮਾਜ।

ਕਾਂਗਰਸੀ, ਆਰੀਆ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਵਾਲੇ ਦੋਗਲੀ ਚਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਉਹ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕੂਟਨੀਤੀ ਅਪਣਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੀ ਭੀਖ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਛੂਤ ਬਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗਾਂ ਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਆਤੰਕ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ, 24 ਅਗਸਤ 1032 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪੂਨਾ ਦੀ ਯਰਵਦਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਦੇ ਬਦਲੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨਾਲ ਮਜਬੂਰਨ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਬੰਗਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਮਿਲੀ

ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਬੇਵਸੀ ਅਧੀਨ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸੰਯੁਕਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (ਜਿਵੇਂ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਹੈ) ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਪਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ 78 ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ 148 ਸੀਟਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਵਾ ਲਈਆਂ। ਇਹਨਾਂ 148 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 8 ਅਤੇ 30 ਸੀਟਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਲਈ ਵੀ 18 ਫੀਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨੌਕਰੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿਚ ਅਛੂਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਹਿਤ ਧਨਰਾਸ਼ੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ।

ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ: ਕੀ ਮਿਲਿਆ, ਕੀ ਗੁਆਇਆ

ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸੈਂਬਲੀਆਂ ਵਿਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਮਿਲੀ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 78 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 148 ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਪਰ ਅਛੂਤ ਵੋਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰੋਲ ਆਪਣੇ ਅਛੂਤ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਚੁਣਨ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਉਹ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਦੋਹਰੀ ਵੋਟ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਇਸਦਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਜੋਕੀ ਚੋਣ ਵਿਵਸਥਾ, ਅਰਥਾਤ ਸੰਯੁਕਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੇ ਦਲਿਤ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਂਝੇ ਚੋਣ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵੋਟਰਾਂ (ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਗੈਰ ਦਲਿਤਾਂ) ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ, ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਬੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਜਾਂ ਅਸੈਂਬਲੀਆਂ ਵਿਚ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। 'ਵਟ ਕਾਂਗਰਸ ਐਂਡ ਗਾਂਧੀ ਹੈਵ ਡਨ ਟੂ ਦਾ ਅਨਟਚਏਬਲ' ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਡਾ. ਅੰ-ਬੇਡਕਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ 'ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਦੋਹਰੀ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕ ਅਨਮੋਲ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਇਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਥਿਆਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।' ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਦੋ ਅਨਮੋਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਵਿਚ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਫਾਇਦੇ ਸਨ:

(ੳ) ਵੱਖਰੀ ਮਤਾਦਾਤਾ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੁਆਰਾ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੋਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਛੂਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(ਅ) ਦੋਹਰੀ ਵੋਟ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ: ਅਛੂਤਾਂ ਨੇ ਇਕ ਵੋਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਤਦਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਰਨੀ ਸੀ। **(ਚਲਦਾ)**

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ

ਕੌਮਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਸਿੱਖ, ਇਸਾਈ ਕੌਮਾਂ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪੁਖਤਾ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਕੌਮੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਇਹ ਕੌਮਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਹਨ ਪਰ ਜਦ ਅਸੀਂ ਕੌਮ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਮਾਰ ਕੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਹਾਂ।

ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ ਅਸੀਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭੋਗਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਕੀ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਥੀਓ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨੋ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੌਮੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਦਿ ਧਰਮ ਸ਼ਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ, ਜਲੰਧਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੌਮੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਕੇ ਅਗਾਂਹ ਵਧੀਏ।

ਸਾਥੀਓ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਜਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਗੁਲਾਮ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੋ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਗੁਲਾਮ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਇਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਉਚੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਸੀ। 14 ਜਨਵਰੀ 1886 ਨੂੰ ਜਦ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਉਸ ਸਮੇਂ ਊਚ ਨੀਚ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜ਼ੋਰਾਂ ’ਤੇ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਆਦਮੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਛੋਹ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਉਪਰੋਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੱਟਾ ਮਾਰ ਕੇ ਭਿੱਟ ਉਤਾਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਜੇਕਰ ਪਾਣੀ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹੁੱਕੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਪਰ ਸੁੱਟ ਕੇ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕੁੱਤਾ, ਬਿੱਲੀ, ਕਾਂ ਆਦਿ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਜੂਠੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਿੱਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਸੀ ਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਦਾ ਵਸੇਬਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਹਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਜਿਹਨਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ, ਉਹ ਤਹਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿੰਨੀ ਮਕਾਨ ਦੇ ਹੇਠ ਆ ਜਾਵੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੀ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਜਦ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੁਕਮ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਕਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੇਰਾ ਮੁਫਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਆਪਣਾ ਬਿਸਤਰਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੋ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਲਾ ਕੇ ਉਸ ਮਕਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਰਜ਼ ਵਾਸਤੇ ਵੇਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦੇ। ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਥਾਂ ਮੱਲ ਲੈਂਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਪੰਜ ਮਰਲੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੈ ਸਕਦੇ। ਉਹ ਵੀ 'ਰਜਤਨਾਮਾ’ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੰਦੇ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਦਰੱਖਤ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪਾਲਦੇ ਸੀ, ਉਹ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾ ਕੱਟਦਾ ਸੀ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਬਗਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੇ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਮਰੇ ਹੋਏ ਪਸ਼ੂ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਚੁਕਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਚੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜ ਕੇ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁਰਦਾ ਲਾਸ਼ ਸਾਡੇ ਆਦਿ ਧਰਮੀਆਂ ਤੋਂ ਚੁਕਵਾ ਕੇ ਵੀਹ ਵੀਹ ਮੀਲ ਤੱਕ ਲਿਜਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਆਦਮੀ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਦੀਆਂ ਬੋਹਜ਼ੇ ਤੇ ਬੁੱਤੀਆਂ ਚੈਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੈਠਣ ਦਿੰਦੀਆਂ। ਅਗਰ ਘਰ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਔਰਤਾਂ ਤੋਂ ਵੰਗਾਰਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਪਰਨਾਲੇ ਗੱਡ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਣੀ ਪਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਚੰਗਾ ਕੱਪੜਾ ਤੇ ਚੰਗਾ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਵਿੱਦਿਆ ਤੋਂ ਵਾਝੇ ਰੱਖ ਕੇ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਕਰਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਸਾਥੀਓ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨੋ, ਇਹ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਜਿਹੀਆਂ ਝਲਕੀਆਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਹਨ ਉਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਤੇ ਕੌਮ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਕੇ ਅੱਜ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿਚ ਆਈ ਹੈ। ਉਹ ਕੌਮੀ ਤਕਲੀਫਾਂ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖ ਕੇ ਆਪ ਅੱਗੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਮੈਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਰੂੰ ਖੇਰੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਤੇ ਉਹ ਪਿਛਲਾ ਸਮਾਂ ਮੁੜ ਕੇ ਕੌਮ ਤੇ ਨਾ ਆ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੇ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਪੱਕਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡੀ ਇਕ ਆਵਾਜ਼ ਹੋਵੇ।

ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਉਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਸਮਾਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕੌਮ ਦੇ ਪਤਵੰਤੇ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਕਰਕੇ ਸੰਨ 1925 ਵਿਚ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਆਦਿ-ਧਰਮ ਮੰਡਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਆਦਿ ਧਰਮ ਮੰਡਲ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਕੌਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਨੂੰ ਚੂਹੜੇ, ਚਮਾਰ ਆਦਿ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕਹਿ ਕੇ ਦੁਰਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਭੈੜਿਆਂ ਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਆਦਿ ਧਰਮ ਰੱਖਿਆ।

ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਆਦਿ ਧਰਮੀ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਦਿ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਦੂਸਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਆਦਿ ਧਰਮ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਬਰਾਦਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਅਤੇ ਅੱਜ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸਾਡੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਸਦਕੇ ਅੱਜ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਛੂਤ-ਛਾਤ ਅਤੇ ਊਚ-ਨੀਚ ਦੇ ਭੈੜੇ ਰਿਵਾਜ਼ਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਰਾਜ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਕੌਮੀ ਸਮਾਜੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕੌਮੀ ਸਮਾਜ ਆਦਿ ਧਰਮ ਸ਼ਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ, ਜਲੰਧਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਕੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਭਾਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਉਪਰਲੇ ਲੇਖ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਉਹ ਹਾਲਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਸਾਡੀ 1925 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਾਹੀਂ ਹਕੂਮਤ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈਏ।

ਵੱਲੋਂ: ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁੱਗੋਵਾਲੀਆ,
ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਦਿ ਧਰਮ ਮੰਡਲ ਪੰਜਾਬ
ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ- “ਕੌਮੀ ਉਡਾਰੀਆਂ”

‘ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ - 2021 ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ’ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਹੋਇਆ ਵੈਬਿਨਾਰ

ਜਲੰਧਰ (ਬਿਊਰੋ)– ਅੰਬੇਡਕਰਾਈਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋ-ਔਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ (ਏਕ੍ਸ) ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ’ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ 2021 ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ’ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਵੈਬਿਨਾਰ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਿਤ ਹਨ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਹੀ ਭਾਈਚਾਰੇ (ਆਦਿ-ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਰਵਿਦਾਸੀਆ ਜਾਂ ਰਾਮਦਾਸੀਆ) ਦੇ ਆਗੂ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ. ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਗੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਨਗਣਨਾ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਆਦਿ-ਧਰਮ ਲਿਖਾਓ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਗੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਵਿਦਾਸੀਆ ਧਰਮ ਲਿਖਾਓ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਬੁਧੀਜੀਵੀ, ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਜੀ ਸੀ ਕੌਲ ਐਮ. ਏ. ਪੀਐਚ. ਡੀ. ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ ਵੈਬਿਨਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਬਾਲੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾ. ਜੀ ਸੀ ਕੌਲ ਨੇ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ, ਡੀ..ਏ.ਵੀ.ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ 2010 ਵਿਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਏ। ਉਹ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ’ਰਵਿਦਾਸ-ਪੱਤਰਿਕਾ’ ਦੇ ਸਬ-ਐਡੀਟਰ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁਗੋਵਾਲੀਆ ਨਾਲ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਡਾ. ਕੌਲ ਨੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਿਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ (ਰਜਿ.) ਦੇ ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਟ ਵਜੋਂ 17 ਸਾਲ (1981 ਤੋਂ 1983) ਅਤੇ (1989 ਤੋਂ 2003) ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿਸਟਰਡ) ਜਲੰਧਰ, 1998 ਵਿਚ ਟਰੱਸਟੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੋਏ ਅਤੇ, 8 ਸਾਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਹੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.) ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਖੁਸ਼ਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਿੱਲਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਮੇਮੋਰਿਯਲ ਕਮੇਟੀ ਓਫ ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਯੂ ਕੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੈਂਥ, ਫਾਊਂਡਰ ਮੈਂਬਰ, ਅੰਬੇਡਕਰਾਈਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋ-ਔਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ-2021 ਦਏ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਾ. ਕੌਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਦਵਤਾ ਪੂਰਨ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਐਮ.ਏ., ਐਮ.ਐੱਸ ਸੀ., ਡੀ.ਐੱਸ ਸੀ., ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ., ਐਲ.ਐਲ.ਡੀ., ਡੀ ਲਿੱਟ., ਬੈਰਿਸਟਰ ਐਟ ਲਾਅ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਿਖਿਆ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਛੇ ਮਹਾਨ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

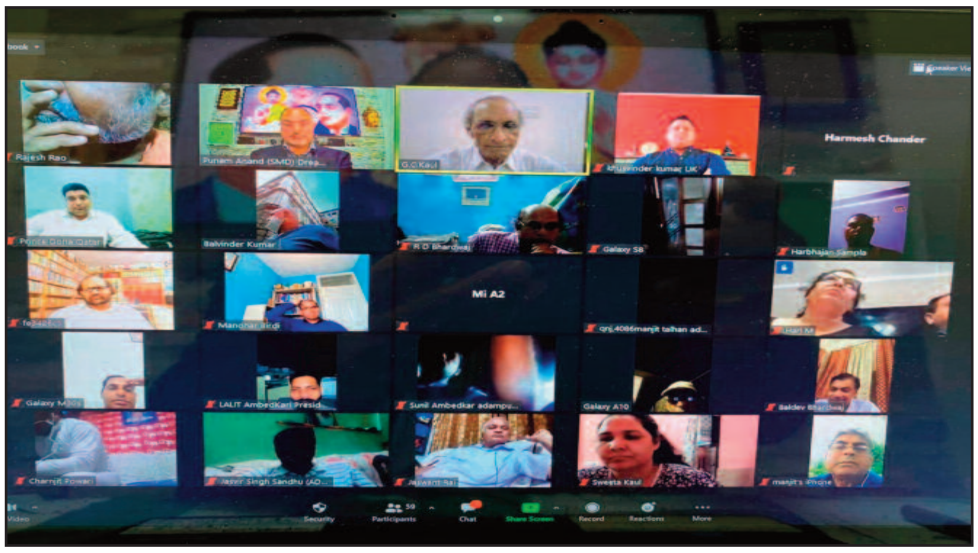

ਆਪਣੀਆਂ ਖੋਜ ਕਿਤਾਬਾਂ, “ਸ਼ੂਦਰ ਕੌਣ ਸਨ? ਉਹ ਇੰਡੋ ਆਰੀਅਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਚੌਥਾ ਵਰਣ ਕਿਵੇਂ ਬਣੇ? ” ਅਤੇ “ਅਛੂਤ- ਉਹ ਕੌਣ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਉਹ ਅਛੂਤ ਬਣੇ”, ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੁੱਧਵਾਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਰੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਅਛੂਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 21 ਸਾਲ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਪਰ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੇ ਬਰਾਬਰਤਾ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਧਾਰ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਅਧਾਰ ਸਨ.। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਆਦਿ-ਧਰਮ ਅਰਥਾਤ ਮੂਲ-ਧਰਮ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਹੈ।

ਡਾ. ਕੌਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਪੁਸਤਕ “ਅਛੂਤ- ਉਹ ਕੌਣ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਉਹ ਅਛੂਤ ਬਣੇ?" ਤਿੰਨ ਨਾਮਵਰ ਸੰਤਾਂ ਨੰਦਨਾਰ, ਰਵਿਦਾਸ ਅਤੇ ਚੋਖਮੇਲਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਨਗਣਨਾ -2021 ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਲਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਓਂਕਿ ਇਸ ਜਨਗਣਨਾ ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਏਕ੍ਸ ਦੀ ਫਾਊਂਡਰ ਮੈਂਬਰ ਮੈਡਮ ਚੰਚਲ ਮੱਲ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਅਟਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਸੂਬਾ ਇਕਾਈ ਅਤੇ 5 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ– ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸੂਬਾਈ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਸੁਭਾਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੀਵਲ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਓ. ਬੀ. ਸੀ. ਮੋਰਚਾ ਿ ਇੰਚਾਰਜ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਾਘਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਟਵਾਲ ਨੇ 5 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਅਟਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ’ਤੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੋਂ ਸ਼ੋਭਾ ਰਾਣੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਤੋਂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਰਵੀ ਬਾਲੀ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਤੋਂ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਮਹੀਂ, ਮੋਹਾਲੀ ਤੋਂ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਲ, ਸੰਗਰੂਰ-2 ਤੋਂ ਰਾਂਝਾ ਬਖਸ਼ੀ, ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਮੋਹਿਤ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੋਂ ਸਕੱਤਰ ਵਿੱਕੀ ਰਾਮਪਾਲ, ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਸੋਨੂੰ ਦਿਨਕਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਦਿਹਾਤੀ ਤੋਂ ਚੰਦਰੇਸ਼ ਕੌਲ, ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖੀ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਰਵੀ ਮੋਹਨ, ਬਠਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਤੋਂ ਅੰਜਨਾ ਰਾਣੀ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ, ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਤੋਂ ਮੰਗਾ ਸਿੰਘ ਟਾਂਕ ਅਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਜਸਪਾਲ ਪੰਜਗਰਾਂ, ਮੀਡੀਆ ਇੰ-ਚਾਰਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਸੰਜੀਵ ਅਟਵਾਲ, ਆਈ. ਟੀ. ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ’ਤੇ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਜੱਗੀ, ਉਪ ਆਈ. ਟੀ. ਇੰ-ਚਾਰਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ’ਤੇ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਸ਼ੰਕਰ ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ-2 ਤੋਂ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਨੂੰ ਦਫਤਰ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਤੋਂ ਸੰਨੀ ਹੰਗੋਨਾ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਸੂਬਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਟਵਾਲ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ’ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 5 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਿਹਾਤੀ ਤੋਂ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪਿਲੋਵਾਲ, ਜਲੰਧਰ ਦਿਹਾਤੀ ਤੋਂ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਭੱਟੀ, ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਤੋਂ ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਪੱਪੀ, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਾਘਨੀਆ ਅਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਤੋਂ ਚਰਨੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰਤੀ ਡੋਗਰਾ, 3 ਫੁੱਟ ਕੱਦ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਕੋਈ ਬੌਣੀ-ਬੌਣੀ ਆਖ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਤਾਅਨਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਕ ਕੇ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੱਦ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਮਨ ਪੱਕਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਰੰਗ ਲਿਆਈ ਅਤੇ ਆਈ. ਏ. ਐਸ. ਅਫਸਰ ਬਣ ਗਈ। ਹੁਣ ਅਜਮੇਰ ਦੀ ਡੀ. ਸੀ. ਲੱਗ ਗਈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਕੱਦ ਪੂਰੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਉੱਚਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਤਾਅਨੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਅੱਜ ਾਰਤੀ ਸਾਹਮਣੇ ਬੌਣੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਵੋਟ ਹਮਾਰਾ ਰਾਜ ਤੁਮਾਹਰਾ, ਨਹੀ ਚਲੇਗਾ ਨਹੀ ਚਲੇਗਾ

1987 'ਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ 425 ਅਸੰਬਲੀ ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ 328 ਸੀਟਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਜਿੱਤ ਗਈ। ਪੰਡਤ ਨਾਰਾਇਣ ਦਤ ਤਿਵਾੜੀ ਮਜਬੂਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਧਰ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮਜਬੂਤ ਸਰਕਾਰ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਨਾਰਾਇਣ ਦਤ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿਵਾ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਪੁਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਸੰਬਲੀ ਸੀਟ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਈ। ਜਿਸਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ 23 ਮਾਰਚ 1987 ਨੂੰ ਹਰਦੁਆਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੇ ਰਾਠ, ਪੱਟੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਮਨੀ ਚੋਣ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਸਪਾ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਮਜਬੂਤੀ ਲਈ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਹਰਿਆਣਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਜੰਮੂ- ਕਸ਼ਮੀਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਂਸ਼ੀ ਪੁਰ ਸੀਟ 'ਤੇ ਪੁੱਜਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਫੌਜੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘਾਲੀ, ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮੁੱਦਕੀ, ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਤਰਾਈ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਹੁਲਤਾ ਵਾਲੇ ਬਾਜਪੁਰ ਕਸਬੇ 'ਚ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕੁੱਝ ਚੋਣਵੇਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਲੈਕੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਫਲੀਆਂ ਵਾਲਾ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਸਿੱਖ ਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੁਕਤਸਰ ਆਪਣਾ ਜਥੇ ਲੈਕੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਕਾਸ਼ੀ ਪੁਰ ਸੀਟ ਉਸ ਵਕਤ ਉੱਤਰ ਪਰਦੇਸ ਦੇ ਰੁਦਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਬੇ- ਆਬਾਦ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜੰਗਲ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਯੋਗ ਬਣਾ ਲਈਆਂ ਸਨ ਤੇ ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵਸੋਂ ਕਰਕੇ ਮਿੰਨੀ ਪੰਜਾਬ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਦਾਲਮ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਧਨਾਢ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਬਾਜਪੁਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਸਨ। ਕਣਕ ਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਲਈ ਇਹ ਬੜੀ ਜ਼ਰਖੇਜ ਤੇ ਉਪਜਾਊ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਗੰਨੇ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਸਦਕਾ ਬਾਜਪੁਰ ਵਿਚ ਖੰਡ ਮਿੱਲ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਲਾਲਾ- ਬਾਦ (ਪੱਛਮੀ) ਜਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬਤੌਰ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ 31 ਜੁਲਾਈ 1995 ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਹੀਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਪਧਾਰੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਦਕਾ ਰੁਦਰ ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ "ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਨਗਰ" ਰੱਖ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਜੋ ਹੁਣ ਉਤਰਾ- ਖੰਡ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਥਿੱਤ ਹੈ।

ਕਾਸ਼ੀ ਪੁਰ ਦੀ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਗੱਡਰੀਆ, ਝੁਨਵਾਰ, ਘੁਮਾਰ ਆਦਿ ਪਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਕੁੱਝ ਆਗੂ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ ਲਖਨਊ ਜਾਕੇ ਮਿਲੇ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਬੇਸ਼ਕ 26% ਹੈ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਟਿਕਟ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਕਿਉਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਉਤੇ ਪੱਛੜਿਆ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਧਨਾਢ ਯਾਦਵ, ਲੋਧ ਤੇ ਜਾਟ ਹੀ ਭਾਰੂ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਸੀਂ ਅਜ ਤਕ ਅਸੰਬਲੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੰਸਦ ਦਾ ਮੂੰਹ ਵੇਖਣਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਐ। ਸਾਹਿਬ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਤਕ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਿੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹੋ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਮੰਗੋ। ਬਸਪਾ ਦੇ ਪਰਚਾਰ ਸਦਕਾ ਲਤਾੜੇ ਪਛਾੜੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਰਾਜਸੀ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਇੱਛਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬਰਾਦਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਾਂ ਵੋਟਾਂ ਘੱਟ ਹਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

ਜੇ 2500 ਵੋਟਾਂ ਵਾਲੇ ਤਿਵਾੜੀ ਜਿੱਤ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ। ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲੇ ਅਵਾਕ ਰਹਿ ਗਏ ਤੇ ਸੋਚਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਏ ਲੱਗਦੇ ਐ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਮਦਿ- ਨਜਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ (ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ) ਨੇ ਸਰਵੇ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਕਾਸ਼ੀ ਪੁਰ ਅਸੰਬਲੀ ਹਲਕੇ ਵਿਚ 48000 ਚੁਮਾਰ, 42000 ਮੁਸਲਮਾਨ, ਗੱਡਰੀਆ 6000, ਝੁਨਕਾਰ 5000, ਘੁਮਾਰਾਂ ਦੇ 3500 ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਕੇਵਲ 2500 ਵੋਟ ਸਨ।ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਪੰਡਿਤ ਨਰਾਇਣ ਦੱਤ ਤਿਵਾੜੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਰਵੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਤਿਵਾੜੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੇ ਉਹਦੇ ਭਰਾ ਨੇ ਨੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਬਦਲਕੇ ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ ਅਹਿਮਦ ਰਿਜਵੀ ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਉਧਰ ਸੰਜੇ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦਾ ਇਕ ਧਨਾਢ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਕਬਰ ਅਹਿਮਦ ਡਿੰਪੀ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਡਟ ਗਿਆ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਣਕਿਆ ਅੰਕੜਿਆਂ ਸਦਕਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਮਾਜ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਸਪਾ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ 3500 ਵੋਟਾਂ ਵਾਲੇ ਘੁਮਾਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਜੈ ਸਿੰਘ ਜੈ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਕੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ "ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁਕਤੀ ਅੰਦੋਲਨ" ਵਿਚ ਕੁੱਦਿਆ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਉਹਦੇ ਵਚਿੱਤਰ ਨਾਮ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੂਦਰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੇ ਪਿਛੇ 'ਸਿੰਘ' ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ। ਕੇਵਲ ਠਾਕੁਰ ਨੂੰ ਈ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 300 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾ ਸਾਹਿਬ- ਇ - ਕਮਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ 'ਸਿੰਘ' ਦੇ ਲਕਬ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜ ਕੇ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਰਾਇਣ ਦੱਤ ਤਿਵਾੜੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠਾਕੁਰ ਵੀਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਰਜਵਾੜੇ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਬਣਾਕੇ ਪੰਜਾਬੀ/ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਉਭਰਦੀ ਬਹੁਜਨ ਲਹਿਰ ਬਾਰੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਉਧਰਲਾ ਇਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਜੀਪ ਚਾਲਕ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਭਾਸ਼ਣ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦਾ ਸਮਰੱਥਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਸਿੱਖ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਆਦਰ ਭਾਵ ਤਾਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਭੈਅ ਭੀਤ ਸਨ। ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਫਲੀਆਂ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਰਾਇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਢਾਣੀਆਂ ਤੇ ਜਾਕੇ ਦੱਸਦਾ ਕਿ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਸਨੂੰ ਸੰਸਦੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਖਸ਼ਿਆ ਐ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ। ਕਾਸ਼ੀ ਪੁਰ ਤੇ ਬਾਜਪੁਰ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਬੁਗਸਾ ਜਨ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਵੱਸਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸਥਾਨਕ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਟੁੱਟੀ ਫੁੱਟੀ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਜਨ ਲਹਿਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਕ ਸਾਥੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਜੋ ਬੈਂਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੀ ਉਹਨੂੰ ਹਾਸੇ ਮਜ਼ਾਕ ਨਾਲ ਬੁਗਸਾ ਆਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਟੇਜ ਤੇ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਬੋਲਦਾ। ਸਥਾਨਕ ਸਾਥੀ ਜਦੋਂ ਮੈਥੋਂ ਐਡਰੈਸ ਲੈਂਦੇ ਤਾ ਮੈਂ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ ਵਾਲਾ ਪਤਾ ਲਿਖ/ਲਿਖਾ ਦਿੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹੋਕੇ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਟਾਲ ਦਿੰਦਾ।

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਾਲੀ ਮੇਰੀ ਟੀਮ ਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਤੋਂ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਲੁਬਾਣਿਆਂ ਵਾਲੀ, ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ, ਮਾਸਟਰ ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਜੀਪਾਂ ਤੇ ਨੀਲੇ ਝੰਡੇ ਲਾਕੇ ਆਕਾਸ਼ ਗੁੰਜਾਊ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਨਿਕਲਦੇ ਤਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਬੁਲੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਹਿਰ ਉਸਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਬਸਪਾ ਦੇ ਪਰਚਾਰ ਸਦਕਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੂਝ ਬੂਝ ਦਾ ਪਸਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਬਸਪਾ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦੱਲੇ- ਦਲਾਲ ਤੇ ਚਮਚੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਕੇ ਗਰੀਬ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਡੇਰੇ ਜਮਾਂ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਚਿੱਟਕਪੜੀਏ ਦਲਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਤਕਰਾਰ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ।

ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ 25- 30 ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਮੀਟਿੰਗ ਰਖਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਫੂਲੇ ਸ਼ਾਹੂ ਤੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਬਹੁਜਨ ਲਹਿਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਵਲੋਂ ਵਿੱਢੇ ਅੰਦੋਲਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਜਾਤਾਂ ਕੁਜਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਤੋੜੇ ਗਏ ਲੋਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਥਾਂ ਜੁੜ ਜਾਣ ਤੇ ਆਪਣੀ ਆਦਤ ਬਦਲ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਪਿਛਲੱਗੂ ਬਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਤਾਂ ਉਹ ਮੰਗਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵੰਡਣ ਵਾਲੇ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਲਪਜਨ ਤੋਂ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਬਣਾਕੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸੱਭ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਸੱਭ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਸੁਲਝਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਲੋਕ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਗਿਣਤੀ ਵੋਟਾਂ ਵਾਲਾ ਸਮਾਜ ਗੁਲਾਮ ਤੇ ਲਾਚਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਉਕਿ ਰਾਜਿਆਂ ਰਜਵਾੜਿਆਂ ਤੇ ਧਨਾਢਾਂ ਦੇ ਨੋਟਾਂ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦੈ, ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਜਾਂਦੈ। ਅਜੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਹਾਥੀ ਵਾਂਗ ਘੂਕ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਜਾਗ ਕੇ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਗਿਆ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਤੇ ਇਹ ਮਸਤ ਚਾਲ ਚਲਦਾ ਹੁਕਮਰਾਨ ਸਮਾਜ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੇਰ- ਿਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਝੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀ ਚਮਕ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਇਕ ਜੋਸ਼ ਉਭਰ ਆਇਆ। ਉਹ ਬਸਪਾ ਕਾਰਜ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕੂਕ ਉਠੇ -

ਵੋਟ ਹਮਾਰਾ ਰਾਜ ਤੁਮਾਰਾ
ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ।

ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਠਾਕੁਰ ਜੋ ਅੰਦਰ ਬੈਠਾ ਤਾਕੀ ਰਾਹੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅੱਗ ਬਗੂਲਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਨੰਗਾ ਲੋਡਿਡ ਰਿਵਾਲਵਰ ਲੈਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਿਆਂ ਗਰਜਿਆ ਕਿ

"ਤੁਮਨੇ ਹਿੰਮਤ ਕੈਸੇ ਕੀ ਹਮਾਰੇ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਆਨੇ ਕੀ।"

"ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਕੋ ਕਿਸੀ ਭੀ ਗਾਓਂ ਮੇਂ ਜਾਕਰ ਅਪਨੀ ਬਾਤ ਕਰਨੇ ਕਾ, ਅਪਨੀ ਪਾਰਟੀ ਕੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨੇ ਕਾ ਹੱਕ ਹੈ- ਮੈਂ ਆਖਿਆ।

"ਯੇਹ ਕੋਈ ਗਾਓਂ ਨਹੀਂ, ਯੇਹ ਹਮਾਰਾ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਹੈ, ਅਰ ਯੇਹ ਸਭ ਹਮਾਰੇ ਨੌਕਰ ਹੈਂ। ਹਮ ਜਹਾਂ ਚਾਹਾਂਗੇ ਯੇਹ ਉਧਰ ਹੀ ਵੋਟ ਡਾਲੇਂਗੇ।ਇਨ ਕੀ ਕਯਾ ਔਕਾਤ ਹੈ ਹਮਾਰੇ ਕਹਨੇ ਸੇ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਜਾਏਂ। ਉਹ ਹੰਕਾਰੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਚ ਆਖਣ ਲੱਗਾ।

ਮਹੌਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ-ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਪਰ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਪੂਰੇ ਚੁਕੰਨੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਤਾ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਾਂ, ਤੀਰ ਕਮਾਨ ਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੇ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਠਾਕੁਰ ਦੀ ਤਿਲਮਲਾਹਟ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਆਕਾਸ਼ ਗੁੰਜਾਊ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਉਥੋਂ ਨਿਕਲ ਆਏ। ਸਥਾਨਕ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਹੱਥ ਹਿਲਾ ਕੇ ਦਿਤੀ ਵਿਦਾਇਗੀ ਸਲਾਮੀ ਵਾਂਗ ਜਾਪਦੀ ਸੀ ਤੇ ਇਉਂ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋਣ-

ਅਭੀ ਤੋ ਲੀ ਅੰਗੜਾਈ ਹੈ।
ਆਗੇ ਔਰ ਲੜਾਈ ਹੈ।

ਸਤਾਧਾਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਬਾਜਪੁਰ ਕਸਬੇ 'ਚ ਜਲਸਾ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਆਗੂਆਂ ਸਮੇਤ ਉੱਤਰ ਪਰਦੇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਠਾਕੁਰ ਵੀਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਤਿਰੰਗੇ ਝੰਡੇ ਤੇ ਝੰਡੀਆਂ ਨਾਲ ਦੁਲਹਨ ਵਾਂਗ ਬਜਾਰ ਸਜਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਨਿ- ਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਸਾਡੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਰਾਤ ਰਾਤ ਬਰਾਬਰ ਨੀਲੇ ਝੰਡੇ, ਹਾਥੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲੀਆਂ ਨੀਲੀਆਂ ਝੰਡੀਆਂ ਲਟਕਾ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਾਡੇ ਪੇਂਟਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਬਾਜਪੁਰ ਕਸਬੇ ਵਿਚ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਨਾਲ ਹਾਥੀ ਉਲੀਕ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਬਸਪਾ ਦੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨਾਲ ਕੰਧਾਂ ਰੰਗ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸੁਭਾਹ ਜਲਸਾ ਭਾਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਸੀ ਪਰ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਤੇ ਉੱਕਰੇ ਬਸਪਾ ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਾਥੀ ਦੇ ਝੁੰਡਾਂ ਦੇ ਝੁੰਡ ਅਦਭੁੱਤ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਵੇਰੇ ਸੱਤ ਕੁ ਵਜੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦਫਤਰ ਆ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਥੀ ਮਿਟਾਏ ਤੇ ਲੜੀਆਂ ਤੋੜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਰਾਤ ਭਰ ਕੀਤੀ ਮਿਹਨਤ ਅਜਾਈਂ ਜਾਂਦੀ ਭਾਸਣ ਲੱਗੀ। ਮੈਂ ਭਰਿਆ ਪੀਤਾ ਫੌਜੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘਾਲੀ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਵੱਲ ਵਾਹੋ- ਦਾਹੀ ਭੱਜ ਉਠਿਆ ਤੇ ਹਾਥੀ ਮਿਟਾ ਰਹੇ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਰੋਅਬ ਨਾਲ ਕਿਹਾ--

'ਆਪ ਹਮਾਰੇ ਹਾਥੀ ਕਿਉਂ ਮਿਟਾ ਰਹੇ ਹੋ?'

'ਯੇਹ ਹਮਾਰੀ ਦੁਕਾਨ ਹੈ।'-- ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ।

'ਮਾਨਾ ਯੇਹ ਤੋ ਆਪ ਕੀ ਦੁਕਾਨ ਹੈ ਇਧਰ ਉਧਰ ਕੇ ਕੈਸੇ ਮਿਟਾ ਦੀਏ। ਪਕੜੋ ਸਾਲੋਂ ਕੋ ਅਰ ਦਫਤਰ ਲਿਜਾ ਕਰ ਨਿਪਟੇਂਗੇ ਇਨਸੇ-ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਰੋਅਬਦਾਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਖਿਆ।

ਮੇਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਾ ਲਿਆ ਤੇ ਬਸਪਾ ਦਫਤਰ ਲੈ ਆਏ। ਦਫਤਰ ਉਦੋਂ ਤਕ ਚੰਗੀ ਰੌਣਕ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਸਥਾਨਕ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨਾਲ ਆਕਾਸ਼ ਗੂੰਜਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਦੋਨੋਂ ਮੁੰਡੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਰ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਕਰਨਗੇ? ਡਾਂਟ ਡਪਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਮਾਫੀ ਮੰਗ ਲਈ ਗਈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਠਾਣੇ ਬੁਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਕਾਲੇ ਜਾਦੂ ਵਾਂਗ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਡਰ ਭਉ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਸੈਂਕੜੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋ ਤੁਰੇ। ਸਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਆਤੰਕਵਾਦੀ ਲੋਕ ਚੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਇਧਰ ਸਰਗਰਮ ਹਨ ਜੋ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਠਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਸਥਾਨਕ ਥਾਣੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਫਸਰ ਬੜਾ ਠਰੰਮੇ ਵਾਲਾ, ਪਰੌੜ ਤੇ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਸਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਆਗੂKਕਾਰਕੁਨ ਹਾਂ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਾਡੇ ਝੰਡੇ ਪਾੜੇ ਗਏ ਹਨ, ਤੇ ਲੜੀਆਂ ਤੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਾਥੀ ਮਿਟਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਜੇ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਝੰਡਾ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਂ ਪਾੜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇਕ ਵੀ ਝੰਡਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਉਹਨੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਜਾਣਕੇ ਸਮਝਾ ਬੁਝਾ ਕੇ ਮਾਮਲਾ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ ਬੂਝ ਨਾਲ ਮਹੌਲ ਵਿਗੜਨ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਿਆ।

15 ਮਾਰਚ ਕਾਸ਼ੀ ਪੁਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਜਪੁਰ ਵਿਚ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ ਚੁਕਾ ਸੀ। ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਬਾਜਪੁਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿਸਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਢਾਣੀਆਂ, ਡੇਰਿਆਂ ਜਾਂ ਆਬਾਦੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਕੇ ਰੈਲੀ ਚ ਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਰਹੇ।

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ
91-98721-55120

ਰੈਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਇਕ ਆਦਿਵਾਸੀ ਲੋਕਲ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਉਹ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਨਾ ਕਹਿ ਸਕਿਆ। ਮੈਂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਈ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬੈਠਾ ਸਾਂ। " ਆਪ ਕੇ ਸਰਦਾਰ ਤੋ ਰੈਲੀ ਮੇਂ ਜਿਆਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ-- ਸਾਹਿਬ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ।

"ਹਾਂ ਸਰ ਸਰਦਾਰ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਈ ਬੜੇ ਨੇ। ਉਹ ਭਾਰੀ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਏ ਜਾਣਗੇ। ਸਾਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰੇਗੀ ਸਰਕਾਰ - ਮੈਂ ਦਸਿਆ।"

ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ- "ਹਮਾਰਾ ਆਦਿਵਾਸੀ ਸਾਥੀ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਪਾਇਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਹਜਾਰੋਂ ਬਰਸੋਂ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਸਮਾਜ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਗੂੰਗੇ ਅਰ ਬਹਿਰੇ ਬਨਾ ਕਰ ਰਖਾ ਗਯਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਭੀ ਆਜ ਕੁਛ ਲੋਗ ਬੋਲਨੇ ਲੱਗੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਬੋਲਨੇ ਕੇ ਸਾਥ ਸਾਥ ਹਮੇਂ ਕੁਛ ਕਰਨਾ ਭੀ ਹੋਗਾ।"

ਮੇਰੇ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ- "ਹਮਾਰੇ ਸਾਥੀ ਨੇ ਹਮੇਂ ਅਭੀ ਅਭੀ ਬਤਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹਮਾਰੀ ਰੈਲੀ ਮੇਂ ਸਰਦਾਰ ਲੋਗ ਆਨੇ ਸੇ ਇਸ ਲੀਏ ਕਤਰਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਉਨਕੇ ਅਸਲੇ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲੇਗੀ। ਮੈ ਪੂਛਨਾ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਕਯਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਡਰਪੋਕ ਖਾਲਸਾ ਬਨਾਇਆ ਥਾ। ਉਨਹੋਂ ਨੇ ਕੌਨ ਸੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੀਏ ਥੇ ਕਿਸੀ ਸਰਕਾਰ ਸੇ। ਸਰਦਾਰ ਕਾ ਮਤਲਵ ਤੋ ਲੋਗੋਂ ਕੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਨਿਰਭੈ ਅਰ ਬਹਾਦਰ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕੀ ਕਾਣ ਨਹੀਂ ਰਖਤਾ। ਯੇਹ ਕੈਸੇ ਸਰਦਾਰ ਹੈਂ ਜੋ ਡਰ ਡਰ ਕਰ ਜੀਵਨ ਬਸਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ, ਭੈਅ ਭੀਤ ਹੈਂ। ਆਜ ਸਭੀ ਘਟ ਗਿਨਤੀ ਸਮੁਦਾਇ ਸਿੱਖੋਂ ਕੀ ਤਰਹ ਹੀ ਭੈਅ ਭੀਤ ਹੈਂ, ਪੀੜਤ ਹੈਂ ਇਸ ਕਾ ਕਾਰਨ ਹਮਾਰੀ ਨਾ ਸਮਝੀ ਹੈ।"

ਬੁਗਸਾ ਅਰ ਥਾਰੂ ਜਨ ਜਾਤੀਆਂ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਸਪਾ ਸੁਪਰੀਮੋ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਕਹਿਣ ਲਗੇ ਕਿ "ਜਿਨ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਮਨੂਵਾਦੀ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਢਕੇਲਕਰ ਜੰਗਲੋਂ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚਾ ਦੀਆ ਆਜ ਵੋਹ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਹੈਂ ਮੁਝੇ ਅਪਾਰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਬ ਸਾਹਿਬ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਸੇ ਦਲਿਤਾਂ ਸੋਸ਼ਤਾਂ ਕੇ ਹਕ ਸਕੂਲੋਂ ਕੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਥੇ ਤਬ ਉਨ੍ਹੀਂ ਨੇ ਕਹਾ ਥਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਮੇ ਹਮਾਰੇ ਆਦਿ ਵਾਸੀ ਭਾਈ ਕਾਫੀ ਸੰਖਿਆ ਮੇਂ ਹੈਂ ਪਰ ਉਨਕੋ ਮੁਨਾਸਿਬ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੇ ਹੈਂ। ਆਜ ਬੁਗਸੇ ਅਰ ਥਾਰੂ ਭਾਈਓਂ ਕੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਆਜ ਵੋਹ ਭੀ ਅਪਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪਾਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇਂਗੇ। 1952 ਸੇ ਆਜ ਤਕ ਏਕ ਭੀ ਕੁਮਹਾਰ ਐਮ ਐਲ ਏK ਐਮ ਪੀ ਨਹੀਂ ਬਨ ਸਕਾ। ਹਮ ਨੇ 15 ਮਹੀਨੇ ਪੂਰਵ ਹੀ ਕਾਸ਼ੀ ਪੁਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੇ ਲੀਏ ਅਪਨਾ ਪਰਤਿਆਸ਼ੀ ਤੈਯ ਕਰ ਦੀਆ ਥਾ ਅਰ ਉਸੇ ਟਿਕਟ ਭੀ ਦੀਆ ਗਯਾ।"

ਕਾਸ਼ੀ ਪੁਰ ਸੀਟ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਜਗੀਰ ਬਣਾ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਭਾਂਪ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਰਿਜ਼ਵੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰੋਂ ਲਿਆ ਕੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਾਸ਼ੀ ਪਰ ਚ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸਾਹਿਬ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ 40 ਸਾਲਾ ਸਾਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਗਰੀਬੀ ਬੇਹੱਦ ਵਧੀ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਇਕ ਹੀ ਥੈਲੀ ਦੇ ਚੱਟੇ ਵੱਟੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਛਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਸ਼ਨ ਪਰਸਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨਾ ਬਣ ਸਕਣ। ਅੱਜ 436 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ 250 ਪੰਡਤ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗ ਦੇ ਸਿਰਫ 4- 5 ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 52%ਹੈ ਇਹ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ? ਘੁਮਾਰ, ਗਡਰੀਆ, ਸੈਣੀ ਆਦਿ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਦੌਰਾਨ ਗੜਬੜ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸ਼ੰਕਾ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਲਿਤਾਂ ਪਛੜਿਆ, ਸਿੱਖਾਂ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਡਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਨਸਾਨ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਿੰਨਾਂ ਜ਼ੁਲਮ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਈਆਂ ਤੇ ਢਾਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੰਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੰਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਖੋਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਤਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ 33% ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 3% ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਰ ਰੋਜ ਕਿਧਰੇ ਨਾ ਕਿਧਰੇ ਦੰਗੇ ਭੜਕਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਤਬਾਹ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕਤਲਿ -ਆਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਲਾਤਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਸਮਾਜ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਭਾਸਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਦੰਗੇ ਭੜਕਾਅ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਾਂ

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਆਈ.ਟੀ ਕੰਪਨੀ ਬਿਰਲਾਸੌਫ਼ਟ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਬਣੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦੀ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਘੜੂੰਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇੰਡਸਟਰੀ ਗਠਜੋੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ।ਇਸੇ ਲੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦੇ ਹੋਏ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਦਿੱਗਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਬਿਰਲਾ-ਸੌਫ਼ਟ ਨਾਲ ਏ.ਸੀ.ਈ (ਅਕੈਡਮਿਕ ਕੋਲੈਬਰੇਸ਼ਨ ਫ਼ਾਰ ਐਕਸੀਲੈਂਸ) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਸਮਝੌਤਾ ਸਹੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਉਤਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿ-ਦਅਕ ਸੰਸਥਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵੱਲੋਂ ਬਿਰਲਾਸੌਫ਼ਟ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਸਹੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਧੀ ਅਧੀਨ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ, ਆਈ.ਟੀ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਐਂਡ ਟੈਲੀਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਭਵਿੱਖ ਮੁਖੀ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਤਜ਼ਰਬੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿਖਲਾਈ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਉਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵੱਲ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋ-ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਆਰ.ਐਸ ਬਾਵਾ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ।

ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਿਰਲਾਸੌਫ਼ਟ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਫਾਰਚੂਨ-500 ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ 100 ਆਈ.ਟੀ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਿਰਲਾਸਾਫ਼ਟ ਦਾ ਏ.ਸੀ.ਈ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਬਿਰਲਾਸੌਫ਼ਟ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਕਿੱਲ ਗੈਪ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਲਈ ਗਠਜੋੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਬਿਰਲਾਸੌਫ਼ਟ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਅਕਾਦਮੀ ਟੀਮ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੈਬਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਫੈਕਲਟੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਹੈਕਾਥਨ, ਇੰਟਰਨਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਆਨ ਬੋਰਡਿਗ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦਨਜ਼ਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ

ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਕੌਮਾਤਰੀ ਅਧਿਆਪਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇੰਡਸਟਰੀ ਗਠਜੋੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਗਾਰਾ ਵੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਬਿਰਲਾਸੌਫ਼ਟ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਗਠਜੋੜ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਰਲਾਸੌਫ਼ਟ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸ਼ਨਲਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੈਕਚਰ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਿਸੇਸ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈਕਾਥਨ, ਵੈਬਿਨਾਰ, ਵਿਚਾਰ ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ, ਇੰਡਸਟਰੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੈਕਚਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਹੁਨਰਵੰਦ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਆਨ ਬੋਰਡਿੰਗ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ 100 ਫ਼ੀਸਦੀ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਸਆਊਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ 'ਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਬਿਰਲਾਸੌਫ਼ਟ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਪਾਵਰ ਸਕਿੱਲ ਸਿਖਲਾਈ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਤੀਜੇ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਥੇ ਵਧੇਰੇ ਹੱਥੀ ਤਜ਼ਰਬੇ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਹੁਨਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉਥੇ ਹੀ 'ਵਰਸਿਟੀ ਫੈਕਲਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਫੈਕਲਟੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜ਼ਰੀਏ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀਆਂ ਉਭਰਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਬਤ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਹਿੱਤ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੁਝਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਵਿਚਾਰਾਤਮਕ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਇਹ ਤਾਲਮੇਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸਿਲੇਬਸ ਸੋਧਣ ਅਤੇ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਬੇਅੰਤ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ 'ਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਢੁੱਕਵੇਂ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਹੁਨਰਵੰਦ ਬਣਾਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀਆਂ ਉਭਰਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਿਰਲਾਸੌਫ਼ਟ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਪਲੇਸਮੈਂਟਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸ. ਸੰਧੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਿਰਲਾਸੌਫ਼ਟ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ 4 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਚ ਰੁਚੀ ਵਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਬਿਰਲਾਸੌਫ਼ਟ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 87 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 60 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬੈਚ-2020 ਦੀ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕਿੱਲ ਇੰਡੀਆ ਮਿਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਵੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵੱਲ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਵੋਟ ਹਮਾਰਾ ਰਾਜ ਤੁਮਾਹਰਾ, ਨਹੀ ਚਲੇਗਾ ਨਹੀ ਚਲੇਗਾ

(ਸਫਾ 15 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤ ਕੇ ਪੰਗੂ ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜੁਲਮ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਰ ਘਟਕ ਨੂੰ ਇੱਕਠੇ ਹੋ ਜਾਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ,ਸੰਗਠਿਤ ਹੋ ਜਾਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਮਾਜ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ "ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ" ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕਦਾ। ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਜੋ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਰਸਤੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਅਮੀਰਾਂ ਦੇ ਨੋਟ ਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਵੋਟ। ਅਮੀਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਸੇ ਦੇ ਬਲਬੂਤੇ ਅਤੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਕੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਸੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗਰੀਬ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਕੱਚੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਭੱਠੀਆਂ ਲਾਕੇ ਸ਼ਰਾਬ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਫਤ ਪਿਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਦਤਾਂ ਵਿਗਾੜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਰੂਪੀ ਭੱਠੀ ਬੰਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਸਾਡੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਗਾੜਦੀ ਹੈ। ਆਦਿ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖੋਹ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਗੂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦਾ ਸੋਸ਼ਣ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਾਂ। ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ੍ਵੈ-ਮਾਨ ਤੇ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਗੁਆ ਕੇ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਨੂੰ ਸੰਗਠਨ ਹੋ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਾਂ ਜੋ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨਿ- ਜੰਗ ਚਿੱਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਘਟ ਗਿਣ-ਤੀਆਂ, ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਸੋਸ਼ਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ 85% ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮਾਣ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਭਰੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਲੈ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਿਰਾ ਦਿਓ ਜੋ 85% ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਦੁਖੀ, ਲਾਚਾਰ ਤੇ ਬੇਬਸ ਰੱਖ ਕੇ ਕੇਵਲ 15% ਸਮਾਜ ਦਾ ਈ ਹਿੱਤ ਪੂਰਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਨੇ 23 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਰਾਮ ਸਮੁੱਝ (ਪੱਟੀ), ਜੈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੈ (ਕਾਸ਼ੀ ਪੁਰ), ਦਿਮਾਨ ਰਘੁਨਾਥ ਸਿੰਘ ਲੋਧੀ (ਰਾਠ), ਸੀ ਐਲ ਵੰਸ਼ਕਾਰ, ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਸਰਦਾਰ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ (ਉਰਫ ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ), ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਫਲੀਆਂ ਵਾਲਾ, ਡਾਕਟਰ ਭਾਰਤ ਸਿੰਘ ਬਘੇਲ, ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਸਾਗਰ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਸਿੱਖ, ਜੈ ਪਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ, ਕਰਨ ਸਿੰਘ, ਵਿਮਲਾ ਕੈਸ਼ਪ, ਲਾਖਣ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ।

ਬੇਸ਼ਕ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਸਪਾ ਦਾ ਘੁਮਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤਾਂ ਨਾਂ ਜਿੱਤ ਸਕਿਆ ਪਰ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਵਲੋਂ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਾਅ ਪੇਚਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਅਕਬਰ ਅਹਿਮਦ ਡਿੰਪੀ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ 43213 ਵੋਟ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਜੇਤੂ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਮਜਬੂਤ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਖਾਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਟ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ 35062 ਵੋਟ ਹੀ ਨਸੀਬ ਹੋ ਸਕੇ ਤੇ ਹਰ ਹਰਬਾ ਤੇ ਹੱਥ ਕੰਡਾ ਵਰਤਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ਼ ਹਾਰ ਗਈ।

ਸਿਆਸੀ ਪੰਡਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਆਸ ਅਰਾਈਆਂ ਧਰੀਆਂ ਧਰਾਈਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ । ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਕਬਰ ਅਹਿਮਦ ਡਿੰਪੀ ਨੂੰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ । ਫਿਰ ਉਹ ਬਸਪਾ ਦੇ ਟਿਕਟ ਤੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਬਸਪਾ ਦਾ ਸਾਂਸਦ ਵੀ ਬਣਿਆਂ ਸੀ ।

ਫਰਾਂਸ ਤੋਂ ਅੰਬਾਲਾ ਲੈਂਡ ਹੋਏ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਫਾਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਪੈਂਡਾ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਲੰਮੀ ਉਡੀਕ ਬਾਅਦ ਫਰਾਂਸ ਤੋਂ ਪੰਜ ਲੜਾਕੂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਫਾਲ ਅੱਜ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਅੰਬਾਲਾ ਏਅਰ ਫੋਰ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦੇ ਮੁਖੀ ਏਅਰ ਚੀਫ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਰਕੇਐਸ ਭਦੌੜੀਆ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸੁਖੋਈ-30 ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਅੰਬਾਲਾ ਵੱਲ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਕਰ ਲਿਆ। ਰੂਸ ਤੋਂ 23 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਖੋਈ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਹ ਅਤਿਆਧੁਨਿਕ ਜਹਾਜ਼ ਖਰੀਦੇ ਹਨ। ਰਾਫਾਲ ਦੇ ਪੰਜ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਖੇਪ ਭਾਰਤ ਪੁੱਜੀ ਹੈ ਤੇ ਭਾਰਤ ਨੇ 36 ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦਾ 59000 ਕਰੋੜ ਵਿੱਚ ਸੌਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2021 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਜਹਾਜ਼ ਮਿਲਣੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਕੋਲ 31 ਸਕੁਐਡਰਨ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 42 ਜਹਾਜ਼ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾ ਸਥਿਤ ਸਕੁਐਡਰਨ 17 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਗੋਲਡਨ ਐਰੋਜ਼ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਫਾਲ ਦੀ ਆਮਦ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਨਹਿਰੀ ਯੁੱਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 9ਵੀ ਤੇ 12ਵੀ ਤਕ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਸਮਾਰਟਫੋਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਨੌਵੀਂ ਤੇ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਕਲਾਸ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ 9ਵੀਂ ਤੇ 12ਵੀਂ ਤਕ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਵੰਡੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਆਨਲਾਈਨ ਲਰਨਿੰਗ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਭਰ 'ਚ ਕਲਾਸ 9ਵੀਂ ਤੇ 12ਵੀਂ ਤਕ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਰੂਪ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਕਲਾਸ 9ਵੀਂ ਤੇ 12ਵੀਂ ਤਕ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਲਰਨਿੰਗ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਪਬਲੀਸ਼ਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ 'ਚ ਲਿਆਉਣ। ਇਕ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸੰ-ਸਥਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਫੈਲੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਸਕੂਲ ਮਾਰਚ 2020 ਤੋਂ ਅਗਲੀ ਸੂਚਨਾ ਤਕ ਬੰਦ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਅਜੇ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਸਬੰਧਿਤ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਤੰਬਰ ਤਕ ਸਬੰਧਿਤ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਥੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਆਨਲਾਈਨ ਕਲਾਸਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਆਨਲਾਈਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇਲਾਜ ਲਈ ਮਿਲਣਗੇ 7500 ਰੁਪਏ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਇਸ ਸਾਲ ਫਰਵਰੀ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਕਿਰਤ ਮੰਤਰੀ ਸੰਤੋਸ਼ ਗੰਗਵਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਹੋਈ ਬੈਠਕ 'ਚ ਇਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰਚਾਰੀ ਰਾਮ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ (ਈਐੱਸਆਈਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਣੇਪਾ ਖ਼ਰਚ 7500 ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਜਲਦ ਹੀ ਆਖ਼ਰੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਡਰਾਫਟ ਨੋਟੀਫੀਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ-ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਆਖਰੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਵੇਗੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ (ਈਐੱਲਆਈਸੀ) ਦੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਣੇਪਾ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 7500 ਰੁਪਏ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਇਹ ਰਕਮ 5000 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਭਾਵ 2500 ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਈਐੱਸਆਈਸੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੀਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਹਿਲਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਬੀਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਰਦ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਲਈ ਜਣੇਪਾ ਖ਼ਰਚੇ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਣੇਪਾ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਈਐੱਸਆਈਸੀ ਨੈੱਟਵਰਕ ਕਾਰਨ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਸਕਣ ਕਾਰਨ ਦੂਜੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਜਣੇਪਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਜਣੇਪਾ ਸਹਾਇਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਣੇਪਾ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ 2500 ਰੁਪਏ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿਲਣਗੇ।

ਸੰਤਾ ਕੇ ਕਾਰਜਿ ਆਪਿ ਖਲੋਇਆ ਹਰਿ ਕੰਮੁ ਕਰਾਵਣਿ ਆਇਆ ਰਾਮ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਰਿਓਲਿੰਡਾ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) ਅਮਰੀਕਾ

ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਰਿਓਲਿੰਡਾ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ, ਅਮਰੀਕਾ) ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਜ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਫਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਨ, ਮਨ, ਧਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕਰੋ ਜੀ। ਸੰਗਤਾਂ ਚੈਕ ਦੁਆਰਾ ਮਾਇਆ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੀ।

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ
916-274-9278

ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ
916-620-1234

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ
916-992-1710

Sponsored by Desh Doaba weekly newspaper 916-947-8920

ਬਾਬਾ ਤੁਹਾਡਾ ਕਾਬਲਾ ਅੱਗੇ ਹੀ ਜਾਏਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਸੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨਾਲ 1995 ਦੀ ਇੱਕ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਸੰਤੋਖ ਜੱਸੀ (ਸਰਪੰਚ
98766-58364

ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ, ਬਹੁਜਨਾਂ ਦਾ 'ਸਾਹਿਬ'

20ਵੀਂ 21 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਦਲਿਤ, ਬਹੁਜਨਾਂ ਦਾ ਜਨਰੈਲ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਕਿਸੇ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇ ਮੁਹਤਾਜ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਉਹ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹਾਸ਼ੀਏ ਤੇ ਕੀਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਮੁੜ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਾਸ਼ਿਕ ਵਰਗ ਬਣਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਭਾਰਤੀਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ 'ਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗਦਾਤਾ, ਰਣਨੀਤੀਕਾਰ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾ ਦਾ ਖੋਜੀ, ਕਰੋੜਾਂ ਬਹੁਜਨਾਂ ਅੰਦਰ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਜਜਬਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਖੁਦ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਪੇਸ਼ ਹਨ। ਇਕ ਵਿਸੇਸ ਅੰਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ 15 ਮਾਰਚ 1995 'ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦਿਵਸ' ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਬਹੁਜਨ ਨਾਇਕ' ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਰਾਠੀ ਸਪਤਾਹਿਕ ਮੈਗਜੀਨ (ਮਹਾਂਰਾਸਟਰ) ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਸਾਡੇ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਨੇਕਾਂ ਤੱਥਾਂ ਭਰਪੂਰ ਲੇਖ, ਖੁਦ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਮੁਲਕਾਤਾਂ, ਟੀ.ਵੀ ਚੈਨਲਾਂ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਾਸ਼ਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਆ ਰਹੀ ਪੁਸਤਕ 'ਇਕ ਸਨ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ' ਵਿੱਚੋਂ।)

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗਿਣਤੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੱਦੀ ਮੂੰਹ ਫੱਟ ਅਤੇ ਹਮਲਾਵਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਬਦਤਮੀਜ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਸਨ, ਲੇਕਿਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਾਰ-ਬਾਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਾਲਮੇਲ ਬਦਲਣ ਦੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ, ਪਰ ਹਰ ਤਾਲਮੇਲ ਬਦਲਣ ਨੂੰ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਸਿਫਰ ਤੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਤਾਕਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਂਤ:-

ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?

- ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਗੰਠਿਤ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਗਰਾਂਊਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ।

ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਆਏ?

- ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਲਈ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਬਧਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮੰਨ ਕੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਿਆ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਕਿਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਰੇਣਾ ਸ੍ਰੋਤ ਕੌਣ ਹਨ?

- ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸ੍ਰੋਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਿਤਾ ਜੋਤੀਬਾ ਫੂਲੇ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਆਦਰਸ਼ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾ ਤੋਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਾਂ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸ੍ਰੋਤ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ।

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਕਿਸ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹੋ?

- ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਦੂਸਰੇ ਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਤੀਸਰੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ।ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੰਮੂ, ਹਿਮਾਚਲ ਤੇ ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹੋਣਗੇ।

ਮਤਲਬ ਤੁਸੀਂ ਬਸਪਾ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਗੇ?

- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਟੀ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਇੱਕ

ਤੁਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਨਾ ਕੋਨਾ ਘੁੰਮ ਕੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਤੱਕਿਆ ਹੈ, ਅੱਜ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਹਾਡੇ ਕੋਲ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕੀ ਕੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਹਨ?

- ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀਆ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬੋਲਦੀਆ ਹਨ, ਪਰ ਕਰਦੀਆ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ।ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਕਰੇਗੀ। ਸਾਨੂੰ ਲੋਕ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਕਰਦੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਬੋਲਾਂਗੇ ਨਹੀਂ ਬਲਿਕ ਦਿਖਾਂਵਾਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਲੱਗਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਡੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਦੂਸਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਿਰਫ ਚਮਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਲੀਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰਾਂਗੇ।

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨ ਜਾਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਰਗ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਰਾਏ ਹੈ?

- ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ, ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਾਡੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ ਹੈ ਭਾਰਤੀਆ ਬਾਗੀਦਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਹੈ। ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਯਤਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤਾਂ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਡਲ ਦਾ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਲਈ ਰੌਲਾ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਲੋਕ ਕੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਚਿੰਤਤ ਹਨ, ਜਾਂ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਹੀ ਕਰ ਰਹੀਆ ਹਨ?

- ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਇੱਛਾ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਚੋਣਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਚੀਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਹੀ ਅਨਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਬਸਪਾ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਤੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਸਪਾ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ?

- ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਸਪਾ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਤਾ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਸੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ, ਬਸਪਾ ਤਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਾਕਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁਕਤੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸਾਰੇ ਨੇਤਾ ਕਦੇ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਚਾਲਬਾਜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ?

- ਕਈ ਵਾਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤਾਂ ਇੰਨੀ ਹੀ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਇੱਛਾ ਅਧੂਰੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੋਵੇ ਕਿ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਹੋਵੇ?

- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਮੈਂ ਜਦ ਥੋੜਾ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆਂ ਤਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਚਾਹਤ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਮੈਂ ਰਾਜੀਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ।।

ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?

- ਮੈਂ ਸ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਮੇਰੀ ਸ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰ, ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਦਾ ਜੰਜਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕੀ-ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਹੀ ਹੈ?

- ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਰਹਾਂਗਾ, ਚਾਹੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਬੱਚਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਹੋਵੇ, ਮੈਂ ਘਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਸ਼ਾਇਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਹਾਂ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਪੈਦਲ, ਕਿਤੇ ਬੱਸ ਤੇ ਕਿਤੇ ਗੱਡੀ 'ਚ ਕਿਤੇ ਹਵਾਈ ਜ਼ਹਾਜ 'ਚ ਘੁੰਮਿਆ ਹਾਂ।

ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਇੱਛਾ ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ?

- ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਹੀ ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਮਾਤਰ ਸੁਪਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਛਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਤੁਹਾਡਾ ਕਾਬਲਾ ਅੱਗੇ ਹੀ ਜਾਏਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਸੀ।

ਕੋਈ ਐਸੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਭੁੱਲ ਜਿਸ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਛਤਾਵਾ ਹੋਵੇ?

- ਅਜੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹੋ?

- ਨਾ ਮੈਂ ਪੂਜਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਨਾ ਹੀ ਪਾਠ ਤੇ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾਂ ਹਾਂ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ?

- ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ, ਪਰ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਪੜ੍ਹਨਾਂ ਮੇਰੀ ਆਦਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਲੇਖਕ ਕੋਣ ਹਨ?

- ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਨ, ਪਰ ਮੈਂ ਸਮਾਜਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੇ ਲਿਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਜਨਤਕ ਕਾਨਫਰੰਸ

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਜਨਤਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਹੁਣ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ) ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੂਸਾਪੁਰ ਵਿਖੇ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 1981 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਗਰਾਊਡ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਮੰਚ ਤੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਲਾਖਾ ਨੇ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਸਾਲ 1989 ਵਿੱਚ ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸਮੇਤ ਲੇਖਕ।

ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 25 ਦਸੰਬਰ, 1982 ਨੂੰ ਇੱਕ 'ਲੋਕ ਸੰਸਦ' ਦੇ ਸ਼ੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਡੀ.ਐਸ.ਫੋਰ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਤੋਂ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ।

ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਨੇ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਬੀਜ ਨਾਸ਼ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਜਿਸਨੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਾਮਸੇਫ, ਡੀ ਐਸ ਫੋਰ ਅਤੇ ਬਸਪਾ ਵਰਗੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦਿੱਤੀ।ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸੂਬਿਆ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾ ਵਿੱਚ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰ ਪੇਪਰ ਕੱਢੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬਹੁਜਨ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੇ ਬਹੁਜਨਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਚਮਚਾ ਯੁੱਗ (ਭੜੂਏ ਅਤੇ ਦਲਾਲਾ ਦਾ ਯੁੱਗ) ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੱਢੀ।ਉਹਨਾਂ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਸੰਪੂਰਣ ਗੈਰ-ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ 'ਪੂਰਣ-ਸਮਾਨਤਾ' ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਤਨ-ਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਤਰ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨਾਲ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸਾਥੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭਰੋਮਜਾਰਾ।

ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਗੀਤਾ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ
ਬਹੁਜਨਾਂ ਦੇ 'ਮਸੀਹਾ' ਲਈ ਸੈਕੜੇ
ਕਲਾਕਾਰਾਂ, ਗੀਤਾਕਾਰਾਂ, ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਨੇ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸਮਾਂ ਸਮਰਪਿਤ
ਕੀਤਾ।ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਤਾਅ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਤੇ ਆਵਾਜ਼
ਰਾਹੀ ਸੰਕਲਪ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ
ਬਹਿਲਪੁਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਊਟ (ਦੋਗਾਣਾ)
ਗੀਤ ਦੇ ਕੁੱਝ ਬੋਲ:
ਔਰਤ: ਵੇ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲੈ ਮੇਰਿਆ ਚੰਨਾ,
ਤੇਰੀ ਹਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਮੈਂ ਮੰਨਾ।
ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਮੈਂ ਬੰਨਾ ਸੱਚੀ ਦੱਸ ਖੋਲ ਵੇ,
ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਹਦੇ ਜਾ ਵਜਾਉਦੇ ਢੋਲ ਵੇ
ਮਰਦ: ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਜਾ ਕਰਾਵਾਂ,
ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਫੈਲਾਵਾਂ।
ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਵਾਂ, ਸੁੱਤੇ ਦਲਿਤਾਂ
ਤਾਂਈ ਜਗਾਵਾਂ ਕਰਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੈਂ,
ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਮੈਂ

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਹਿਲਪੁਰੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਗਾਇਕ ਅਤੇ ਗੀਤਕਾਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਸ:ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜਸਭਾ।

(ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਪੈਰ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਪਾਠਕਾਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕਾਂ, ਜਗਿਆਸੂ, ਮਾਨਵਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਰਥਕਾਂ ਲਈ ਰੋਚਕਤਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੋਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲੋੜੀਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁੱਹਈਆਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ)

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤੀਜੀ ਕੌਮੀ ਪਾਰਟੀ ਬਸਪਾ

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੀ ਸਬਰ, ਸਬਕ ਤੇ ਸਿਰੜ ਦੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਅਪਣਾਉਣ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭਾਜਪਾ, ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤੀਜੀ ਕੌਮੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ।

ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਨੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ੁੱਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ

ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਾਰਤੀ ਬੇਬਾਕ ਲੇਖਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸ.ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ (ਮਰਹੂਮ) ਜਿਹੜੇ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਕਰੀਬ 34 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਛਪਦੇ ਸਨ।ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 14 ਅਪ੍ਰੈ.ਲ 1984 ਨੂੰ ਗਠਨ ਹੋਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ।

ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਸੰਸਥਾ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਚਿੰਤਕ ਪ੍ਰੋ.ਵਿਵੇਕ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ ਇੱਕ ਆਨਲਾਇਨ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਜਨ ਮਹਾਂਨਾਇਕ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੋਜ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਅੰਦੋਲਨ ਸੀ।ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਜਰੂਰਤ + ਚਾਹਤ + ਤਾਕਤ/ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਇਆ। ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਦਿਲ 'ਚ ਅੱਗ ਰੱਖੋ, ਪਰ ਦਿਮਾਗ ਠੰਡਾ ਰੱਖੋ।

ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ:ਮਾਇਆਵਤੀ ਬਣੀ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਹਰ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਹਰ ਪਲ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਹੈ। ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਹਾਸ਼ੀਏ ਤੇ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਬਣਾ ਦੇ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੂਦਰਾਂ/ ਅਛੂਤਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਭੈੜਾ ਵਰਤਾਓ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ।ਪਰ ਤਥਾਗਤ ਬੁੱਧ, ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਜੋਤੀਬਾ ਫੂਲੇ, ਮਾਤਾ ਸਵਿਤਰੀ ਭਾਈ ਫੂਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅਛੂਤਾਂ ਤੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ, ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕ ਦਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਹੱਕ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤੇ।ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਣੇ ਸੱਚੇ ਪੈਰੋਕਾਰ / ਲੈਫ਼ਟੀਨੈਂਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਿਊਂਦੇ ਜੀਅ ਇੱਕ ਔਰਤ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਚਾਰ ਵਾਰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਯੂ.ਪੀ) ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕਾਰਨ ਉਸਨੇ ਉਹ ਅਜੂਬੇ ਕਰ ਦਿਖਾਏ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੇ ਸੂਬੇ ਤੇ ਸਫ਼ਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਬੱਚਿਆ ਦਾ ਖੇਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

13 ਅਪ੍ਰੈ.ਲ 1999 ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ

ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਇੱਕਠ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਗਾਉਣ ਆਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਗਰੀਬ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ (ਰਾਜਭਾਗ) ਦੇਣਾ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸੀਰੀ (ਨੌਕਰ) ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੱਚੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਬਣੇ 'ਸਾਹਿਬ'

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ.ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ 'ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ' ਅਤੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਨੇ 'ਸਾਹਿਬ' ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕੀਤਾ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ

ਇਹ ਸਿਹਰਾ ਵੀ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਸਿਰ ਬੱਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਬਹੁਜਨ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਧੂਰੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ 'ਚਾਹਤ' ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਅੱਜ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ' ਦੇ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਤਰਲੋ ਮੱਛੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਾਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ।ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੁੱਤ, ਪਿੰਡਾਂ, ਮੁਹੱਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮਕਰਨ, ਕਿਤਾਬਾਂ, ਟੀ.ਵੀ ਚੈਨਲਾਂ, ਯੂ.ਟਿਊਬ, ਵਟਸਐਪ, ਟਵੀਟਰ ਅਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਮ ਜਪਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪ੍ਰਤੱਖ ਨਜ਼ਰ ਆਉਦਾ ਹੈ।

ਦੁਸ਼ਮਣ 100 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਰਕਾਂ 'ਚ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਜਿਊਂਦੇ ਜੀਅ ਚੌਥੀ ਪੀੜੀ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਚੱਲਿਆਂ ਹਾਂ।ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੇਰਾ ਮਿਸ਼ਨ 100 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਨਹੀਂ, ਸਮਾਜ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਬਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ (ਅੁਟੋਬੇਗਰਅਪਹੇ) ਲਿਖਣ ਲਈ ਇੱਛਾਂ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਭਾਵ ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ।ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਬਹੁਜਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਲਾਇਕ ਬਣਾਉਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ।ਅੱਜ ਅਨੇਕਾਂ ਲੇਖਕ, ਪੱਤਰਕਾਰ / ਫ਼ਿਲਮਸਾਜ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ-ਲਿਖਣ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਮਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਖਾਂ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।ਦੇਸ਼ ਬਹੁਜਨ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਜਾਤਪਾਤ' ਦਾ ਬੀਜਨਾਸ਼ (ਖਾਤਮਾ) ਪੜ੍ਹਨ ਉਪਰੰਤ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਨੀਲਾ ਝੰਡਾ ਤੇ ਹਾਥੀ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੇ ਜੈ ਭੀਮ ਤੇ ਜੈ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪਲ-ਪਲ ਲਾਇਆ।

ਆਰਥਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਕੂਪਨ

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਸੀਹਾ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਗੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਹਿੱਤ ਸਮਾਜ ਪਾਸੋ ਆਰਥਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ 5 ਰੁਪਏ, 10, 50, 100, 500, 1000 ਤੱਕ ਦੇ ਕੂਪਨਾ ਰਾਹੀ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਇੱਕਠੇ ਕੀਤੇ। ਜਦ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੁੱਝ ਨੇਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਖੁਫੀਆਂ ਏਜੰਸੀ ਸੀ.ਆਈ.ਏ ਦਾ ਏਜੰਟ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਦੀ ਰਹੀ ਕਿ ਇਹ ਏਜੰਸੀ ਹੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਕੂਪਨਾ ਰਾਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਭਿਨਕ ਸਰਕਾਰੀ ਇੰਜਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਕਿਤੇ ਭੁੱਲ ਨਾ ਜਾਇਓ ਆਪਣੇ ਰਹਿਬਰਾਂ ਨੂੰ

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਸੀਹਾ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਡੇਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾ (ਜਲੰਧਰ) ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਸੰਤ ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਸੰਤ ਅਮਰ ਸ਼ਹੀਦ ਰਾਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਗੇਟ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਰ. ਕੇ ਨਰਾਣਿਨ ਤੋਂ ਰਖਵਾਇਆ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਮਤ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਮੌਕੇ ਬਸਪਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਪਰੀਮੋ ਬੀਬੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਦੀ ਸੰਤਾ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਮੌਕੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਈ ਸੀ।

ਸੁਪਨਾ ਹੋਇਆ ਸਾਕਾਰ!
ਪਰਿਵਰਤਨ ਚੌਕ ਲਖਨਾਊ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਮੌਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪਲਾ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਮਾਇਆਵਤੀ।

15 ਮਾਰਚ 2020 ਨੂੰ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਵਰਕਰਾ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁੱਭ ਇਛਾਵਾ ਮੌਕੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ:ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਸਾਥੀ।

15 ਮਾਰਚ 2020 ਨੂੰ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਤਸਵੀਰਾ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨਾਲ ਪੰਮੀ ਲਾਲੋ ਮਜਾਰਾ (ਮੈਂ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ)।

ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਹੋਈ ਸਰਗਰਮ

ਪੰਜਾਬ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਹੈ।ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਇਹ ਦਿਲੀ ਇੱਛਾ ਰਹੀ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇ।ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਿਊਂਦੇ ਜੀਅ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ।ਹੁਣ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਾਮਸੇਫ ਵਰਕਰ ਨੌਜਵਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ:ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ ਵਲੋਂ ਹਰ ਫਰੰਟ ਤੇ ਹਰ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਚੋਹ ਤਰਫਾ ਕਾਰਜ ਆਰੰਭਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਂਝੇ ਤੇ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਰਗਰਮੀਆ ਤੇਜ਼ ਕੀਤੀਆ ਗਈਆ ਹਨ।ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਵੀਆ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਬਹੁਜਨ ਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀਆ ਬੇ ਰੋਕ ਜਾਰੀ ਹਨ।ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਸਪਾ ਸਪੋਟਰਾਂ, ਸਮਰਥਕਾਂ, ਸ਼ੁੱਭਚਿੰਤਕਾਂ ਨੂੰ 2022 ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮਹਿਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੰ:1 ਅਖ਼ਬਾਰ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਨੇ 24 ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਪੰਨੇ ਤੇ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਦਾਰ ਗੜ੍ਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਉਪਰੰਤ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਜਾਨ ਪੈਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।ਸ:ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਲੰਬੀ ਦੇ ਜਾਗੀਦਾਰਾ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਮੋਤੀ ਮਹਿਲਾ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਰਾਜਭਾਗ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ.ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆ ਵਾਲਾ ਸਮਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਾ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਵਾਰ ਮਨ ਬਣਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਹਰ ਵਰਗ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਬਣੇਗੀ ਅਤੇ ਬਾਂਹ ਫੜੇਗੀ।

ਮਤਲਬੀ ਦੁਨੀਆਂ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੱਲ੍ਹ ਤੱਕ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾ ਰੱਖ।

ਉਹ ਅੰਬ ਚੂਪ ਗੁਠਲੀ ਸੁੱਟ ਗਏ
ਹੋ ਗਏ ਨੇ ਤੈਥੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਵੱਖ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਆਸਾਂ ਲਗਾਈ ਫਿਰਦਾ ਸੀ,
ਉਹੀ ਸਮਝਦੇ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਗਲੀ ਦਾ ਕੱਖ।

ਵੱਢੀ ਉਂਗਲੀ ਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦੇ ਉਹ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਲੁਟਾਏ ਤੂੰ ਲੱਖਾਂ ਦੇ ਲੱਖ।

ਹੁਣ ਦਿਲ ਕਿਉਂ ਤੜਫਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ,
ਪਰ ਤੇਰਾ ਉਹ ਅੱਜ ਪੂਰਦੇ ਨਾ ਪੱਖ।

ਛੱਡ ਪਰ੍ਹਾ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡਗੇ ਲੋੜ ਵੇਲੇ,
ਕਾਹਨੂੰ ਲਿਖਕੇ ਮਾਰਦਾ ਅੱਜ ਤੂੰ ਝੱਖ।

''ਸਾਹੋਕੇ'' ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਇਹੀ ਦਸਤੂਰ ਹੋਇਆ
ਸ਼ਹਿਦ ਸਮਝ ਕੇ ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਵਿਸ਼ ਹੁਣ ਚੱਖ।

ਸੁਖਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹੋਕੇ

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸਾਡਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ-ਸੁਲਹਾਣੀ

ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ- 2022 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, 5 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਖਿਲਾਫੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਬਟੋਰੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਤੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਲਾਇਕ ਆਗੂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸਾਡਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਅੱਜ ਇਥੇ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਹਲਕਾ ਪੱਧਰੀ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ ਨੇ ਆਖੀ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਧੂੜਕੋਟ ਨੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਬਿੱਕਰ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਜੋਨ ਇੰਚਾਰਜ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸੈਦੋਕੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਖਾਣਵੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਮਾਣੂੰਕੇ, ਹਲਕਾ ਖਜਾਨਚੀ ਸੁਖਮੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮਾ, ਭਰਭੂਰ ਸਿੰਘ ਖੋਟੇ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖੋਟੇ, ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾਂ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸੂਬੇਦਾਰ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਮਾਛੀਕੇ, ਸੂਬੇਦਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਛੀਕੇ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ,ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਮਾਣੂੰਕੇ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਸੈਦੋਕੇ, ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਰਣਸੀਂਹ ਕਲਾਂ, ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਰਣਸੀਂਹ ਖੁਰਦ, ਮਿੱਠੂ ਸਿੰਘ ਖੋਟੇ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਰਾਊਕੇ ਕਲਾਂ,ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਜ਼ੋਰਾ ਸਿੰਘ ਭੰਗਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਤਖਾਣਵੱਧ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ ਮਸਾਣੀਆਂ ਸਕੂਲ ਦਾ ਨਤੀਜਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਚੁੰਬਰ)– ਪਿੰਡ ਮਸਾਣੀਆਂ ਦੇ 12ਵੀਂ ਕਲਾਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ। ਸਕੂਲ ਦੇ 51 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੂਨਮ ਕੁਮਾਰੀ ਨੇ 94% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ 92% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਦੂਸਰਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ 86% ਅੰਕ ਲੈ ਕੇ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਵਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਸਕਦਾ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 90% ਤੋਂ ਉਪਰ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਅਤੇ 11 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 80% ਤੋਂ ਉਪਰ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਹਿਲੀ ਡਵੀਜਨ ਲੈ ਕੇ ਪਾਸ ਹੋਏ। ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਲੈਕ. ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਲੈਕ. ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਲੈਕ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਬਿਰਦੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਾਰੁਲ ਕਪੂਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮਸਾਣੀਆਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ (ਐਨ ਐਮ ਐਮ ਐਸ) ਵਿਚ ਸਫ਼ਲ

ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਚੁੰਬਰ)– ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੱਧਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੀਨਜ਼-ਕਮ-ਮੈਰਿਟ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਮਸਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਫ਼ਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਿੰ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਇਹ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਪ੍ਰਿਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚੋਂ ਅਤੇ ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਦਾ 63ਵਾਂ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਪਾਸ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਨੌਵੀਂ ਅਤੇ ਬਾਰਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪੜ੍ਹਨ ਦੌਰਾਨ 1000/ ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਧੀਆਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਸਿਰ ਬੱਝਦਾ ਹੈ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ।

52 ਮਰੀਜ ਪਾਜੇਟਿਵ ਆਉਣ ਨਾਲ ਪਾਜੇਟਿਵ ਮਰੀਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 460

43 ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ਼. ਦੇ ਜਵਾਨ ਅਤੇ 9 ਜਿਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ, ਮੌਤਾਂ 13

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਚੁੰਬਰ)– ਅੱਜ ਫਲੂ ਵਰਗੇ ਸ਼ੱਕੀ ਲੱਛਣਾ ਵਾਲੇ 874 ਵਿਆਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੈਪਲ ਲੈਣ ਨਾਲ ਅਤੇ ਲੈਬ ਤੋ 769 ਸੈਪਲਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਟ ਆਉਣ ਤੇ 52 ਪਾਜੇਟਿਵ ਮਰੀਜ ਹੋਰ ਆਉਣ ਨਾਲ ਪਾਜੇਟਿਵ ਮਰੀਜਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 460 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਲੇ ਦੇ ਕੁੱਲ ਸੈਪਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 25254 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਲੈਬ ਤੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿਪੋਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 23629 ਸੈਪਲ ਨੈਗਟਿਵ, ਜਦ ਕਿ 1151 ਸੈਪਲਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਟ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਹੈ, 44 ਸੈਪਲ ਇਨਵੈਲਡ ਹਨ। ਐਕਟਿਵ ਕੇਸਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 205 ਹੈ ਠੀਕ ਹੋ ਚੁਕੇ ਮਰੀਜਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 242 ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਸਿਹਤ ਐਡਵਾਈਜਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਫਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯਮਾ ਦੀ ਦੂਰੀ, ਘਰ ਤੋ ਬਹਾਰ ਨਿਕਲਣ ਸਮੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਮਾਸਿਕ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਸਮੇ ਸਮੇ ਸਿਰ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਅਸੀ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸਿਹਤ ਮੁਲਾਜਮ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੱਦੇ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਚੁੰਬਰ)– ਸਿਹਤ ਮੁਲਾਜਮ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਕਾਲ ਦੇ ਅੱਜ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਦਫਤਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅੱਗੇ 5 ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋ ਅੱਜ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੋਕੇ ਕੋਵਿਡ 19 ਦੀ ਹਦਾਇਤਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੋਕੇ ਜਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਸ਼ਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਘਰਸ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਹਤ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ, ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ,ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਵੀ ਐਸ. ਐਮ. ਉਜ,

ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਰਾਹੀ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਭੇਜੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋ ਇਸ ਤੇ ਕਈ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਿਹਤ ਮੁਲਾਜਮ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋ ਰੋਸ ਦੇ ਤੋਰ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਾਰੂ ਨੀਤੀਆ ਦਾ ਸਿਹਤ ਕਾਮੇ ਡੱਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੇ , ਤੇ ਸਿਹਤ ਕਾਮੇ ਨਪੀੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਨੀਤੀਆ ਨੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀ ਕਰਨ ਦੇਣਗੇ।ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋ ਐਨ. ਐਚ. ਐਮ. ਅਤੇ 2211 ਅਤੇ ਠੇਕੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕਾਮਿਆ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਵ ਨਿਯੁਕਤ ਕਾਮਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਨ ਪੀਰਡ ਦੋ ਸਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੁਚੇ ਮਲਟੀਪਰਪਜ ਕੇਡਰ ਨੂੰ ਕੋਵਿਡ 19 ਦੋਰਾਨ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਬਦਲੇ ਸ਼ਪੈਸ਼ਲ ਇੰਕਰੀਮੈਟ ਦੇਣ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੋਕੇ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੋਰ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਮੈਬਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋ ਰੋਜ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜ ਸਾਥੀ ਜਿਲਾਂ ਹੈਡਕੁਆਟਰ ਤੇ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਤੇ ਬੈਠਿਆ ਕਰਨਗੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿਹਤ ਕਾਮਿਆ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾ ਨਾ ਮੰਨੀਆਂ ਤਾਂ 7 ਅਗਸਤ 2020 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੋਤੀ ਮਹਿਲ ਦਾ ਘਿਰਾਉ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੋਕੇ ਉਹਨਾਂ ਭਰਤਾਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਕਿਉਕਿ ਇਸ ਸਮੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਲਾਜਮ ਇਕੱਲਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਹੀ ਲੜ ਸਕਦਾ ਤੇ ਸਾਝੇ ਮੰਚ ਤੇ ਇਕੱਠਿਆ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੋਕੇ ਨਵਪ੍ਰੀਤ ਕੋਰ ਨਿਰਮਲ ਕੋਰ , ਪ੍ਰੀਤੀ , ਰੇਖਾ ,ਹਰਨੀਤ , ਵੀ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਤੇ ਬੈਠੇ। ਇਸ ਮੋਕੇ ਐਟੀਲਾਰਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬੀਓ, ਪਗੱੜ੍ਹੀਆਂ ਸੰਭਾਲੋ ਓਏ, ਪੱਗੜ੍ਹੀਆਂ ਸੰਭਾਲੋ ਓਏ!!

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਅੰਗਰੇਜਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਸੀ, ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਗੀਤ ਬੜਾ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਬਹਾਦਰ ਜੁਆਨਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤੁੱਛ ਜਿਹੀ ਅਬਾਦੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੰਨੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿਤੀਆਂ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਬੜ੍ਹੇ ਫੱਖਰ ਤੇ ਮਾਨ ਨਾਲ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਾਦੀ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇਸ ਕੌਮ ਨੇ 90% ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਧਰੇ ਜਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜਾਦੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਪਰ ਅਜਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਹੁਣ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਕੱਟੜ੍ਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ।ਇਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਰੱਜ ਕੇ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਧਰੋਹ ਕਮਾਇਆ ਤੇ ਅਗੋਂ ਹੁਣ ਯੂਆਪਾ ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਤੇ ਲਾ ਕੇ ਹੋਰ ਧੱਕੇ ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀਆਂ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਿਪਲਪ ਦੇਵ ਕੁਮਾਰ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰ ਸ ਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵੀ ਦਸਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸੁਨਿਹਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਬਿਨਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਕਲ ਘੱਟ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਅਕਲ ਦਾ ਦਿਵਾਲਾ ਕੱਢ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਰ ਸ ਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜਾਦ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜੀਰੋ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਰ ਸ ਸ ਅੰਗਰੇਜਾਂ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਫੜਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲਗੀ ਰਹੀ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਫੜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਆਗੂ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਗੱਦੀ ਤੇ ਵੀ ਜਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਇਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਆਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਜਿਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿਤੀ ਹੋਵੇ ਹੁਣ ਅਜਾਦੀ ਦੇ ਸੁਨਹਿੱਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਤੋੜ੍ਹ ਮਰੋੜ੍ਹ ਕੇ ਇਕੋ ਇਕ ਵੀਰ ਸਾਵਰਕਰ ਨੂੰ ਅਜਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਦਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਹ ਹੀ ਵੀਰ ਸਾਵਰਕਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅੰਗਰੇਜਾਂ ਕੋਲੋਂ ਚਾਰ ਵਾਰ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚੋਂ ਰਿਹਾ ਹੋ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਆਗੂ ਬਿਪਲਪ ਦੇਵ ਨੂੰ ਅੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਣਾ ਰਾਜਾ ਨਾ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ? ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਇਕੋ ਥੈਲੀ ਦੇ ਵੱਟੇ ਚੱਟੇ ਹਨ।ਇਨਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਜਾ ਰਹੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਨਾਂ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਬੜਾ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਨਾਂ ਦੀ ਸਚਾਈ ਬਾਰੇ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਭਾਵੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਿਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਹੀ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕੱਟੜ੍ਹ ਹਿੰਦੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਤਨੀਆਂ ਮਾਰੂ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਉਨਾ ਧੱਕਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਨਾ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਅਗੋਂ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਜੇ ਕਰ ਇਨਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਭਾਗ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਪਗੱੜ੍ਹੀ ਸੰਭਾਲ ਓ ਜੱਟਾ" ਵਾਲਾ ਗੀਤ ਬਿਲਕੁਲ ਪ੍ਰਸੰਗਕ ਲਗੇਗਾ।ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇਕ ਨਾਹਰਾ ਦਿਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਜਿਸ ਨੂੰ "ਹਿੰਦੂਸਤਾਨ" ਭਾਵ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਰਾਜ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਆਮ ਐਲਾਨ ਕੇ "ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰ, ਇਕ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਇਕ ਧਰਮ ਤੇ ਇਕ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਤੰਤਰ ਤੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਕੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹਿੰਦੂ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਉ ਵੱਲ ਵੱਧਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ, ਦਲਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਂ ਦੀ ਸੌੜੀ ਨੀਤੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਿ ਉਨਾਂ ਨੇ ਕੀ ਖਾਣਾ, ਬੋਲਣਾ, ਪਹਿਨਣਾ ਜਾਂ ਕੀ ਪੜ੍ਹਣਾ ਹੈ? ਉਹ ਇਨਾਂ ਕਟੱੜ੍ਹ ਹਿ-ਦੂਤੱਵੀਆਂ ਦੀ ਰਹਿਮੋ ਕਰਮ ਤੇ ਜੀਊਣ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਜੁਕ ਤੇ ਔਖੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਪੱਗੜ੍ਹੀ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਨਾਂ ਕੱਟੜ੍ਹਵਾਦੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਰਾਜ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿਨੀ ਲੁੱਟ ਅਕਾਲੀ, ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਸੇ ਪਰਕਾਰ ਦੀ ਲੁੱਟ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਖਾਸਾ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਬਜ ਬਾਗ ਵਿਖਾ ਕੇ ਗੱਦੀਆਂ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰਨ ਵੱਲ ਲਗੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਖਜਾਨਾ ਖਾਲੀ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਉਹੋ ਪੰਜਾਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਤੇ ਖੁਸਹਾਲ ਸੂਬਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਕਰ ਚੁਕੀਆਂ ਇਨਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਕਾਲੀ ,ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਦਿਵਾ ਕੇ ਇਕ ਨਵੀਂ ਧਿਰ ਉਸਾਰਨ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ। ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਨਾਲ ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਰਜਈ ਤੇ ਘਸਿਆਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਜ ਕਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਨੀਲੀਆਂ, ਭੱਗਵੀਆਂ ਤੇ ਚਿੱਟੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਜਿਥੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਉਥੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੀ ਲੁੱਟ ਲੁੱਟ ਕੇ ਆਰਥਕ ਪਖੋਂ ਖੋਖਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇਜਤ ਰੂਪੀ ਪੱਗੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ।2022 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਪੌਣੇ ਦੋ ਕੁ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਕਤਾਰਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਾਂਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲੋੜ੍ਹ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਈਮਾਨਦਾਰ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਰਥਕ ਪੱਖੋਂ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਕਾਇਦਾ ਯੋਜਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਨੂੰ ਭਰੇਗੀ? ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚ ਧੰਨ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਚੰਗੀ ਵਿਦਿਆ, ਚੰਗੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਰੁਜਗਾਰ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਅਤ ਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸਾਫ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਣ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਉਨਾਂ ਸੁਹਿਰੱਦ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਪੂਰਨ ਤੌਰਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਏ ਹੋਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਉੱਚ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਵਿਚੋਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜਾ ਪੈਸਾ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਉਸ ਨੂੰ ਸਖਤਾਈ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚਲੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਜਿਸ ਉਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਗੱਦੀਆ ਤੇ ਬੈਠੇ ਨੀਲੇ, ਭੱਗਵੇਂ ਤੇ ਚਿੱਟੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂ ਸੱਪ ਦਾ ਜੱਫਾ ਮਾਰ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਟਰੋਲ਼ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਕ ਤਾਂ ਆਮ ਜੰਨਤਾ ਨੂੰ ਰੇਤਾ ਬਜਰੀ ਤੇ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤ ਸਾਜੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਸੱਸਤਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਥੇ ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵੀ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਗ ਪੈਣ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜਾਨਾ ਵੀ ਭਰੇਗਾ। ਦਫਤਰਾਂ, ਕੋਰਟਾਂ ਕਚਹਿਰੀਆਂ, ਤਹਿਸੀਲਾਂ, ਮਾਲ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀ ਵੱਡੀ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਜਿਹੜਾ ਪੈਸਾ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਫਸਰਾਂ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਧੰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਆਮਦਨ ਵਧੇਗੀ। ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ, ਪੈਸੇ ਹੋਣ ਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਲਗ ਸਕਣਗੇ। ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਧੰਨ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਚੁੱਣੇ ਹੋਏ ਆਗੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਹੀ ਵਰਤਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬੇਹਿਸਾਬੀਆਂ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ, ਭੱਤੇ ,ਵਗੈਰਾ ਵਗੈਰਾ ਉਹ ਬੰਦ ਕਰਕੇ, ਜਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਜਿਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਇਨਾਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਪੈਨਸਨਾਂ 2004 ਤੋਂ ਬੰਦ ਹਨ।ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਨਵੇਂ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇਨਾਂ ਚੁਣੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਪੱਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਜਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਨਾਂ ਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਭੱਤਾ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਵਾਗੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਬੱਝਵਾਂ ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜ੍ਹਾਂ ਰੁਪਏ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂ ਤੇ ਉਪਰਲੀ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਬਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਨੂੰ ਦੋਹੀਂ ਹੱਥੀਂ ਲੁੱਟੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਅਕਾਲੀ ਬਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਿੱਲੀ ਭੁੱਗਤ 70 ਹਜਾਰ ਬਜੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਾਹਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਲਗ ਭਗ ਪੌਣੇ ਦੋ ਅਰਬ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਨੂੰ ਚੂਨਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਕਿਤਨੇ ਘੱਪਲੇ ਇਨਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨਾਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜਾਨੇ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਰੋਕਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਈਮਾਨਦਾਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਚੋਣਾਂ ਲੜਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਇਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਇਹ ਇਕੋ ਥੈਲੀ ਦੇ ਵੱਟੇ ਚੱਟੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰਖਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਪਿੱਛਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਇਨਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਗਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਇਨਾਂ ਨੇ ਐਨ ਮੌਕੇ ਤੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਗੁਪੱਤ ਸਮਝੋਤਾ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਲਈ।ਇਹ 2022 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚਾਲ ਚਲਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝੋਤਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਤਾਰਪੀਡੋ ਕਰਨ ਲਈ ਲੁਕਵੇਂ ਤੌਰਤੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦੇ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਨਵੀਂ ਧਿਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਸਿਰੇ ਨਾ ਚੜੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਫਿਰ ਕੁਝ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਲਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਇਹ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕਰਨ ਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਕੇ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭੱਲਾ ਚਾਹੁੰਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿ ਕੇ ਏਕਾ ਉਸਾਰਨ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ।ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭੱਗਵਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਥੋਂ ਦੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਗਾੜਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੋਛੇ ਹੱਥਕੰਡੇ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਹੁਣੇ ਹੀ ਇਕ ਵਾਪਰੀ ਤਾਜੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਇੰਝ ਲਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਭੱਗਵੀਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਵਲੋਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿੱਤਨੇਮ ਗੁੱਟਕੇ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲੱਟ ਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਤੇ ਦਲਿੱਤਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਤਨ ਤੇ ਘੱਸੇ ਪਿੱਟੇ ਮੰਨੂਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਸ ਬੱਝ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੇਗੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਇਕੀ ਤੋਂ ਅਣਭਿੱਜ ਆਗੂ ਸਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਚੌਧਰ ਜਮਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿਤੇ। ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਬਨਦੀ ਬਨਦੀ ਹਰਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ।ਇਨਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੁੱਛੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2014 ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਿਹੜੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਗੂ ਆਏ ਸਨ। ਤਦੋਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਕ ਵੀ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਕੋ ਇਕ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੂਬਾ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਸੁੱਘੜ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਚਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਧਾਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਤਨੇ ਕੁ ਸਮਰੱਥ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਚੋਣਾਂ ਲੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜਿੱਤਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਪ ਹੁੱਦਰੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਨਾ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੁਣ ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿੱਤੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀ ਹੋਣੀ ਸੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਹੁਣ ਤਕ ਚੰਗੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਪਿਆ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਨਾਂ ਦੇ ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਗਲਤ ਤੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਕੰਮ ਕੀਤੇ। ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰੱਜ ਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਿਰ ਵੀ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਨੀਵਾਂ ਕੀਤਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੰਗੇ ਚੰਗੇ ਲੀਡਰ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਮੁਹਿੰਮ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨਾਂ ਉਤੇ ਨਿਰਮੂਲ ਦੂਸ਼ਣ ਲਗਾ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚੋਂ ਚਲਦੇ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ, ਕਿਧਰੇ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਉਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਗੂ ਹਾਵੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ। ਇਸ ਸੋਚ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚੰਗੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁੱਚਰਾਂ ਡਾਹੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਲਈ ਕਦੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਕਦੇ ਮੁਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੇ ਨਾਂ ਵੱਜਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾ ਦਿਤੇ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਦਿਤੇ ਵਿਵਾਦਤ ਬਿਆਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਬਾਰੇ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿਤੇ। ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰੀ ਆਗੂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਾਂਗਡੋਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੇਂਦੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨਾ ਭੇਜਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਹੋਰ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰਖਦਿਆਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ? ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਵਾਜਿਬ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕੱਟੜ ਹਿੰਦੂ ਵਾਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਸ ਕਟੱੜ੍ਹਵਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੇ ਝੱਲਕਦਾ ਨਜਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਣ, ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਹੁਣੇ ਹੋਈਆਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ ਉੱਚ ਆਗੂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਚੋਣ ਲੜ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਣ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਦਰ ਜਾਣਗੇ, ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਲਾਲ ਟਿੱਕਾ ਲਗਾਉਣਗੇ, ਹਨੂੰਮਾਨ ਚਾਲੀਸਾ ਪੜ੍ਹਣਗੇ ਉਪਰੰਤ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਗੇ। ਕੀ ਇਹ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਟੱੜ੍ਹਵਾਦੀ ਸੋਚ ਨਹੀਂ? ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫਰਕ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੇ ਰਹਿਮੋ ਕਰਮ ਤੇ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ੍ਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐਮ ਐਲ ਏ ਜਿਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਮਸੱਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਰੱਜ ਕੇ ਅਵਾਜ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੀਡਰ ਬਣਾ ਕੇ, ਕਦੇ ਬਾਦਲ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਚੋਣ ਲੜਣ ਲਈ ਲੰਬੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਗਲਿਆਰੇ ਤੋਂ ਇਕ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਵਾਜ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਸੁਆਲੀਆ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ! ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 20 -22 ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕਠੇ ਨਾ ਰੱਖ ਕੇ ਆਪਣੀ ਹਾਸੋ ਹੀਣੀ ਹਾਲਤ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿਚ ਜਾ ਪਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਜੇ ਕਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇਹ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕਲੇ ਤੌਰਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਗਲਤ ਫਹਿਮੀ ਹੈ ਤੇ 2022 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਚੋਣ ਲੜ੍ਹਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੁੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਪੰਜਾਬ ਹਿਤੇਸ਼ੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਚੰਗਾ ਭਵਿੱਖ ਉਸਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾ ਕੇ ਤੀਜੀ ਧਿੱਰ ਨੂੰ ਉਸਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਵੀ ਵਾਜਬ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਨਵੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦੱਲ ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਕਦੇ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦੀ ਭੁੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਕਿ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਹੁਣ ਬਾਦਲਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਚੋਣ ਸਮਝੋਤਾ ਕਰਨਗੇ।

ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਦਲਾਂ ਤੋ ਸਬਕ ਸਿੱਖ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਨਾਂ ਭਾਜਪਾਈਆਂ ਨੇ ਬਾਦਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਰੱਜ ਕੇ ਘਾਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਬਲਕਿ ਉਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਭਗਵਾਂ ਕਰਨ ਵੀ ਕਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੇ ਹੁਣ ਢੀਂਡਸਾ ਅਕਾਲੀ ਦੱਲ ਨੇ ਇਨਾ ਨਾਲ ਚੋਣ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਤੇ ਧਰਮ ਲਈ ਹੋਰ ਭਿਅੰਕਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਅਕਾਲੀ ਦੱਲਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਸਮਝ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮੁਕੱਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੇ ਕਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਚੰਗਾ ਤੇ ਨਰੋਆ ਪੰਜਾਬ ਉਸਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਇਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੱਕੇ ਤੋਰ ਤੇ ਤੋੜ੍ਹ ਵਿਛੋੜ੍ਹਾ ਕਰ ਕੇ ਮਜਬੂਤ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਉਸਾਰਨ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਵੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਦਨਾਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਇਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਰੱਲ ਕੇ ਏਕਾ ਉਸਾ ਰਨਗੀਆਂ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਿੱਠ ਵਿੱਚ ਛੁੱਰਾ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਹਿਤੇਸ਼ੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਤਿਆਗ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਇਕ ਨਰੋਆ ਤੇ ਮਜਬੂਤ ਮੰਚ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਯਤਨ ਤੇਜ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਦੇਰੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਫੁਰਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ।

ਸਮਾਂ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੁਹਿੱਰਦ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਵਰਤਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਏਕਾ ਉਸਾਰ ਕੇ ਨਰੋਆ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਂਝੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਗੀਆਂ।

ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਤਨੇ ਕੁ ਸਮਰੱਥ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਚੋਣਾਂ ਲੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜਿੱਤਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਪ ਹੁੱਦਰੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਨਾ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੁਣ ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿੱਤੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀ ਹੋਣੀ ਸੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਹੁਣ ਤਕ ਚੰਗੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਪਿਆ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਨਾਂ ਦੇ ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਗਲਤ ਤੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਕੰਮ ਕੀਤੇ। ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰੱਜ ਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਿਰ ਵੀ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਨੀਵਾਂ ਕੀਤਾ।

ਜੀਗ ਸਿੰਘ
91-94170-95965

ਕੋਰੋਨਾ ਡੰਗਿਆ ਸਾਵਣ

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ
91-94782-38443

"ਮੋਰੀ ਰੁਣ ਝੁਣ ਲਾਇਆ ਭੈਣੇ ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ॥
ਤੇਰੀ ਮੌਤ ਮੁੰਧ ਕਟਾਰੇ ਜੇਵਡਾ ਤਿੰਨ ਲੋਭੀ ਲੋਭ ਲੁਭਾਇਆ॥
ਮੋਰੀ ਰੁਣ ਝੁਣ ਲਾਇਆ ਭੈਣੇ ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ"॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਡਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਵਿਛੋੜੇ ਤੋਂ ਮਿਲਾਪ, ਮਿਲਾਪ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸਤਰੰਗੀ ਪੀਂਘ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹੀ ਸਿਰਜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਜਦੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੋਰ ਪੈਲ਼ਾਂ ਪਾ ਕੇ ਨੱਚਦੇ ਹਨ, ਕੋਇਲਾਂ ਕੂ- ਕੂ ਕਰਕੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਪੰਛੀ ਨੱਚ-ਟੱਪ ਕੇ ਆਪਣੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਚਾਵਾਂ ਭਰਿਆ ਮਹੀਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੜੇ ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਰਵਾਇਤ ਦੇ ਵਿੱਚ "ਤੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ" ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁੜੀਆਂ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਥੱਲ਼ੇ ਪੀਂਘਾਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਤੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਨੱਚਦੀਆਂ ਟੱਪਦੀਆਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਦੇ ਹਾਵ- ਭਾਵ ਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਤਰਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਵਿਆਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਤੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਆਪਣੇ ਪੇਕੇ ਘਰ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ।ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਥੱਲੇ ਰ਼ਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਪੀਂਘਾਂ ਝੂਟਦੀਆਂ ਤੇ ਗਿੱਧਾ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ।

ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਦੀ ਲਾ ਕੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੰਗ- ਬਰੰਗੀਆਂ ਫੁਲਕਾਰੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਨੱਚਦੀਆਂ ਤੇ ਲੋਕ -ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ-ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧੂਰੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਹਜ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਗਟਾ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ , ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਤ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆਂ ਪਹਿਰਾਵਾ ਰੂਬ -ਰੂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਉਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਮੀਂਹ ਪੈਂਦਾ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਰਵਾਇਤੀ ਪਕਵਾਨ ਖੀਰ- ਪੂੜ੍ਹੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਪਕਵਾਨ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਚਾਅ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਸਾਉਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਵਾਇਤ ਹੈ- "ਸੰਧਾਰਾ" ਜੋ ਕਿ ਪੇਕੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਗਈ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਮਾਂ -ਬਾਪ ਜਾਂ ਭਰਾ ਦੇ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਸਾਉਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਸੱਜ-ਵਿਆਹੀ ਕੁੜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ ਸਜ-ਧਜ ਕੇ ਮਿਲਣ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਲ਼ੀਆਂ ਆਪਣੇ ਜੀਜੇ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਟਿੱਚਰਾਂ ਮਖ਼ੌਲ ਕਰਦੀਆਂ। ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਆਏ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਦਾ ਖ਼ੂਬ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ ਪਕਵਾਨ ਬਣਾ ਕੇ ਖਿਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰਿਆ ਮਾਹੌਲ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਸੀ।

"ਗੁੱਗੇ ਪੀਰ ਦਾ ਮੇਲ਼ਾ" ਵੀ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਇੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਉਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਬਿਲ਼ਕੁਲ ਅਖ਼ੀਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੋਕੀਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਤੇ ਆਟੇ ਦੇ ਗੰਡੋਏ ਬਣਾ ਕੇ ਖਿੱਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਲੈ ਕੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੀਰਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਗੁੱਗੇ ਦੀ ਮਾੜੀ ਤੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੂਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਪੂਰਾ ਸੰਸਾਰ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਭੈ-ਭੀਤ ਹੋਇਆ ਡਰਿਆ-ਡਰਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਕੁੜੀ ਇਸ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਪੇਕੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ, ਕੋਈ ਵੀ ਕੁੜੀ ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਥੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਗਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ, ਇਸ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 'ਮਾਸਕ' ਪਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਪਿੰਡ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਘਰ ਸੰਧਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਰੀ ਕੋਈ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਕੋਈ ਚਾਅ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਿੱਥ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਇੱਕੋ -ਇੱਕ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੇ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਮਾਰ ਪੈ ਗਈ ਹੈ।

ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕਿਧਰੇ ਖੰਭ ਲਾ ਕੇ ਉੱਡ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਸਾਵਣ ਦੇ ਇਸ ਰੰਗਲੇਂ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਨੇ ਡੰਗ ਲਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਘਬਰਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਸਗੋਂ ਹੌਸਲੇ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਕਰਕੇ ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਭੈ- ਭੀਤ ਹੋਇਆ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁਸ਼ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੰਮੇਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਸ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਲੱਾਕਡਾਊਨ ਕਰਕੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੋਰਾਂ ਦਾ ਪੈਲਾਂ ਪਾਉਣਾ, ਕੋਇ਼ਲਾਂ ਦਾ ਉੱਚੀ -ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੂ-ਕੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਚਹਿਕਣਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੱਚਦੇ- ਟੱਪਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਕਾਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੋ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਡਰਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਕੜਾ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾਂ ਕੁ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾ।

ਸੰਸਾਰਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਬਦਕਿਸਮਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਰਹੱਸਮਈ ਵਿਅਕਤੀ) ਮੇਜਰ ਵਾਲਟਰ ਸਮਰਫੋਰਡ

ਸੰਸਾਰਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਮੇਜਰ ਵਾਲਟਰ ਸਮਰਫੋਰਡ ਨਾਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਬਦਕਿਸਮਤ ਤੇ ਰਹੱਸਮਈ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰੱਬ ਨੇ ਲਿਖੀਆਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਕੁੱਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਰੱਬ ਨੂੰ ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁੰਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦਇ ਉਸ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੀ ਇਸੇ ਕਹਾਵਤ ਤੇ ਹੀ ਅਧਾਰਿਤ ਮੇਜਰ ਵਾਲਟਰ ਸਮਰਫੋਰਡ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰਹੱਸਮਈ ਘਟਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕੇ ਲੋਕ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਤੋਂ ਬਦਕਿਸਮਤ ਇਨਸਾਨ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ।

ਮੇਜਰ ਵਾਲਟਰ ਸਮਰਫੋਰਡ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਤੈਨਾਤ ਸੀ। ਉਸ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਤਿੰਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਬਦਕਿਸਮਤ ਤੇ ਰਹੱਸਮਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਰਹੱਸਮਈ ਤੇ ਬਦਕਿਸਮਤ ਬਣਾਇਆ ਮਰਨ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ।

ਮੇਜਰ ਵਾਲਟਰ ਸਮਰਫੋਰਡ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾਂ ਸੰਨ 1918 ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ। ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਤੈਨਾਤੀ ਬੈਲਜ਼ੀਅਮ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਾਲਟਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਾਂਗ ਘੋੜਸਵਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਅਸਮਾਨੀ ਬਿਜਲੀ ਉਹਨਾਂ ਉੱਪਰ ਆ ਗਿਰੀ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਮਰ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸਾ ਲਕਵੇਂ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਾਲਟਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਤੁਰਨ ਫਿਰਨ ਲੱਗੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਕੰਮ ਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚੋ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ। ਵਾਲਟਰ ਦਇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਵਾਲਟਰ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਸੱਭ ਕੁੱਜ ਖੋਹ ਲਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਘਟਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਵਾਲਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਸਾਂਭਿਆਂ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਘਟਨਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਘਟਨਾਂ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਨਾਲੋਂ ਠੀਕ ਛੇ ਸਾਲ ਮਗਰੋਂ ਭਾਵ ਸੰਨ 1924 ਵਿੱਚ ਘਟੀ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਵਾਲਟਰ ਕਨੈਡਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸੀ। ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਵਾਲਟਰ ਅਕਸਰ ਕੋ਼ਲ ਪੈਂਦੇ ਤਲਾਬ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਣ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਵਾਂਗ ਵਾਲਟਰ ਜਦੋ ਮੱਛੀਆਂ ਫ਼ੜਨ ਨਾਲ ਦਇ ਤਲਾਬ ਵਿੱਚ ਗਏ ਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇੱਕ ਦਰੱਖਤ ਹੇਠਾਂ ਬੈਠੇ ਸੀ ਅਚਾਨਕ ਉਹਨਾਂ ਉੱਪਰ ਫਿਰ ਅਸਮਾਨੀ ਬਿਜਲੀ ਡਿੱਗੀ। ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਕਵਾ ਮਾਰ ਗਿਆ। ਪਰੰਤੂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸਨੇ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫ਼ਿਰ ਤੋਂ ਘੁੰਮਣ- ਫ਼ਿਰਨ ਲੱਗਿਆ।

ਵਾਲਟਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਕਾਫ਼ੀ ਹੌਂਸਲੇ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾਂ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਭਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰੰਤੁ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਉਸਤੋਂ ਕੋਈ ਬਦਲਾ ਹੀ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਜਿਸਦਾ ਸਬੂਤ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਘਟੀ ਤੀਜੀ ਘਟਨਾ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਹੱਸਮਈ ਸੀ ਤੇ ਫ਼ਿਰ ਤੋਂ ਵਾਲਟਰ ਦਇ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਇ ਰਹੀ ਸੀ।

ਦੂਜੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਠੀਕ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਭਾਵ ਸੰਨ 1930 ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਘਟਨਾਂ ਵਾਪਰੀ ਜੋ ਕੀ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਾਲਟਰ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਟਹਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਬੜਾ ਖ਼ੁਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਨਜਾਰਿਆਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਮੌਸਮ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਜ਼ਲਦੀ ਹੀ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ-ਕਾਲੇ ਬੱਦਲ ਛਾ ਗਏ ਤੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹਨੇਰੀ ਸੀ।

ਅਚਾਨਕ ਬਿਜਲੀ ਕੜਕਦੀ ਹੋਈ ਵਾਲਟਰ ਉੱਪਰ ਆ ਗਿਰੀ। ਇਹ ਵਾਲਟਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਤੀਜੀ ਘਟਨਾਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੀਜੀ ਘਟਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਭਾਵੇਂ ਵਾਲਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕੀਤਾ ਪਰੰਤੂ ਵਾਲਟਰ ਆਪਣੇ ਇਸ ਰਹੱਸਮਈ ਜੀਵਨ ਦੀ ਜੰਗ ਹਾਰ ਗਏ ਅਤੇ ਸੰਨ 1932 ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਜੋਤੀ ਖੰਨਾ
91-62396-00623

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਇਹ ਰਹੱਸਮਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਵਾਲਟਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਵੈਨਕੁਵਰ ਵਿੱਚ ਮਾਊਂਟਨ ਵਿਓਂ ਕਬਰਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਨ 1936 ਭਾਵ ਛੇ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਬਰ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਬਾਰ ਫ਼ਿਰ ਬਿਜਲੀ ਗਿਰਿ। ਜਿਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵੱਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਬਰ ਉੱਪਰ ਲੱਗਿਆ ਪੱਥਰ ਟੁੱਟ-ਫੁੱਟ ਗਿਆ।

ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਘਟਨਾਂ ਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਘਟੀ ਨਾ ਹੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਘਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਬਦਕਿਸਮਤ ਵਾਲੀ ਰਹੱਸਮਈ ਮੌਤ ਵੱਜੋ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਜਰ ਵਾਲਟਰ ਸਮਰਫੋਰਡ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕਬ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਬਦਕਿਸਮਤ ਤੇ ਰਹੱਸਮਈ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਜੋ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਮੇਜਰ ਵਾਲਟਰ ਸਮਰਫੋਰਡ ਜਿੰਨੀ ਰਹੱਸਮਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਬਰੇਕਿੰਗ ਨਿਊਜ਼ ਮਨੋਰੰਜਨ

- ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਵਾਰ

ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਿਨੇਮਾ ਫੋਟੋਗਰਾਫੀ : ਇੰਦਰ ਸੋਹੀ

ਸੀਨ ਕੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਵਾਰ ਤੇ ਵੀਡਿਉ ਦੀ ਫੋਟੋਗਰਾਫੀ ਹੋਏ ਜਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋਗਰਾਫੀ ਇੰਦਰ ਸੋਹੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀ। ਕੈਮਰਾ ਨਿੱਕੀ ਨਿੱਕੀ ਚੀਜ ਤੇ ਅਲੌਕਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਇਵੇਂ ਕੈਦ ਕਰਦਾ ਜਿਵੇ ਅਸਲ ਹਕੀਕਤ ਹੀ ਸਹਾਮਣੇ ਹੋਏ। ਇੰਦਰ ਸੋਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਚੋਟੀ ਦਾ ਡੀ.ਓ.ਪੀ ਹੈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਫੋਟੋਗਰਾਫੀ ਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਅਨੇਕਾਂ ਹਿੱਟ ਵਿਡਿਉ ਦੀ ਫੋਟੋਗਰਾਫਿ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਇੰਦਰ ਸੋਹੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਫਿਲਮ ਡਾਇਰੈਕਟ ਤੋਰ ਤੇ ਤੁਸੀ ਦੇਖੋਗੇ 'ਖਬਰ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰੋ।

ਸਿਦਹਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ ਵਾਰ

ਸਾਊਥ ਦੀ ਧਨਧਨੀ ਸਿਦਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀ ਟਾਪ ਨਾਇਕਾ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਮੁੱਕ ਨਿਊ ਆਈ.ਐਸ.ਸੀ ਕੰਪਨੀ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਤੇਰੀਆਂ

ਮਹੁੱਬਤਾਂ' ਫਿਲਮਾ ਸਿਦਹਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਫਿਲਮ ਨਾਲ ਸਿਦਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ ਕਰੇਗੀ ਕਮਾਲ ਦੇਖੋ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਹੋਰ।

ਸੰਘਾ-ਸਾਜਨ

ਜਿੰਦਾਬਾਦ

ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੈ ਗੁਰਬੀ ਸੰਘਾ ਤੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਾਜਨ ਦਾ, ਟੀ.ਵੀ ਤੋਂ ਟੈਲੀ ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇ ਦੇ ਉਹ ਦੇ ਸਟਾਰ ਹਨ। ਹਰ ਬੀ.ਸੰਘਾ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਤਾੜੀਆਂ ਤੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਾਜਨ ਤਾਂ ਰੀਅਲ ਦਾ ਭਰਾ, ਬਾਪੂ, ਚਾਚਾ, ਦਾਦਾ, ਮਾਸੜ ਲੱਗਦਾ। ਦੋਹਵੇਂ ਵਿਕਾਊ ਨੇ ਪਾਲੀਵੁੱਡ ਬਜਾਰ ਲਈ।

ਟੇਲੈਂਟਡ ਸਿਮਰ ਜੌਹਲ

'ਧਾਗੇ ਚੁਮਨਿ ਦੇ' ਸਮੇਤ ਕਈ ਵੀਡਿਉਜ਼, ਟੈਲੀ ਤੇ ਸਾਰਟ ਫਿਲਮਾ ਨੇ ਸਿਮਰ ਜੌਹਲ ਦਾ ਨਾਂਅ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਿਮਰ ਜੌਹਲ ਹੁਣ ਵੈਬ ਸੀਰੀਜ਼ 'ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ' ਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਮਰ ਜੌਹਲ ਆ ਰਹੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਚੋਟੀ ਦੀ ਹੀਰੋਇਨ ਬਣਨ ਦੇ ਨੇੜ੍ਹੇ-ਤੇੜ੍ਹੇ ਹੈ। 'ਜੱਟ ਜੁਗਾੜੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ' ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਸੀ ਉਹ।

ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਸਦਾਬਹਾਰ

ਚਾਹੇ ਲੱਖ ਵਿਵਾਦ ਹੋਣ ਪਰ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦੀ ਕਲਮ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਾਇਕੀ ਬੀਟ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਵਾਨੀ, ਅਰਮਾਨ ਤੇ ਲੋਕ ਤੱਥ' ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦੇ ਗੀਤ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਮਰ ਕਥਾਵਾਂ

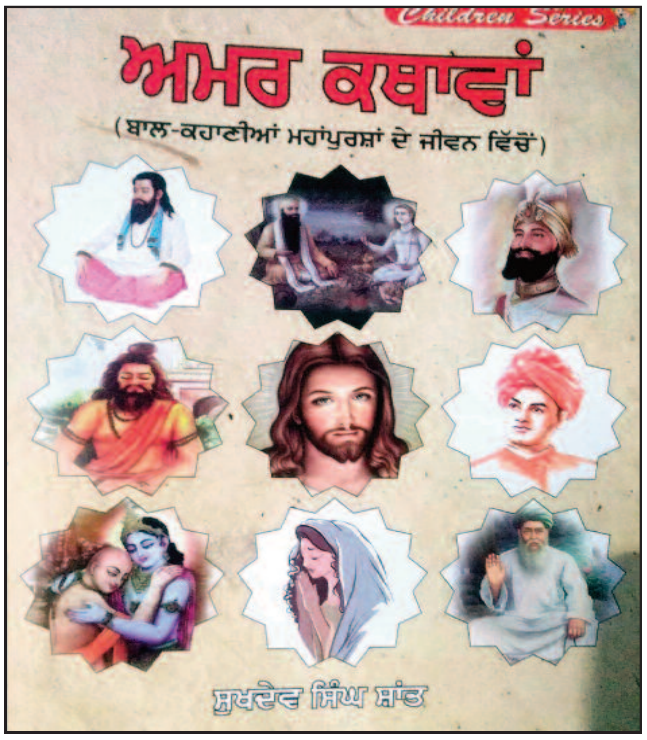

ਰੀਵਿਊਕਾਰ: ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ 98150-18947
ਲੇਖਕ:ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਂਤ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ: ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਸਮਾਣਾ, ਪੰਨੇ:32, ਮੁੱਲ:125/-

ਸਾਡੀ ਨਵੀਂ ਪਨੀਰੀ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਉੱਚੀਆਂ ਤੇ ਸੱਚੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਤੇ ਪੁੱਜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਲ ਮਨ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਰੌਚਕ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ ਚਿਤਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲੋੜ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਜੋਂ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਂਤ ਨੇ ਹੱਥਲੀ ਪੁਸਤਕ 'ਅਮਰ ਕਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ।ਇਸ ਰੰਗਦਾਰ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸੰਤਾਂ ਮਹਾਤਮਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਖੀਆਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਪੁਸਤਕ ਰੰਗਦਾਰ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਂਤ ਅਜ ਤਕ ਦੋ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਵੱਕਾਰੀ ਇਨਾਮ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।ਉਸ ਕੋਲ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਸਿਖਰਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਲ ਮਨ ਦੇ ਹਾਣ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਿਰਜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਬਾਲ ਮਨ ਦੀ ਥਾਹ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਉਡਾਰੀ ਵੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹਰ ਕਥਾ ਨੂੰ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰੇ। ਮਾਨਵੀ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇਹ ਕਥਾਵਾਂ ਬਾਲ ਮਨ ਵਿਚ ਵਸ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਸੁਹਣਾ ਤੇ ਸੁਚੱਜਾ ਬਨਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੱਥਲੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ 26 ਕਥਾਵਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵੀ ਬਾਲ ਮਨ ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਛਾਪ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।ਜਿਵੇਂ ਗਿਆਨ ਦੀ ਹੱਦ, ਸੁੱਕੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ, ਨਿਮਰਤਾ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ, ਸਤਿਕਾਰ, ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਬੁਰਾ, ਦਾਨ, ਸੋਕਾ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਆਦਿ ਕਥਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਨਰੋਏ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਸਭ ਕਥਾਵਾਂ ਸਾਡੇ ਹਨੇਰੇ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਠਵੀਂ ਤਕ ਦੇ ਪਾਠਕ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲੇਖਕ ਵਲੋਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਬੜੀ ਤਾਜ਼ਗੀ ਅਤੇ ਰਵਾਨਗੀ ਹੈ। ਬਾਲ ਮਨ ਤੇ ਇਹ ਖੂ-ਬੀਆਂ ਖਾਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਨ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸਾਂ ਨੂੰ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰੋਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਇਰ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ

ਕਲਾ ਕਿਸੇ ਬੰਧਸ਼ ਦੀ ਮੁਹਤਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸਨੂੰ ਮਜਬੂਰੀਆਂ, ਔਕੜਾਂ, ਉਲਝਣਾਂ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਵਲਗਣ ਦੀ ਕੈਦ ਚ ਦਬਾਕੇ ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ,ਪਰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਇੱਕ ਨਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਕਲਾ ਉਭਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅੰਗੜਾਈਆਂ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਬੰਨ ਤੋੜਕੇ ਮਨ ਦੇ ਵਲਵਲੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਹਿਣ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਰੂਪ ਚ ਕੋਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਹਿੱਕ ਤੇ ਕਲਾਕਾਰ ਨੂੰ ਝਰੀਟਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।ਉਹ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਕਵਿਤਾ, ਗੀਤ, ਲੇਖ, ਇਕਾਂਗੀ, ਨਾਟਕ, ਕਹਾਣੀ ਆਦਿ ਤੋਂ ਕਲਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵੰਨਗੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਸਥਿਤੀ ਚੋਂ ਕਲਾ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵੰਨਗੀ ਦੇ ਸ਼ਾਇਰ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੈ ।

ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਖੇੜੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸਪੂਤ ਅਤੇ ਆਲੰਬਰਦਾਰ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰ.ਫਕੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਮੇਲ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਮਹਿਕ ਖਿਲਾਰੀ। ਉਸਨੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦਸਵੀਂ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ 2004 ਚ ਅਜਮੇਰ ਤੋਂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਹੋਈ। ਚਿੱਠੀਆਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣਾਂ , ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬੰਦ, ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਤੋਂ ਖੁਦ ਲਿਖਣ ਦੀ ਚੇਟਕ ਲੱਗੀ।ਉਸਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸੁਪਨੇ ਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਉਸਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਛਪ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਵਿਤਾ "ਮਿੱਟੀ..." ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੁਸਤਕ 'ਅਣਮੁੱਲੇ ਮੋਤੀ' ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਉਸਨੇ ਦੋ ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਅਣਮੁੱਲੇ ਮੋਤੀ'' ਅਤੇ 'ਜਿਨੀ ਚਲਣ ਜਾਣਿਆ' ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਕਰਕੇ ਮਹੰਤ ਹਰਪਾਲ ਦਾਸ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਈਆਂ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਗੋਤ ਨੂੰ ਤਖੱਲਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਾਮ ਚ ਧਰਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਮ ਪਿੱਛੇ ਗੋਤ ਲਿਖਣਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਚ ਅਮਲ

ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਪ੍ਰੀਤਮ ਲੁਧਿਆਣਵੀ ਨੇ ਗੁਰਜੰਟ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਉਸਦੀ ਲਿਖੀ ਕਵਿਤਾ 'ਪੱਗ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸੁਖ਼ਨਾ ਝੀਲ ਤੇ ਰੁਲਦੀ ਦੇਖੀ ਮੈਂ' ਬੇਹੱਦ ਮਕਬੂਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਗੀਤ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਝੰਡਾ ਬਰਦਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ 20 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੀਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਾਇਕਾਂ ਗੋਗੀ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਮੀਤ ਮਨਤਾਰ, ਨਵੀਂ ਨਾਭਾ, ਅਨਮੋਲ ਜੱਸ, ਪ੍ਰੀਤ ਸੰਦੌੜ, ਬੀਬੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਨਾਂ ਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁਝ ਜ਼ਿਕਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਦਾ ਹੈ:-
ਬਾਬਾ ਤੇਰਾ ਲਾਲੋ, ਧੀਆਂ ਤੇ ਮਾਪੇ, ਖਟਕੜਕਲਾਂ ਦਾ ਵਾਸੀ, ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਧਰਤੀ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ, 550 ਸਾਲ, ਵੀਹ ਕਿੱਲੇ ਆਦਿ ਮਕਬੂਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਗਾਇਕ ਤੋਂ ਗੀਤ ਦੇ ਪੈਸੇ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਉਸਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੇਹਰ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਲਿਖਿਆ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਤੇ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੂੰਜਿਆ ਹੈ।ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਾਣ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਹੈ।

"ਮੈਂਨੂੰ ਦਿਓ ਅਸ਼ੀਸ਼ ਸੱਜਣ ਮੇਰਿਓ
ਮੈਂ ਲਿਖਾਂ ਜੋ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਹੋਵੇ।
ਗੱਲ ਲਿਖਾਂ ਸਦਾ ਅਣਜੰਮੀਆਂ ਦੀ
ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਲਮ ਚ ਸੱਚਾ ਪਿਆਰ ਹੋਵੇ।
ਜਾਂ ਲਿਖਾਂ ਗਰੀਬੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ
ਜਾਂ ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਉਹ ਕਰਤਾਰ ਹੋਵੇ।"

ਕੇਂਦਰੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦਾ ਇਹ ਜਵਾਨ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਨਿਊਂ ਮਹਿਮਦਪੁਰ (ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ) ਰਹਿਕੇ ਆਪਣੀ ਤੀਸਰੀ ਪੁਸਤਕ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਚ ਮਸਰੂਫ਼ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਚ ਉਸਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਹਨ।

ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ
91-97797-08257

ਤੂੰਬੀ ਦੇ ਬੇਤਾਜ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਉਸਤਾਦ ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਨੂੰ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਐਵਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ

ਈਵਨਿੰਗ ਏਟੀਫੋਰ ਬੁਲੇਟਿਨ, (ਚੁੰਬਰ)- ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਸਵ. ਉਸਤਾਦ ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗਾਇਕੀ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਹਾਸਲ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਵਿਚ ਉਸਤਾਦ ਗਾਇਕ ਨੂੰ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਦੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨਾ ਇਕ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਮਨੋਹਰ ਧਾਰੀਵਾਲ ਗਾਇਕ ਅਦਾਕਾਰ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਅਤੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਸ ਬੀ ਸੀ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫਰੰਟ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਜੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਗਿਰਦ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸਤਾਦ ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਜੀ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਸਦੇਵ ਯਮਲਾ ਜੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਲੜੀ ਨੂੰ ਜਸਦੇਵ ਯਮਲਾ ਜੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਸਰਬਜੀਤ ਚਿਮਟੇ ਵਾਲੀ ਗਾਇਕੀ ਰਾਹੀਂ ਅੱਗੇ ਤੋਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਗਾਇਕੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਨੋਹਰ ਧਾਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਯਮਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਗੀਤਕਾਰ ਪਵਨ ਮਾਹੀ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਗੀਤ "ਮਜ਼ਦੂਰ" ਜਲਦ ਰਿਲੀਜ ਹੋਵੇਗਾ

ਇਸ ਗੀਤ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪਵਨ ਮਾਹੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸਗੀਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਗਾਇਕ ਮਲਕੀਤ ਬਬੇਲੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਰੀਲੀ ਅਤੇ ਦਰਦ ਭਰੀ ਆਵਾਜ ਵਿੱਚ ਗਾਇਆ ਹੈ। ਪਵਨ ਮਾਹੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸਗੀਤ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਗੀਤਕ ਧੁੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਣਜੀਤ ਮਾਹੀ ਨੇ "Sound Waves" ਮਿਊਜਿਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਂਠਰਿਲੀਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪਵਨ ਮਾਹੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਉਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ । ਇਸ ਗੀਤ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦੀ ਆਵਾਜ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਕਸਰ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੰਨੂਵਾਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਜਲਦ ਹੀ ਇਸ ਗੀਤ ਦਾ ਵੀਡਿਓ ਫਿਲਮਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਚਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ YouTube ਚੈਨਲ ਉੱਪਰ ਦੇਖ ਸਕੋਗੇ ।

ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਸਰੋਤੇ ਆਪਣਾ ਸਮਝ ਕੇ ਪਿਆਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉੱਪਰ ਗੀਤ ਲਿਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ।

ਹਿੱਕ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਗਾਇਕ ਲਾਭ ਹੀਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਟਰੈਕ 'ਬੰਦੇ ਦੋਗਲੇ'

ਈਵਨਿੰਗ ਏਟੀਫੋਰ ਬੁਲੇਟਿਨ (ਚੁੰਬਰ) - ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਹਿੱਕ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਧਾਕੜ ਗਵੱਈਆ, ਸਟੇਜਾਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮੀ ਅਖਾੜਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਲਾਭ ਹੀਰਾ 'ਬੰਦੇ ਦੋਗਲੇ' ਟਰੈਕ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਦਮਦਾਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਏ ਇਸ ਟਰੈਕ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਉਸ ਦੇ ਚਾਹੁੰਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਟਰੈਕ ਦੀ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਗਾਇਕ ਲਾਭ ਹੀਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਰਾਹੀਂ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਟਰੈਕ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੀਰਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਵਾਇਤੀ ਗਾਇਕੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਨਾਮੱਤੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਇਸ ਵਿਚ ਅਮਿੱਟ ਛਾਪ ਛੱਡੀ। ਟਰੈਕ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਕੇ ਵੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਲਮਬੱਧ ਜੱਗੀ ਸੰਘੇੜਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋਕੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵੀਡੀਓ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫਿਲਮਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਐਕਟਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਅਦਾਕਾਰ ਯੋਗ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੱਗੀ ਖਰੌੜ ਨੇ ਨਿਭਾਈ ਹੈ।

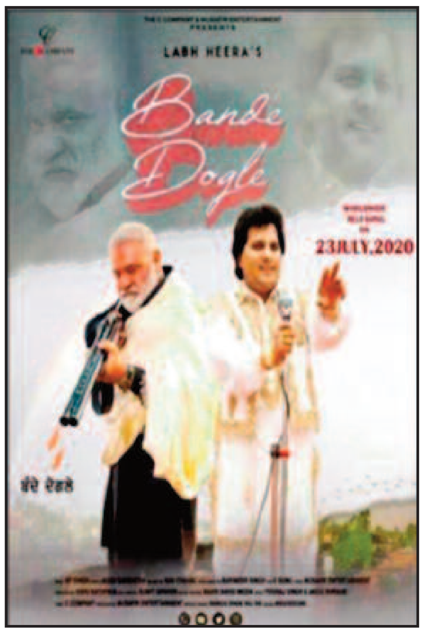

ਨਵ ਚਹਿਲ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਹੇਠ ਇਸ ਟਰੈਕ ਨੂੰ ਮੁਸਾਫਰ ਇੰਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਤੇ ਸੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਟਰੈਕ ਦਾ ਟਾਇਟਲ ਹੀ ਇਸ ਗੀਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਾਭ ਹੀਰਾ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਵਾਲੇ ਸਰੋਤੇ ਇਸ ਗੀਤ ਦਾ ਵਸ਼ਭ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੰਧਾਂ

ਵੇ ਸਾਉਣ ਮਹੀਨਾ ਬੱਦਲ ਚੜ੍ਹਿਆ ਚੰਦ ਵੀ ਲਿਸ਼ਕਾਂ ਮਾਰੇ
ਅੱਧਿਉਂ ਵੱਧ ਬੱਸ ਰਾਤ ਬੀਤ ਗਈ ਟਹਿਕਣ ਪਏ ਨੇ ਤਾਰੇ
ਜੇ ਮੰਨ ਲਵੇ ਗੱਲ ਮੇਰੀ ਤੂੰ ਬੱਸ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਾ ਸਰ ਮੱਖਣਾ
ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਕੰਨ ਹੁੰਦੇ ਸੋਹਣਿਆ ਹੌਲੀ ਤੂੰ ਗੱਲ ਕਰ ਸੱਜਣਾ।

ਮਨ ਤੇ ਬੀਤੀ ਦਿਲ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਸੋਚ ਸੋਚ ਗੱਲ ਕਰੀਏ
ਪਿਆਰ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹੇ ਦੀ ਰੀਸ ਕੋਈ ਨਾਂ ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਡਰੀਏ
ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਸਾਡਾ ਬੇੜਾ ਜਾਵੇ ਤਰ ਸੱਜਣਾ
ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਕੰਨ ਹੁੰਦੇ ਸੋਹਣਿਆ ਹੌਲੀ ...

ਟੱਪ ਜਾਵੇ ਗੱਲ ਕੰਧਾਂ ਬਨੇਰੇ ਲੂਤੀ ਲੋਕ ਨੇ ਲਾਉਂਦੇ
ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਲਾ ਕੇ ਤੁਰਦਾ ਨਾ ਪਿੱਛੋਂ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਂਦੇ
ਬੁਝਣੀ ਵੀ ਬੱਸ ਕਾਹਦੀ ਸੱਚੇ ਆਸ਼ਕ ਲੈਂਦੇ ਜ਼ਰ ਸੱਜਣਾ
ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਕੰਨ ਹੁੰਦੇ ਸੋਹਣਿਆ ਹੌਲੀ ...

ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਗੱਲ ਕਚਹਿਰੀ ਉਲਝ ਜਾਂਦੀ ਫਿਰ ਤਾਣੀ
ਹਰ ਹਾਲੀ ਮੋੜ ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮਿਲਦੇ ਨਾ ਮੌਜ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮਾਣੀ
ਭੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਦੀ ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਉਂਦੀ, ਰਹਿੰਦਾ ਮਨ ਵਿਚ ਡਰ ਸੱਜਣਾ
ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਕੰਨ ਹੁੰਦੇ ਸੋਹਣਿਆ ਹੌਲੀ ...

ਤੂੰ ਤਾਂ ਆਪ ਸਿਆਣਾ ਵੇ ਪਿੰਡ ਤੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ
ਪ੍ਰਦੇਸੋਂ ਆ ਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਪਾਣੀ ਭਰਦਾ
'ਦੇਵ ਘੋਲੀਏ' ਵਾਲਿਆ ਵੇ ਮੇਰਾ ਬਣਜਾ ਇਕ ਦਿਨ ਵਰ ਸੱਜਣਾ
ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਕੰਨ ਹੁੰਦੇ ਸੋਹਣਿਆ ਹੌਲੀ ਤੂੰ ਗੱਲ ਕਰ ਮੱਖਣਾ।

- ਦੇਵ ਘੋਲੀਆ ਖੁਰਦ
559-232-7764

CORNING ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ

AAA Truck Wash, Tire, and Lube

* We Carry New and Used Tires All Major Brands
* Smart Way Tires Available
* Used Tires Start From & 135
* Old Change $ 189 + Tax
* We also do truck and car washing and waxing
* Friendly and Professional Staff
* We offer truck and car detailing

AAA TRUCKWASH Sign of Excellence

ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸੇਲ

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਿਜਸਟੋਨ ਸਟੇਅਰਿੰਗ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਲਗਾਈ ਹੈ

ਬਰਿਜਸਟੋਨ 283 (ਦੋ ਟਾਇਰ) $1149
ਚਾਈਨੀਜ਼ 749 (ਦੋ ਟਾਇਰ) $749

Call:
530-824-5134

ਪੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ

ਇਕ ਵਾਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

Used Tires American Brand	$99 + Labor
Recap Truck Tire	$ 249 + Labor
Recap Trailar Tires and Kind	$ 199 + Labor

LUCAS OIL LUCAS INJECTOR CLEANER $28.99

NEW & USED TIRES
WASH, LUBE, BRAKES

Call:
650-642-0697

3525 Highway 99, West Corning, CA 96021
Across the Street from TA Truck Stop

KB USED AUTO SALES

8655 B Monterey Street Gilroy, CA 95020

Kashmiri Bhatia,
Dealer/Broker
408-848-2365

50% OFF WARRANTY
with Qualifying Car Purchase

IN HOUSE
FINANCING AVALIABLE
www. kbusedautosales.com

ਅਸੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਲੋਨ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Kashmiri Bhatia & his wife

K&K AUTO REPAIR
and Car Wash

63 Muckelemi St
San Juan Bautista 95045

Kashmiri Bhatia (Owner)
831-623-4702

20% OFF LABOUR
on your next qualifying service

Car Care You Can Trust

Weekly
Ambedkar Times
Editor-in-Chief: Prem Kumar Chumber Contact: 001-916-947-8920 Fax: 916-238-1393 E-mail: chumbermedia@yahoo.com, editor@ambedkartimes.com
VOL- 12 ISSUE- 20 July 29, 2020 California (USA) www.ambedkartimes.com

Remembering Chhatrapati Shahu Ji Maharaj on his Birth Anniversary

Prem K. Chumber
Editor-In-Chief: www.ambedkartimes.com

Ambedkar Times Weekly Newspaper congratulates all of its esteemed readers, contributors and supporterson the Birth anniversary of Chhatrapati Shahu Ji Maharaj. We are reproducing a letter written by him to Lord Sydenham, former governor of the Bombay Presidency, in September 1918, for communal (caste) representation in the legislative councils, elected by separate electorates, and in

the colonial state services. Also reproducing herewith two more articles published in FORWARD Press entitled: "Shahu Ji Maharaj: The Saviour King of the Backwards and Dalits" authored by Siddharth and translated by AmrishHerdenia (May 5, 2018) and "Shahu: A Crucial Link between Phule and Ambedkar" written by LalithaDhara (November 25, 2016) with thanks and due acknowledgements.

Chhatrapati Shahu Ji Maharaj was one of the earliest pioneer-saviours of the Scheduled Castes and Backward Classes who, for the first time in the history of the country, implemented 50 percent of reservation for the Dalits and Backward Classes in government jobs and education institutions. He also facilitated the entry of the lower castes in the temples. He was of the firm view that a handful of the upper-castes of his state hadmonopolizedall the offices of profit. All the shrines in the temples within his state, as elsewhere in rest of the country, were also monopolized by Brahmin priests. He saw to it that at least fifty percent of the shrines were to be looked after by the priests belonging to lower castes. He wanted that the lower castes should get best of the education, so that they could compete with their counterparts from the upper castes effectively. To make this a reality, he made the primary education compulsory for the lower castes in his Kingdom of the Kolhapur state.

The seminal contribution made by Chhatrapati Shahu Ji Maharaj was not limited to education and government jobs. He made concerted efforts to liberate the lower castes from the all pervasive hegemony of the Brahminical priestly class structures of socio-economic dominations by empowering them to stand on their own sources of livelihood so that they need not to depend on the evil and oppressive systems of Balutdari and Vatandari. He paved the way for the inclusion of reservation in the constitution of Independent India drafted under the Chairmanship of Babasaheb Dr. B.R. Ambedkar to whom Shahu Ji Maharaj encouraged and supported to come forward to cut the shackles of the centuries old slavery of the lower castes. "Ambedkar Times" Weekly Newspaper (www.ambedkartimes.com) fondly remembers and pays its deepest regards to Revered Chhatrapati Shahu Ji Maharaj on his birth anniversary!!

Ambedkar Times republishes a letter written by Chhatarpati Shahuji Maharaj, ruler of Kolhapur, to Lord Sydenham, former governor of the Bombay Presidency, explaining why caste-based reservations were an absolute necessity [with due acknowledgements – FORWARD Press (Email: info@forwardmagazine.in) & P. B. Salunkhe (1994) Chhatrapati Shahu: The Pillar of Social Democracy, Education Department: Government of Maharashtra)

In this letter addressed to Lord Sydenham, former governor of the Bombay Presidency, in September 1918, Shahuji, the ruler of Kolhapur, makes a case for communal (caste) representation in the legislative councils, elected by separate electorates, and in the colonial state services. A year earlier on 20 August 1917, Edwin Montagu, the British secretary state for India, had informed Parliament in London of the government's plans for "gradual development of self-governing institutions with a view to the progressive realization of responsible government in India …"Shahuji Maharaj was worried because the Brahmins had already taken over the bureaucracy in the Bombay Presidency, and the majority Marathas (meaning non-Brahmins in general) were at their mercy. That was on top of the inherited societal powers Brahmins enjoyed, using religious sanction to live off the hard-earned produce of the worker castes. As the ruler of Kolhapur, he himself had been surrounded by Brahmins in his government and was witness to how that impeded the dispensation of justice and denied the so-called lower castes sustenance and education. He had gone on to remedy the situation – 16 years before he wrote this letter, on 26 July 1902, he had announced 50 per cent reservations to the backward classes in Kolhapur state services. He defined the backward classes as "all classes other than Brahmins, Prabhu, Shenavi, Parsees and other advanced classes".

SHAHUJI TO SYDENHAM: 'NO REMEDY EXCEPT COMMUNAL REPRESENTATION'

Kolhapur

September 1918

My Dear Lord Sydenham,

I have to thank Your Lordship for championing the cause of the dumb millions of India. Your close acquaintance with India and especially with Bombay, which is the political storm-centre of the country, has enabled Your Lordship to gauge the situation correctly and to see the fallacy of applying the Western principles of equality to the priest-ridden and caste-divided illiterate millions of India. The Deccan has been for centuries groaning under the tyranny of the Brahmin priest, who has seized supremacy in every way in religious as well as secular matters, politics, commerce, education, banking, etc and so on. The masses of the country are not, therefore, free agents and unless special precautions are taken to safeguard their interests they are sure to fall an easy prey to the tyranny of their Brahmin masters. Communal representation is the only way for safeguarding their interest in the Provincial and Imperial Councils. I may state some of the reasons why the Marathas are greatly in need of it:

FIRSTLY. Although the British are the rulers of the country, the real power rests with the Brahmin officers who pervade every rank of the service from the meanest clerk and the village accountant, the Kulkarni, to the highest offices and predominate even in the Councils. The other communities have to submit to this Brahmin bureaucracy and their tyranny is beyond description. The grievances of the non-Brahmin communities do not reach the British Officers and even when they go to them the Brahmin subordinate is a past master in the art of prejudicing his head against the complainant. Under such a bureaucratic rule of the Brahmins, the Marathas and other backward communities have no chance to send their representatives to the enlarged Councils. The non-Brahmins will have to vote in favour of Brahmin candidates whose caste-men know all the tricks of threatening, cajoling or inducing them. There is no remedy except communal representation, for a limited number of years at least. The elections for the Councils, Municipal and Local Boards are instances in point in which a Maratha very rarely succeeds.

SECONDLY. The Congress agitation forced Government to enlarge the Councils under Morley-Minto-Scheme. The Congress has up to this time devoted its energies to further the cause of the Brahmin bureaucracy and the British Government has also unwittingly played into their hands. The Congress has closed its eyes to the needs of, and done nothing for, the submerged classes, and the aims of their leaders are to strive to keep down the masses to perpetuate the bureaucratic rule of their community. Tilak's organ, Kesari, is condemning free and compulsory primary education and the Maharaja of Darbhanga is opposing tooth and nail in the Council of Behar any scheme of popular education. This is one done with no other object but the preservation of the despotism of their community. And if, Government persists in refusing communal representation the result will be to flood the Councils with the Brahmins, whose ideal leaders are the two worthies who barefacedly oppose the interests of communities other than their own. This is sure to degrade the position of the non-Brahmins more and more. Communal representation is, therefore, necessary to counteract all such tendencies.

THIRDLY. It might be urged that Government will nominate members from the Maratha and other backward communities if they do not succeed in the general election. But I think that this expedient will not be very useful. Such a nominated member generally lacks the confidence which a successful fight at the poll gives. He is, moreover, most likely to play into the hands of those the poll gives. He is, moreover, most likely to

(Contd. on next page)

(Continue from page 1)

play into the hands of the powerful priestly bureaucracy. He may not care for the interests of a community which does not elect him. Moreover, the very fact that he is a Government nominee takes away from him the value of advocacy, however disinterested it may be. The Brahmin bureaucrats are in the habit of accusing nominated members of being partisans and slaves of Government and thus try to lower such members in the popular esteem. An election through a limited communal electorate will create confidence in the Councillors who will be more and more self-reliant. And this the Brahmins do not want and hence their opposition to communal representation is due to this fear.

FOURTHLY. I may quote an instance to show how the Brahmin bureaucracy kills self-respect. One Mr Bagal, a Maratha LLB, was a Mamlatdar here and that time he was very enthusiastic in the cause of the masses and was against the Brahmin supremacy. But when he left service and commenced to practise at the courts, he found it expedient to change his angle of vision in order to curry favour with the Brahmin Judges and Magistrates and now he is noted Brahmanophil in public. He dare not give expression to his real feelings. Mr Latthe too, after commencing practice at the bar, has become altogether moderate in his attacks against the Brahmins. He was a zealous advocate of non-Brahmins.Many a time I have found to my mortification and chagrin that orders against the interests of the Brahmin bureaucracy are intercepted or were so watered in the passage that they became useless. The reason was that the Brahmins were in possession of the records and they can quote precedents to support Brahmin claims and can suppress the precedents that will go against them.Even high British officers and non-Brahmin States are powerless against the Brahmin bureaucracy. They dare not make any move lest the Brahmin press will raise a howl against them and they are afraid of the higher officers whose Brahmin assistants take precious care to have them prejudiced against innovation. This has come to such a pass that the British officer or State who dares to go against the Brahmins is looked upon as foolish or imprudent; for he forgets that he is standing on a very slippery ground. His Brahmin subordinates are to join with his enemies and bring him into trouble.

FIFTHLY. The principle that majorities have no need of separate representation does not hold good in a province where a selfish minority is likely to get the power, which is sure to be used to hold the majority in perpetual vassalage. The Maratha community is numerically very strong in the Central Division. But it is weak as the number of men of independent views is very small. It can of course boast of a very small number of legal practitioners. The few, that now practise, realise that the whole weight of the Brahmin bureaucracy will be thrown against them if they resist and therefore young men are unwilling to begin practice at the bar. There is not, nor will there be, in my lifetime at least, a single Maratha pleader in the whole of the Bombay Presidency. This shows the necessity of some special provision for the numerically strong Maratha community to secure an adequate representation of their grievances.It is difficult to realise the tyranny to which the millions of Marathas are subjected. In the villages, as Your Lordship knows, the Kulkarni or the village accountant reigns supreme and none dare raise his voice against him. The village priest and the astrologer and their castemen are looked upon as Gods and the villagers have to feed them and pay them fees equally on joyful and sorrowful occasions. The secular and religious bondage is so very complete that the Maratha can hardly think for himself much less act for himself. But for the inborn loyalty of the Maratha, the wily Brahmin would have made a tool of him in his reasonable acts. It must be said to his credit that although the Maratha was never the recipient of any special favours at the hands of Government, he has ever remained loyal. To refuse communal representation to such a community who have been profusely shedding their blood on the fields of battle in the three continents in the cause of the empire is tantamount to consigning these faithful people to the tender mercies of their hitherto oppressors. The Councils will be flooded with Brahmins who will have a dominating voice in the affairs of the departments handed over to them. All these departments will be exploited to the advantage of the favoured community and to the prejudice of the real supporters of Government. The non-Brahmins will have ultimately to submit to Brahmin influences and sacrifice their loyalty.

I, for myself, have done my best to free completely my subjects from the tender mercies of the village Kulkarni, Bhat (ritual priest) and Joshi (hereditary village astrologer). The services of the first are commuted and are replaced by paid agency mainly recruited from non-Brahmin ranks who were specially trained for the work in anticipation of the change. By a proclamation the rayats are informed that they need not employ the village priest or the astrologer who will have no claims against them if they do not employ him. Thus liberty of conscience is given them. In the same way liberty of action is also given to them by abolishing the hereditary rights of the village artisans whose inefficient work was very dearly paid for, by a portion of the produce. I have also cancelled the rules that pressed very heavily against the Mahars and Mangs and Ramoshis who were described as the criminal tribes. The restriction upon their movements resulted in preventing them from taking to trade and forced some of their members to take to dishonesty and violence. By the way I may mention that the Boarding Institute for the untouchable classes named after your beloved lamented daughter is quite flourishing. I am sending a photo of the building from which Your Lordship will see that its inmates do not despise manual labour as they were apt to do when they took to books.

Very few can realise the influence of the Brahmin bureaucracy as your Lordship does. Being very strong in every branch of the service, high or low, it has its way and means to keep other communities down, who have to submit to their exactions and dare not raise a protest even when flagrant injustice is done to them. A merchant of Kolhapur was cheated by a Brahmin pleader. When asked to prosecute the latter, the former said that he had no chance of success as the judges were Brahmins, the Police were Brahmins, the clerks were Brahmins and that instead of getting any redress of injustice he would make himself a marked man and that he would have to bear the consequences of Brahmin revenge. Even when I asked him to prosecute the pleader he begged to be excused and refused to move in the matter. Similarly one Mr Gandale, a Brahmin, preached in public that it was good for the untouchable classes to remain so, because a new mixed caste is seen springing up as a result of illegitimate connections between the two castes of Brahmins and Marathas, as the two castes are touchables. I tried to bring Mr Gandale to court for making such defamatory statements but no one dare take up the prosecution. This fear of the Brahmin bureaucracy is not entertained by the merchants or such other people alone but it haunts even Princes. I crave your Lordship's indulgence for a little piece of personal boasting. I am the only Prince who is openly fighting against the Brahmin bureaucracy although I do realise their power. They do not come forward themselves but they instigate the subjects against their Prince whose black side only the Brahmin bureaucracy exposes.

The best way to break down this citadel of Brahmin power is to grant communal representation, not only in the Councils but also in all branches of the service, high or low. Whenever a chance occurs, preference should be given to qualified non-Brahmins. It will not do to appoint a few non-Brahmins in important places. This remedy is worse than the disease. Such an office is between the anvil of his Brahmin staff and the hammer of the similar staff of the higher office. His staff forces him to take measures even against the interests of the masses and the poor fellow has to bear the responsibility. The remedy lies in granting proportionate communal representation in the subordinate and clerical staff also. Recruitment for the posts of the lowest clerks should be made from non-Brahmins and for this purpose a list of eligible candidates from those communities should be maintained, and appointments made from among them until the non-Brahmins get a percentage of posts in proportion to their numerical strength.

In the educational department also the Brahmin bureaucracy comes in. All the school-masters are Brahmins. The Brahmin bureaucracy here is not like the priestly bureaucracy. In priestly bureaucracy not only caste but learning is also necessary. A learned Brahmin becomes a priest. In the Brahmin bureaucracy it is the caste alone that is required. However low, wicked, unhealthy, immoral a man he may be, being a Brahmin, he is supposed to be higher than a Prince or a General or an Admiral or

(Contd. on next page)

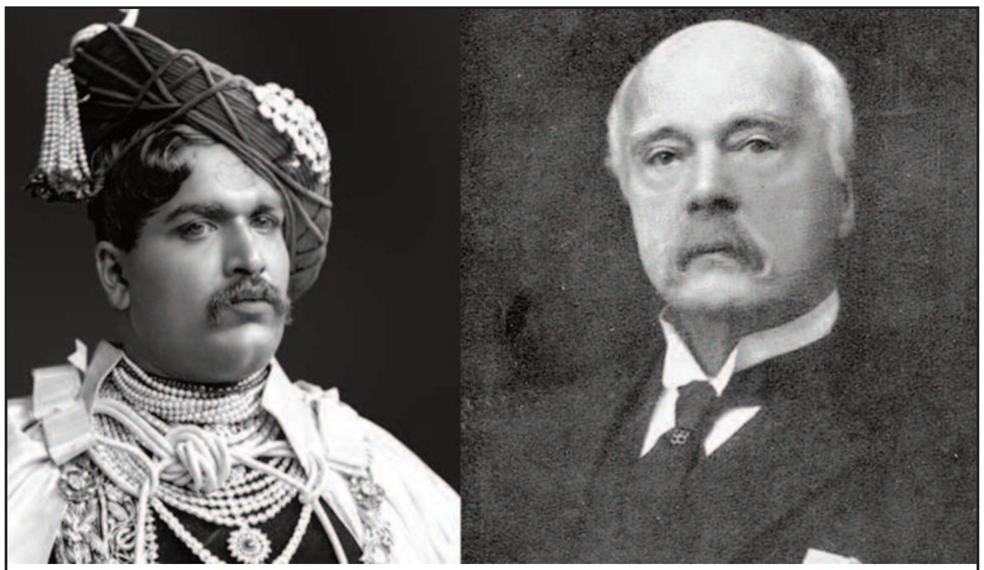

Chhatrapati Shahuji Maharaj and Lord Sydenham

Shahu and Ambedkar at the conference of the Dakshin Maharashtra BahiskritVarg Parishad in Mangaon, Kolhapur, 1920

Akali Dal's View on Agriculture Legislation defies its own Legacy

Alliance compulsions seem to have altered its mode of Politics

Dr. Kuldip Singh
Professor (Retired) of Political Science
Guru Nanak Dev University

This year Akali Dal is completing hundred years of its existence. It emerged from the Sikh Gurdwaras liberation movement against the British supported Mahants. It also fought valiantly for the liberation of the country from the British Raj. Even after independence, when the Nehru led Congress government did not yield to its demand for language based Punjabi Suba, it fought a long battle. Even after the creation of the present Punjab in 1966, it kept on struggling, among others, for the demand of the transfer of Capital city of Chandigarh to Punjab, settlement of water dispute as per the interpretation of riparian law and transfer of the left-out Punjabi speaking areas to Punjab. Since then major plank of Akali politics has been regional interests of the state with major emphasis on agrarian issues of the Jat Sikh peasantry that vastly constitutes its support base.

Almost at the time the present Punjab was carved out, the government of India undertook a major initiatives what called India's Green Revolution for making India self-sufficient in food production. Given the vast area of irrigated agriculture land and its hard working farmers, Punjab was the obvious choice for intensified cultivation. In its special drive for development of agriculture, from the fourth plan onwards, the Central government allocated proportionally higher amount of central funds to Punjab. In terms of per capita plan outlays, Punjab got more than Haryana, Maharashtra, West Bengal and Bihar. However, on industrial front, barring some agro-processing industry, the state did not get adequate share of public sector industry. On this count, the Akali Dal continued to register its protest against central government. It remained equally vocal in raising the issues of farmers of Punjab. It hardly missed any opportunity to raise voice against non-remunerative prices of agricultural produce. A stage was reached where grievances of Akali Dal got coalesced and it blamed the Centre fir discrimination against Punjab, casting aspersions on the Congress, as it was in power in at the Centre - New Delhi - during that period.

For the first time Akali Dal is leaning towards market oriented agriculture policy. It is working against its own legacy of demanding state support for the agriculture sector. On the issue of Centre's ordinances amending key legislation relating to agriculture it has gone totally with the Centre. It has endorsed Modi Government's move to amend Agricultural Produce Marketing Committee (APMC) and the Essential Commodities Act with twin objectives of allowing farmers to sell produce anywhere in the country and introducing contract farming whereby buyers can offer assured price to the framers at sowing time. Ignoring the advice of prominent agriculturalist economists, who argued that the move was inimical to the interests of small and marginal farmers, who are in vast majority and who are backbone of the party, the Akali Dal Badal has gone with market ethos. The cardinal issue here is that agriculture as we all know is on the state list and therefore, Central government's move to legislate on a subject in the sate list could not be taken kindly by a regional party like Akali Dal. In the period before the onset of militancy and after militancy came to end, Akali Dal remained steadfast in demanding the creation of a truly federal structure in the country, giving more autonomy to the states. This time Akali Dal Badal has let it go even as at declaratory level it still remains committed to federal structure.

It is baffling to find Akali Dal reducing the debate to the issue of Minimum Support Price (MSP) and in the process assuring that it will be continued. To entertain the view that MSP will be continued, while already there are moves to the contrary, is problematic. Widely discussed Shanta Kumar Committee, way back in 2015, gave a clear cut verdict against procurement by Central government, even as procurement was mere 6 % of the total. With rice and wheat stocks of India overflowing no one can be sure whether MSP will be continued in the long run.

There are 22 crops covered under MSP while only few are purchased that also in selected areas. It is a common knowledge that government agencies not making purchases, the prices which farmers are offered by the private buyers, invariably are considerably less than MSP. Even as MSP has been fixed and Central agencies are there to make purchases, the prices of farmers 'crops are continuously rigged by private players with connivance of government officials.

Before reposing faith in market one should take due note of current practices where prices are continuously rigged despite government being in the field to protect farmers interests. Leaving farmers to the market forces will be catastrophic because farmers just cannot retain stock to avail favorable market conditions. Their economic conditions force them to 'throw' the produce when ready, whatever the price.

In fact the Akali Dal Badal has undergone a tremendous change in the recent years. In the aftermath of militancy discarding identity issue, it adopted moderate template of politics and contested 1996 Lok Sabha and 1997 Assembly elections in this mode, stitching a pre-poll alliance with BJP. It inaugurated an era of consociational politics to which it remains committed since then. The Akali Dal-BJP combine was voted to power consecutively in 2007 and 2012. Never before, Akali Dal registered successive electoral victories. Its loss in 2017 assembly elections and poor performance in 2019 Lok Sabha elections, notwithstanding, paradigm of moderate politics still navigates Akali politics.

The current political outlook of the party is largely guided by the consideration of preserving Akali- BJP alliance at any cost. The BJP is well entrenched at the national level, with no indication of any alternative emerging in near future. Therefore, Akali Dal does not want to disturb the equation, as its urge to remain politically relevant does not allow it opt out, to pursue its core agenda away from its alliance partner BJP. Interestingly it is happening when Punjab Congress, under the stewardship of Minister Amarinder Singh has largely been transformed to a regional outfit, out to usurp regional agenda which traditionally remained the domain of Akalis. It remains to be seen how moderated Akali Dal approaches next assembly elections in Punjab, to face regionalized Congress.

(Continue fron page 2)

any learned man of another caste. The Brahmin bureaucracy for ages past had ordered that no non-Brahmin should be taught anything, even the three 'R's' [reading, writing, arithmetic]. The consequence is almost all the colleges and high schools are for Brahmins though they are cosmopolitan. There are all Brahmins in them. Untouchables are not allowed to come in their precincts. Some other castes are allowed but their percentage is 1 to 100. Again I say there should be communal representation in service as there must be in councils at least for another 20 years. If no step is taken in that direction it will not be correct to say that the Princes rule India or I may even say that the British ruled India but on the contrary it will be right to say that Brahmins rule India. Communal representation is the only remedy.If communal representation is not granted to the non-Brahmin communities in Maharashtra, all this trouble of Political Reform will end in strengthening the Brahmin bureaucracy at the expense of the really loyal and faithful subjects of the Government.

The Shankaracharya of Kolhapur (Dr Kurtkoti) is a learned man, but I must say that at heart he is a Brahmin of Brahmins. The other day he presided at a meeting held to support the Durbar in their action of doing away with Kulkarni and the president refused to communicate to me the resolution passed at the meeting to request the Durbar to investigate the conduct of the Kulkarnis and to give relief to a certain extent to the people who had to suffer at their hands. He has now openly joined the extremist Congress. As a religious head he ought not to dabble in politics; but a Brahmin is very rapacious and wants to be supreme everywhere.Even such an educated person like Mr Rajwade, who poses to be a great historian, is partial to his own caste and so envious towards other castes, that he has published some false and defamatory matter about the ChandraseniaKayastha Prabhu caste and the Mohamedans. Of course they are going to take steps against Mr Rajwade but I only refer to the incident in order to show you the Brahmin character.I should have very much liked to speak and discuss these matters personally with Your Lordship, but my only chance to do so seems to be if I am sent up by Government like the Maharaja of Patiala.

This letter has become very lengthy and I must now close, not, however, without making apologies to Your Lordship for its unusual length, for which my only excuse is the gravity and urgency of the situation and the momentous issue involved.

May I request Your Lordship kindly to convey my respectful remembrances to Lady Sydenham, and with warm regards.

Believe me,

Yours Sincerely,
[Signed]

PS: I hear that Sir John Hewett is coming over here in India. May I request Your Lordship kindly to send to me a note of introduction to him?

I herewith enclose a few copies of my letter so that you may please give one to Sir John Hewett and Sir Valentine Chirol and, if you think it unobjectionable, to Mr Montagu, with a request to all in my behalf to treat this as confidential as I do not want my name to come forward.

Your sincerely,

Forward Press also publishes books on Bahujan issues. Forward Press Books sheds light on the widespread problems as well as the finer aspects of Bahujan (Dalit, OBC, Adivasi, Nomadic, Pasmanda) society, culture, literature and politics. Contact us for a list of FP Books' titles and to order. Mobile: +917827427311, Email: info@forwardmagazine.in)

*****

Ambedkar Times (www.ambedkartimes.com) Reproduces:

Shahu: A Crucial Link between Phule and Ambedkar

[Originally Published (NOVEMBER 25, 2016) in FORWARD Press<Email: info@forwardmagazine.in> With thanks and due acknowledgements]

In his short reign of 28 years, Shahu succeeded in introducing radical social and legal reforms that had far-reaching consequences for the marginalized and the dispossessed. In the process, he also took the mantle from Phule and passed it on to Ambedkar

LALITHA DHARA

Who and what were the influences on Shahu? What were the ground realities when he came to power? What was the driving force behind his reforms? What were his historic limitations? A modest attempt is made to understand Shahu, the revolutionary ruler of Kolhapur.

Shahu was formally adopted and declared the heir to the Kolhapur throne in 1884 when he was barely 10. His coronation was held in 1894 at the age of 20. Between his adoption and coronation, he was privately tutored by a kind, just and liberal-minded Englishman, Stuart Fraser. In addition to politics, economics, science and the languages, one of the texts that Shahu was made to study was the book Letters to an Indian Raja by Mama Parmanand, a friend and confidant of Mahatma Phule. The letters contained in this book, among other things, refer to Shivaji as a leader of the peasants and Akbar as a just ruler. It is believed that this text made a deep impact on the young Shahu. He was also taken on three very extensive tours covering the whole of India. A tour of his own princely state was also arranged for the future ruler, exposing him to the ground realities. During these trips he interacted closely with peasants, shepherds and such other common folk. Being sensitive and compassionate by nature, he was deeply affected by the stark poverty, caste oppression and exploitation that Indians, in general, and his subjects, in particular, had to endure. These tours provided him with a first-hand experience of deprivation and broadened his horizons.

Shahu (11 years old)

In 19th-century Maharashtra, Brahmins were in a dominant position economically, socially and culturally. They alone were in a position to access and take advantage of the modern, Western educational system and administrative mechanism that the British government was gradually introducing all over the region. They had a stranglehold over the administration, education and professions and tended to exclude everyone else. They cleverly and selfishly tried to project society as a binary – high-caste Brahmins and low-caste Shudras. There was a rarefied atmosphere at the top of the caste pyramid as more and more sections were being pushed down. This included the royalty, which was below the Brahmins in the hierarchy.

When Shahu ascended the Kolhapur throne in 1894, this was what he encountered in his own state – so much so that he perceived the monopoly of the Brahmins in his administration as a more immediate threat to his survival than the overarching rule of the British. The influence and activities of the Satyashodhak-Samaj, founded and led by Mahatma Phule and Savitribai Phule during their lifetime, was on the wane. There was no grassroots non-Brahmin movement to challenge the domination of the Brahmin class. The Chhatrapati's royal powers too were limited rather than absolute, as he was a vassal prince under the ever-watchful eye and control of the British rulers. He could not afford to antagonize the latter as the threat of annexation was like a sword dangling over him and his state. His scope for manoeuvre was thus restricted.

Shahu, around the time of his coronation (1894)

Very early in his royal career Shahu got into a major scuffle with the Brahmin class in what came to be known as the Vedokta controversy. In the year 1889, once while he was having a bath, Shahu discovered that the palace Brahmin priest who was supposed to perform the complete Vedic rites in honour of the king was actually short-changing him by performing the Puranokta rites, meant for the Shudras. Shahu was enraged and declared a full-scale war on the Brahmins' caste arrogance. This seemed to be the starting point of a journey that led to far-reaching socio-legal reforms meant to unseat the Brahmins from their traditional power base and elevate those from the Backward Classes to those positions.

Soon after this incident and the conflict that followed, he announced his revolutionary manifesto of 50 per cent reservation for the Depressed Classes in government jobs. He quickly progressed from a personal sense of outrage to a general sensitivity and awareness of the sufferings of those on the wrong side of the caste divide. He didn't stop at mere awareness; he put his ideas into practice by enacting the most radical laws to topple the hierarchical caste structure and dislodge the Brahmins from their high perch. This is how he made history and carved a unique place for himself.

Phule: Convergence and Divergence

Of course, one could clearly see the stamp of Phule in all that he rose – and chose – to do. Phule had critiqued the brahmanical, patriarchal caste system that subjected women, Shudras, Ati-Shudras to perpetual slavery and ignorance. Phule had issued a call to these very sections to oppose the machinations of the Brahmin shetji\bhatji – priest, feudal lord, money-lender – deadly combine. To that end, education of the suppressed masses was the first step. He fostered the hope that the brahmanical caste structure could be dismantled through education of and united action by the oppressed.Shahu furthered Phule's educational agenda, universalized primary education, and tried to eradicate untouchability, liberate his people from Brahmin priests and break the back of the Brahmin bureaucracy but he couldn't go the whole hog despite having the advantage of royalty. His royalty was in any case under the control of the British. With the latter keeping an eye on him like hawks and with a hostile administration, comprised mainly of Brahmins, cramping his style, his options were severely curtailed. In fact, towards the end of his reign, Shahu, with his radical stance and practice, had managed to antagonize his political opponents – the Brahmin class – to such an extent that they began to spread canards about him. He had to rally behind the foreign rulers to counter this attack. This included denial of any links with the SatyashodhakSamaj and gravitation towards the Arya Samaj. The latter, which rejected caste distinctions but maintained the sanctity of the Vedas, was more acceptable to the British than the anti-establishment outfit, SatyashodhakSamaj.

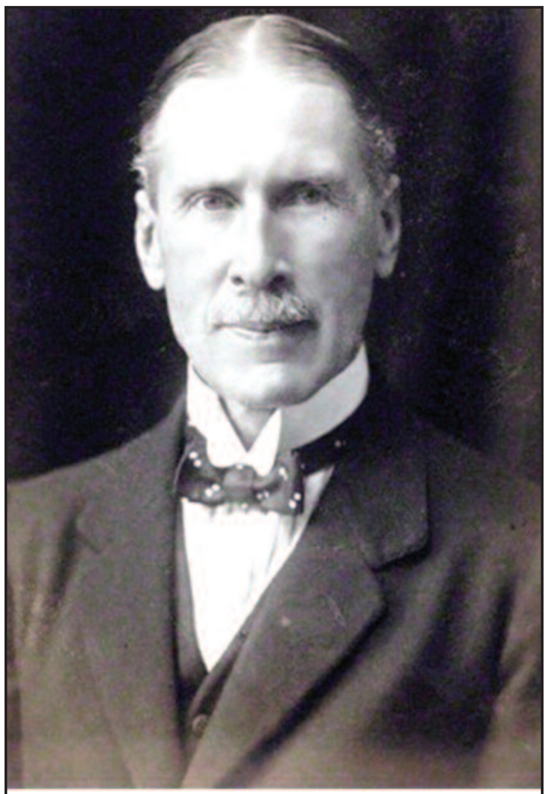

Sir Stuart Mitford Fraser (1920)

Unlike Shahu, who was quite high up on the caste ladder, Phule was of peasant stock and a Shudra to boot. There was no way Shahu could have matched the radicalism of Phule. While the latter would settle for nothing less than a complete destruction of the brahmanical caste system and priestly mediation, Shahu was content to replace Brahmin priests with priests from other communities. His royalty also coloured his vision, circumscribing his project. He seemed to reject Brahmanism and yet aspired to it, not just for himself.Despite these limitations, the measures he undertook to blunt caste distinctions, erase untouchability, educate the masses took on a momentum which even he could not have foreseen. He had managed to awaken the downtrodden folk and raise their aspiration to being part of an egalitarian society. He wholeheartedly supported the latter even while he sought to protect his own class interests. Fortunately, the two processes were complementary. In the end, the social forces he

(Contd, on next page)

Shahu: A Crucial Link between Phule and Ambedkar

(Continue from page 4))
had unleashed went beyond him and his princely state.

Ambedkar: Shahuji's Legacy and Beyond

Shahu was an ardent admirer of Dr Ambedkar and a staunch supporter of his leadership of the Depressed Classes. Ambedkar, in turn, revered him and considered him to be the benefactor of the masses and a champion of their causes. Babasaheb was quite impressed by Shahu's policy and practice of positive discrimination. When Ambedkar became Law Minister post Independence, he furthered Shahu's socio-legal reforms like Backward Class reservations, codification of Hindu Law by making them applicable to the whole of India. However, there was a crucial difference between the two. While Shahu was a king, Ambedkar was an "Untouchable" with all that the term implied. It is hardly surprising that Ambedkar was a lot more stubborn when it came to his agenda of annihilation of caste.

Ambedkar's analysis and understanding of caste was unique and original. Ambedkar saw it as a graded hierarchy in which castes are arranged according to an ascending scale of reverence and a descending scale of contempt with no scope or hope of the different oppressed castes coming together to fight the system. He fundamentally differed from Phule in this respect, as the latter believed that Stri, Shudra and Ati-Shudra could all come together to unitedly fight Brahmanism. Having no hope that this would ever happen, Ambedkar chose to leave hierarchical Hinduism and embrace egalitarian Buddhism, taking his followers with him.

Shahu seated among spectators at a wrestling match

Phule, Shahu and Ambedkar had many things in common personally. All three were English-educated and influenced by Western, liberal thinkers. Phule was deeply influenced by Thomas Paine's Rights of Man. Ambedkar was an ardent follower of John Dewey, a leading intellectual, humanist and one of his professors at Columbia University. Shahu loved and respected his guru, Fraser. He also admired the American missionaries, particularly Dr Wanless and Dr Vail, and their humanitarian work among the downtrodden masses, as also their egalitarian approach. All three had experienced humiliation at the hands of Brahmins and were rational enough to relate their personal trauma to the larger structure of caste oppression. All three transcended their personal experience to generalize and acted upon that generalization. All three believed that education of the depressed classes was the key to their liberation. They expressed the same sentiment in different words. For Phule, education would open the doors to "Tritiya Ratna", an inner perception, which would help people understand and fight their exploitation. Shahu encouraged his people "to learn, to unite and to fight for their rights". Ambedkar urged people to "educate, agitate, organize" to reclaim the human personality.

Shahuji's Legacy of Laws and Reforms

Notwithstanding their commonalities, all three viewed the world from different rungs of the caste ladder. Among the three, Shahu's situation was qualitatively different. By virtue of being a king, he was perched fairly high on the caste ladder. What started as a prestige issue for Shahu in the **Vedokta controversy** turned into a war against Brahmanism, which, to his eternal credit, spread to embrace all those below him in the caste rung, to form a truly inclusive society. He did this in his own unique style, by intervening at both ends of the caste spectrum, namely by reducing the dominance of the Brahmins within the government and simultaneously providing more and more opportunities to the Backward Classes to educate themselves and rise through the ranks of the state hierarchy. His strategy for the non-Brahmin upper castes – along with Jains, Muslims and Christians – was less direct. He encouraged these castes to develop themselves fully under their own trusted caste leaders. He encouraged different caste hostels. He went out of his way to blunt caste differences by encouraging inter-caste dining, marriage, etc. In the process, he carved a special place for himself in the social history of Maharashtra and won the title of Rajarshi and "The pillar of social democracy". He also provided that crucial link in the non-Brahmin struggle that grew to make a permanent mark in the social ethos of Maharashtra.

Among his contributions, three pieces of legislation stand out as pioneering work, without precedence or parallel. One, the 50 per cent reservation for Backward Classes; two, the universalization of primary education; and three, the prevention of cruelty to women – all of which have found an echo now, post-independence, in the form of reservations, the Right to Education Act and the Prevention of Domestic Violence, Act, respectively, after much dithering and lobbying.

Phule, Shahu, Ambedkar: Gender Revolutionaries

On the gender question, too, there was much that the three social revolutionaries shared and contributed.

Phule, Shahu and Ambedkar had, intuitively and otherwise, realized that there existed an unholy nexus between the institution of caste and patriarchy – that the two were intricately and intrinsically related, that they upheld and reinforced one another and that it was difficult to say where one ended and the other began. They also observed that brahmanical, patriarchal caste order sought to keep women and "low castes" in a perpetual state of slavery and subordination in order to reproduce itself. So they addressed these very sections. Phule famously called for the unity of Stri, Shudra and Ati-Shudra to overthrow this oppressive order. According to him, they had nothing to lose but their chains! All three reformers tried their utmost to provide relief to these sections and to improve their status within the system while they were simultaneously engaged in its overthrow.

Shahu (1912)

Thus while the Phules opened schools for women, started a widows' home, arranged for widow remarriages, Shahu made and enforced powerful laws against the devadasi system and domestic violence, and legalized inter-caste and inter-religious marriages and widow remarriage. He was equally sensitive about the subtle ways in which sexism operates. He issued orders against verbal abuse of women, especially during the Holi festival drunken revelry. He granted "adult" status to women above 18 years of age, the same as for men. Ambedkar granted women Constitutional guarantees of equality, argued for women's control over reproduction and ensured paid maternity leave for women workers. Ambedkar had correctly understood and appreciated women's contribution to social production and reproduction. He also tried his level best to obtain for them their inheritance rights.

Shahu was a crucial link between Phule and Ambedkar, the two doyens of the non-Brahmin, women's emancipation movement that swept through 19th\early 20th-century Maharashtra. He took the mantle from the one and passed it on to the other. Herein lay his historic, revolutionary and gender-sensitive contribution.

***

Forward Press is both India's first fully bilingual (English-Hindi) website and a publisher of books focused on Bahujan-related issues. These books shed light on the widespread problems as well as the finer aspects of the Bahujan (Dalit, OBC, Adivasi, Nomadic, Pasmanda) community's literature, culture, society and culture. Contact us for a list of FP Books' titles and to order. Mobile: +919968527911, *Email: info@forwardmagazine.in*

About the Author

Lalitha Dhara is a retired academic. She was the head of department, Statistics, and vice-principal, Dr Ambedkar College of Commerce and Economics, Mumbai. She has researched and authored a number of books, including Phules and Women's Question, Bharat Ratna Dr Babasaheb Ambedkar and Women's Question, Chhatrapati Shahu and Women's Question, Periyar and Women's Question, Lohia and Women's Question, Kavya Phule (English translation of Savitribai's first collection of poems).

Shahu ji Maharaj: The Saviour King of the Backwards and Dalits

[Ambedkar Times: Reproducing from FORWARD Press (Email: info@forwardmagazine.in) with thanks & due acknowledgements]

About 115 years ago, Shahu ji Maharaj introduced 50 per cent reservation for the first time ever in India. He belonged to the Kunbi caste (a backward caste). He took several steps to break the back of brahmanism. Remembering him on his death anniversary is Dr Siddharth

Shahuji's bust installed at his palace in Kolhapur (FP on the Road 2017)

SIDDHARTH

In the brahmanical tradition, "Ramrajya" is the ideal kingdom and Ram is the greatest ruler ever born. But subjects of the Ramrajya had to follow the varna system. In other words, the Shudras and the Ati-Shudras had to serve the dwijs, and women were had to be subservient to men. Violation of the tenets of the varna system invited death and the king, Ram, himself executed the sentence. In contrast, the Bahujan-Sraman tradition witnessed many kings who upheld justice and worked for public welfare in every sense. They devoted their lives to the arduous task of dismantling the varna and the caste system, and the elaborate structure of discrimination based on it. Shahuji Maharaj was one of them. He concretized the dreams of Jotirao and Savitribai Phule.Shahuji was anointed the king of Kolhapur on 2 July 1894. Soon, he was loosening the stranglehold of Brahmins on the administration and society. On 26 July 1902, he took a path-breaking step – something no one had even imagined. Amid stiff opposition from the Brahmins, he implemented 50 per cent reservations for Dalits and the Backwards in educational institutions and in government jobs in his state. This was the first instance of caste-based reservation in modern India. That is why Shahuji Maharaj is often described as the father of modern-day reservations. Later, Dr Ambedkar incorporated the pioneering initiative of Shahuji Maharaj in the Indian Constitution. The Constitution mandated reservations for Scheduled Castes and Scheduled Tribes, but the decision on OBC castes was kept open. The OBCs got reservations on 16 November 1992, about 45 years after Independence and 90 years after Shahuji made the provision for his subjects.

In 1894, when Shahuji took over as ruler, Chitpavan Brahmins had monopolized most of the positions in the administrative set-up of Kolhapur. Brahmins occupied 60 of the 71 senior administrations positions. There were only ten non-Brahmins among the 500 clerks. Following the implementation of Shahuji's reservation policy, only 35 Brahmins were left among the 95 administrative officers in 1912.

Shahuji was in complete agreement with what Phule wrote in his Gulamgiri:

**"Without education,
wisdom was lost,
without wisdom, morals
were lost,
without morals, development
was lost,
without development,
wealth was lost,
without wealth,
the Shudras were ruined,
so much has happened
through
lack of education."**

Shahuji Maharaj took upon himself the task of combating ignorance and lack of education among Dalits and the backward castes. By as early as 1912, he had made primary education compulsory and by 25 July 1917, he had made it free. He was the first Indian ruler to do so. Like the Phule couple, he laid great stress on women's education. He opened schools in all villages, each to serve a population of at least 500 and up to 1,000. In 1920, he established a free hostel named Prince Shivaji Maratha Free Boarding House.

Shahuji's statue outside his palace in Kolhapur, Maharashtra (Photo: FP on the Road 2017)

We all know that the brahmanical Peshwa rule had led to Brahmin dominance in every field of life – religious, political, economic and social – in Maharashtra. They were in control of almost everything. With the provisions of 50 per cent reservation and free and compulsory education, Shahuji aimed at ending that dominance. He also decided to dismantle the brahmanical supremacy on religion. On 9 July 1917, he issued a declaration that the income and the assets of religious institutions in Kolhapur belonged to the government. He also ordered that Marathas (a backward caste) be appointed priests in temples. In 1920, he established a school to train priests in conducting religious rituals. We all know about Dr Ambedkar's Hindu Code Bill, but few of us are aware that Shahuji Maharaj also passed a Hindu Code Bill on 11 November 1920, ending the stipulation that Hindu succession laws would be governed by the Mitakshara School of Law. Mitakshara is Vijnaneswara's commentary on Yajnavalkya Smriti and broadly rules that women cannot inherit the property of their families. It imposes several conditions and restrictions. Shahuji also brought to a close the tradition of assigning villages to Brahmin priests, Shahuji took a series of steps to ensure that the Untouchables (Dalits) were treated on a par with others and to improve their living conditions. Until 1919, no Untouchable could get treatment in a hospital. In 1919, Shahuji issued a declaration that any Untouchable could visit a hospital and get treatment. In the same year, he issued another order outlawing discrimination in primary and high schools and in colleges against students on the basis of caste. Besides ensuring that Dalits got a foothold in government service, he also issued an order that said Dalit government employees should be treated with dignity and respect, and that government offices should be free of the practice untouchability. "The officers who are unwilling to follow this order should resign within six months," the order said.

He outlawed two obnoxious traditions, thus bringing about a sea change in the position of Dalits in society. First, in 1917, he abrogated the archaic Balutdari system, under which an Untouchable was given a small piece of land and in return, he and his family had to render all kinds of services to the entire village without any compensation. Second, in 1918, he promulgated a law putting an end to the oppressive Vatandari system and introduced land reforms to enable Mahars to become owners of land. This ended the economic slavery of Mahars to a great extent. The pro-Dalit Kolhapur ruler, with obvious pride, told a vast assemblage of Dalits in Manmad in 1920: "I believe you have got an emancipator in Dr Ambedkar. I hope that he will break your chains of slavery." He not only showered praises on Ambedkar but also helped him complete his education abroad and make politics a weapon for the emancipation of Dalits. Shahuji's efforts to secure equality and justice for the Backwards, Dalits and women earned him the ire of the Chitpavan Brahmins of Maharashtra. Numerous efforts were made to humiliate and run him down.Ordinary Brahmins hating Shahuji can be understood. After all, he had ended their dominance in society. But what was painful was that people like Balgangadhar Tilak and Sripad Amrit Dange, a founding member of the Communist Party of India, also brimmed with anger and hatred towards him. Tilak fought a running battle with him.

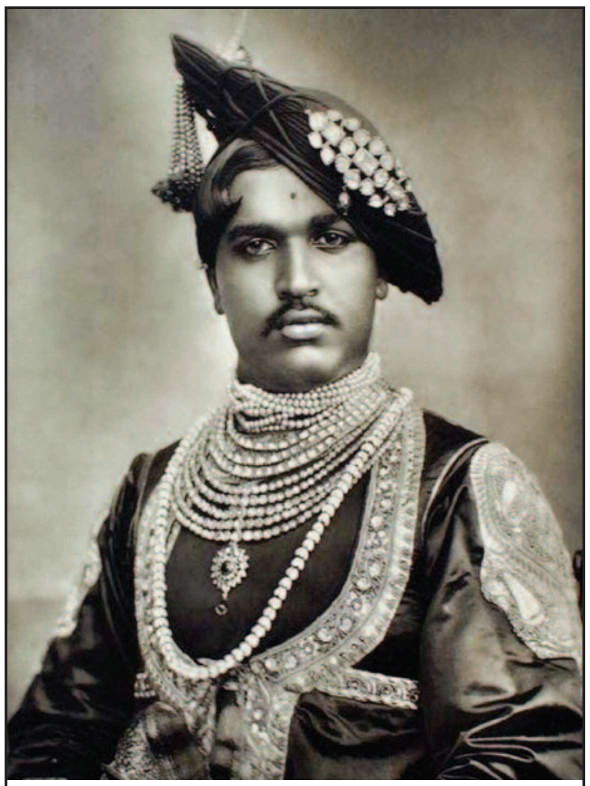

A young Shahuji Maharaj

Born into a Kunbi (Kurmi in North India) family on 26 June 1874, Shahuji Maharaj became the ruler of Kolhapur when he was just 20 and ruled the state for 28 years. He was the grandson of Chhatrapati Shivaji and the son of AapasahebGhatgeKagalkar. Yashwant Rao – as he was called in his childhood – lost his mother when he was just three years of age. Anandibai, the queen of Kolhapur, adopted him on 17 March 1884, and the title of Chhatrapati was conferred on him. In June 1902, the Cambridge University conferred on him an honorary doctorate of law. He was the first Indian to receive the honour. He was honoured with the title of Rajashri at the 13th national convention of the Akhil BharatiyaKurmi Mahasabha held in Kanpur from 19-21 April 1919. He was also a recipient of the titles of GCSI, GCVO and MRES.

This great emancipator of the Backwards and Dalits breathed his last on 6 May 1922, aged 48. But the lamp which he had lit, inspired by Phule, is illuminating our lives even now.

Translated by AmrishHerdenia

Valedictory address delivered by Shri Jagjivan Ram, Union Minister for Food, Agriculture, Community Development & Cooperation, at the Fifth Indian Cooperative Congress on Monday, the 4th December, 1967

Shri Brahm Perkash and friends:

I deem it a privilege to be present amidst you this afternoon after a long duration, to say a few words. I am not speaking here as a Minister incharge of the Department of Cooperation, but as one who wants to be very much interested in the Cooperative Movement and as one who understands that the idea of Cooperation is a concept for giving real life to the society.

The success or failure of the Cooperative Movement should not be judged in terms of monetary losses or gains but by the extent to which the spirit of Cooperation is imbibed not only among the members of cooperative societies but also in the society as a whole.

I would call a cooperative venture a success even if it incurs monetary losses provided the spirit of Cooperation is present. I shall deem a cooperative venture a failure even if there is a sizeable monetary profit if the spirit of Cooperation is lacking.

Long before the laws relating to cooperatives were enacted or the government thought of promoting Cooperative Movement the spirit of Cooperation existed in Indian society in the fields of agriculture and in industry. Small cultivators having 2-3 acres of land to whom it was not profitable to maintain a pair of bullocks set up a cooperative. Each one of them maintained one bullock and they alternatively used to work with two bullocks in the field of each other. Hundreds of examples can be quoted to illustrate the zeal of the artisans in cooperative effort though no law had been enacted for setting up cooperatives. There was a time when the spirit of Cooperation existed and the whole village was functioning like a cooperative. This social consciousness existed not because there was legislation but because the spirit of Cooperation permeated the whole village and the society. Our ultimate objective is the establishment of a society based on cooperative endeavour and spirit. If the cooperatives have to achieve that objective, you will have to set your goal at a high level - a noble goal - to be achieved in course of time.

When we talk of Cooperative Movement, we should not think only in terms of the cooperative Acts that were enacted. It has had a chequered career in different parts of the country and the growth has been rather unusual not speaking in terms of the coverage as from the point of view of achieving the objective. The whole idea of the Cooperative Movement is to pool limited resources to undertake production or distribution with a view to eliminate some of the malpractices that grow in a capitalist society. The success or failure of the Cooperative Movement has to be judged in that context also. What is the difference between a cooperative sector and a corporate sector? We have to bear in mind that the success or failures should not only be judged by those who are in the Movement but also by those who are outside. What is the difference between an enterprise or productive activity undertaken in the corporate and in the cooperative sector? How do they differ in regard to the consumers, the producers and the employees who work in them? We find that if the exploitation of the employees working in an undertaking run by a cooperative society is of the same degree as that of the employees of a company run by the corporate sector, I should imagine the purpose of the Cooperative Movement has not been served. If the consumers of a particular commodity produced by cooperative has the same complaint as the one who consumes the same commodity produced by corporate sector, then I should imagine the performance of cooperatives has not been good. There is no doubt that a small group of people who combine together in the form of a cooperative society gain certain advantages. But, there are some fundamental values which I regard necessary for them to fulfil if it should be a successful cooperative.

I personally feel that the cooperative sector should expand cooperatives and its labours should be to cover the entire distribution system to serve a majority of the population in the country. All the restrictive practices, whether they are due to vested interest, or monopolists or due to conventional, factors will have to be removed. Leaving aside a small number of cases which bring disrepute to the whole Movement, I am quite conscious of the efforts and high level of understanding shown by the leaders of the Cooperative Movement in the country. I am standing before administrators of cooperative societies and it should be their labour to find out where the weaknesses are and to remove those. We should not wait for orders from above to point out the weaknesses. There should be a self-search. When we are running an undertaking on cooperative basis, the workers in that undertaking must be made partners in that undertaking and not treated as employees working in companies. Many countries had to enact legislations to give an effective voice to the employees running an undertaking even in the corporate sector.

Apart from what I have said above, I feel there are many fields where the cooperatives stand successfully. They have done some good work in the field of agriculture and are helping the peasant. But, they will have to maintain a high standard. Even in the industrial sector where they have done good work, we feel that much more has to be done to make them really cooperative. Then, there are a large number of industries which have to be brought in the cooperative sector. I shall be glad to encourage them.

Ever since I took over the Ministry of Food and Agriculture, I have been trying to make available more credit to agriculture. I have been emphasising that commercial banks should have a greater base in the field of agriculture. I understand that I have succeeded in changing the outlook of the commercial banks. Because if we have to make available more credit to agriculture, commercial banks will have to come into the picture. In the course of time we can get more and more credit from the commercial banks. Now, I feel fully satisfied that it will be possible to divert 10 per cent of the total deposits of the commercial banks towards agriculture and a major portion of that will pass through the cooperative sector. This will provide greater opportunities for the Cooperative Movement to expand their activities not only on traditional lines but also on other lines. Therefore, it is all the more necessary that the Cooperative Movement should be based on a sound footing.

Complaints have been heard that some of the cooperatives have become closed compartments. It is primarily your concern to see how far and in what manner the situation is to be remedied. We should not lose the opportunity. I would like the Cooperative Movement to stand on its own feet and take some measures keeping everyone's interest in view.

For that purpose, we have to recruit a large number of skilled technical personnel. Today, we are short of them. Rational arrangements for recruitment of staff will have to be made by yourself. There should be wider scope for selection and recruitment of the technical staff. In certain States, it can be on the lines of All India Services. You have to make recommendations yourself and you have to take actions and decisions yourself. It is the question of implementing the recommendations by the Cooperatives. When this is done, I am sure you will succeed.

Another important aspect which is creating difficulties for us is the realisation of advances. Realisation of the instalments should be done yourself. Instalments are long overdue in a number of cases. I found that those who have limited resources are more prompt in repayments than those who have better resources. Leaders of the Cooperative Movement have to find a solution to this problem. Some of these instances have come to my notice as Minister incharge of Agriculture and Food and it causes me great concern.

There is demand for fertilizers. I noticed that fertilizers are lying in the ports, because the cooperative societies are not in a position to lift them. I am concerned because my whole programme of agriculture suffers.

Another difficulty is that the credit given to the farmers is not availed because they have been defaulters in payment of earlier instalments. At this stage, it becomes very difficult for me to find other farmers who can take this loan. By this, the national interest suffers. I am telling these things to you to illustrate how the performance of cooperative societies ultimately affects the national interest in the matter of agriculture.

NEERAJ PAUL
+91-99683-69972
Email: neerajpaul@hotmail.com

It becomes necessary at times to emphasise that agricultural production should in no case be allowed to suffer. I would further like to stress that the entire distribution work should be assigned to cooperative societies. While saying this, I know that there are some malpractices prevalent in these agencies. I would rather say that these malpractices have 'crept' into societies in some local areas. We must develop some supervisory machinery at the State level, so that all these malpractices could be eliminated. If they are there, even in a small measure, the whole atmosphere gets vitiated.

A word about the Food Corporation, or inter-State trade. There are, as you know, certain restrictions on movement of cereals and foodgrains. In some cases, the restrictions are on Government to Government basis. There are certain commodities on which there is no restriction or it exists in a very small measure. The cooperatives can meet it.

So far as procurement is concerned, the cooperative marketing societies are working very effectively. I feel that the Food Corporation should function in close coordination and in collaboration with the cooperative institutions.

I am aware that the cooperative societies are not able to function as effectively as desirable not only due to lack of finance but also due to lack of trained personnel. In retail distribution, the cooperative societies will be able to play a very important part in a large number of villages and other places. We should have such types of organisations as could function in a competitive way.

Another thing that comes to my mind is the cost consciousness. It is human nature that when one has any stake in a particular thing, the cost consciousness comes in automatically - be it the national sector, or the cooperative sector. This is not easy to acquire. Unless the tendency develops from the very beginning, it is difficult to get it later. At the earliest possible occasion, we should throw away the crutches. Unless this cost consciousness gets due importance, the Movement will always have to be looking for support from outside agencies. Only then, would the Movement be able to stand on its own feet.

In our present economy, which is a mixed economy, all sectors - the public sector, the private sector and the cooperative sector - have come to stay. There will naturally be competition in between the different sectors. Any sector can develop and survive only if it acquires cost consciousness, economic management, efficiency and prudent handling. For achieving this, you will have to train and recruit a large number of technical personnel, accounting staff etc. I know that you have taken steps to meet these in a small measure. You will now

(Contd. on next page)

BABU JAGJIVAN RAM AS AGRICULTURE MINISTER

"The growth of the national economy is, in a way, the growth of agriculture itself. And development of agriculture in a rational way is, to a considerable extent, the promotion of social justice for the weaker sections". - **Babu Jagjivan Ram**

NEERAJ PAUL
+91-99683-69972
Email: neerajpaul@hotmail.com

Babu Jagjivan Ram was Minister for Food and Agriculture from 1967 to 1970 and Minister of Agriculture and Irrigation from 1974 to 1977. In his tenure, he heralded the Green Revolution and made India self-sufficient in food. He was convinced that the growth of national economy rests heavily on growth of agriculture, and he was of the opinion that self-sufficiency in India's agricultural economy should be achieved as quickly as possible.

He was responsible for formulation of new policies for food production and procurement. Crop production was taken to new heights by adoption of improved agricultural practices, improved water management practices, expansion of agricultural credit and development of

marketing and storage. For the well-being of farmers, he introduced price support policy. He helped built up a buffer stock of foodgrains. As a result of price support and procurement, the import of foodgrains was stopped, and India became self-sufficient in foodgrains. Distribution of foodgrains from fair price shops was maintained with a view to safeguarding interests of consumers. Another important decision was channelising the import of tractors through the state owned Agro Industrial Corporations. Huge profits being usurped by importers at the cost of farmers was stopped.

The various policy initiatives and programmes launched during his tenure improved the well-being of farmers as well as of the consumers. Development of animal husbandry and dairying, inland fisheries, improving the forest cover etc. were also given emphasis during his tenure. He also elaborated on the need for introducing machinery in agriculture.

He organized the Public Distribution System to ensure availability of food to the masses at a reasonable price. The integrated approach helped to turn the country into a food-surplus nation.

Socialist Vision - A Practical Necessity

Agriculture Minister Jagjivan Ram has emphasised the inescapability of a socialist approach in solving India's socio-economic problems.

In a message to the Peoples' Forum for Radical Socialism Mr. Ram expressed the view that "the historical situation in which we are placed makes socialism the best means for our economic and social advancement, for removing poverty and for bringing out freedom from exploitation of man by man".

Socialism, he added, "has become not only a vision but a practical necessity." It was not on account of dogmatism that the country was wedded to it. As for the 20 Point economic programme, he thought it will transform the basic social structure. Even while transforming the social structure along progressive lines, it ensured a simultaneous increase in overall national production.

Thus, Mr. Jagjivan Ram added, "it resolves the dilemma of the past in which a choice was posed between social transformation and the immediate need to increase production. He had no doubt, however, that new forces of social change to set the country firmly on the path to a democratic socialist society will be released only through the proper implementation of the programme.

Source Courtesy:
Women on the March, Volume 20, 1976
Issued by the Women's Deptt. AICC,
New Delhi

MONEY FOR PUNJAB AGRICULTURAL DEVELOPMENT APPROVED

Source Courtesy:
Daily Report, Foreign Radio Broadcasts,
Issues 126-130 (1968)
Delhi Domestic Service in English
1530 GMT 30 Jun 68 B

The center has sanctioned 710 million rupees for the development of agriculture in the Punjab. According to PTI this was stated by Union Food Minister Jagjivan Ram at a meeting of members of Panchayat Samitis (village committee) and district officials at Rupar today. The amount will be given to farmers as loans. The minister also said that for the next year Punjab will get 750 million rupees. Punjabis living abroad will be allowed to send tractors duty free as gifts to their relatives.

The Food Corporation of India has launched an operation to clear speedily the wheat stocks lying in the open or in improvised godowns in Punjab and Haryana. The operation is expected to be completed in a week's time according to a

spokesman of the corporation. He said in Chandigarh today that the railways are moving about 14,000 tons of wheat to other states daily. Truckloads of wheat are also being dispatched daily to Hapur in Uttar Pradesh. He said the operations are being carried out on a war footing. He denied that there has been any damage to the stocks from the monsoons.

The Food Corporation has purchased over 1 million tons of wheat in Haryana and Punjab to be sent to other states.

Valedictory address delivered by Shri Jagjivan Ram, Union Minister for Food, Agriculture, Community Development & Cooperation, at the Fifth Indian Cooperative Congress on Monday, the 4th December, 1967

(Continue from page 7)

have to do it on a larger measure. Naturally, we will have to find resources to be spent for this purpose.

I do not know what resolutions have been passed by you. I did not have the time to go through them as I was held up in Parliament. I imagine that I will agree with most of your resolutions on self-regulation, self-reliance and so on.

I would like to say that there are a large number of friends in the Cooperative Movement whose first and last activity is Cooperation. I know myself some of my personal friends who have no other activity except Cooperation. But, there is a feeling that politics is very much mixed up with it.

De-politicalisation does not mean that a man in politics cannot be in the cooperative field. People at different political persuasions may be there. It only means that politics should not be brought into it.

I would like to say that the leaders of the Cooperative Movement should take action to locate the weaknesses and remove them. If they do so, there will be no necessity for Governmental interference at all. The question certainly arises as for the reason that a large amount of public funds are invested in the Movement. I am not suggesting anything. Again, I will leave it to you to consider what measures you would suggest to protect this.

I am aware of some of the deficiencies noticed in the actual operations. Here comes the question as to whether it has been checked at the time of advancing credit that the money advanced to a particular person will be used for the purpose for which he has taken in it. It cannot be provided in any legislation, but it can only be ensured by objective functioning by the people in charge. No regulation can help it.

I know many cases where persons who are holding certain positions are able to get loans from the cooperative institutions.

I would like that some assessment as to what percentage of the advances allotted for some purpose has been utilised for that purpose by the persons to who advances were made. Why I am concerned about this is that if it is taken for agricultural production and has not been utilised for that purpose, our calculation that so much money has been invested for the development of land or seeds etc., will go wrong. But, even if the amount has not been utilised by a person for that purpose, he may not be considered a defaulter. Therefore, the cooperative societies should not only concern themselves as to whether the instalments have been paid but also see that the advances have been spent for the purpose for which they were drawn. I wanted you to consider this and suggest remedies.

I am thankful to you for giving me an opportunity to meet the leaders of the Cooperative Movement of this country and some friends from other countries. Cooperation has become a universal concept. Whether it is a capitalist country or a socialist country, Cooperation finds a place. The social imbalances can be eliminated by the onset of Cooperation.

Whether one believes in the capitalist system or in the socialist economy, it is the spirit of Cooperation. If it is not there, the purpose is not served. Therefore, Cooperation is necessary whatever the system one may have. Ultimately, our objective is to end all sorts of economic exploitation. We have to see whether the Cooperative Movement serves the social purpose for which it was meant. Production is necessary for certain social purposes. If the production does not serve this purpose, the production itself may create such a problem by creating social imbalances, which will adversely affect the production itself, whether it is in the cooperative sector or the national sector.

As I said, Cooperative Movement is an ideal to achieve where you have a fellow feeling and a spirit of appreciating each other's difficulties not only in prosperity but also in adversity. That should be your Cooperation.

The way your function was organised has impressed me very much. Though rain has caused some inconvenience, it has helped in Rabi production. It was a good omen for this Congress when nature favoured us and gave us much desired rains.

I thank you for having invited me and given me an opportunity to meet you and discuss some problems with you which are pressing and might be pressing you. I wish you all success.

Source Courtesy: Proceedings of the Fifth Indian Cooperative Congress New Delhi, December 2-4, 1967

Remembering Babu Mangu Ram Mugowalia

Prem K. Chumber
Editor-In-Chief: Ambedkar Times & Desh Doaba

Babu Mangu Ram Mugowalia has become a household name among the SCs of Punjab. He was the main force behind the emergence of historic Ad Dharm movement in the pre-partition Punjab. It was the Ad Dharm movement that paved the way for the emancipation and empowerment of the lowest of the low not only in Punjab, but also became a role model for the radical Dalit movement throughout India. Babu Mangu Ram Mugowalia stood with Babasaheb Dr B.R Ambedkar like a rock during latter's struggle for separate electoral status for the Depressed Classes (later on designated as Scheduled Castes) at the London Round Table conferences. Again it was this very Dalit movement that gave them a counter-public in the form of their distinct religion called 'Ad Dharm'. In the Census of 1931, around half a million SCs returned themselves as followers of the newly established Ad Dharm religion. Another equally great achievement of the Ad Dharm movement was that under the able leadership of Babu Mangu Ram Mugowalia, it contested Punjab Provincial assembly elections in 1937 & 1946, which made the SCs of Punjab equally an important stake-holder in the state legislature, perhaps for the first time in the history of the political power structure of the colonial India. This movement his its headquarters at Jalandhar city and was financially supported by Seth Kishan Das of famous Bottan Mandi where Babasaheb Dr B.R Ambedkar gave his first electoral address on October 27, 1951 as a prelude to the first general election in Independent India. The next day Babasaheb held mock parliamentary at the campus of DAV College Jalandhar where he addressed the students and the faculty together. In fact, the tremendous response to the call of Babasaheb Dr B.R Ambedkar from the politically mature land of Punjab was the direct outcome of the fertile political ground prepared by Babu Mangu Ram Mugowalia. The Ad Dharm movement began its long journey from the first mammoth Jalsa (conference), which was organized at the Ad Dharm school ground of Mahilpur town of Punjab.

Babu Mangu Ram Mugowalia played a dominant role in chiseling the distinct markers of the separate Dalit Qaum identity in Punjab. He restored them their lost heroes, Gurus, rich cultural heritage and brought forth an urge to become rulers themselves. It was this very urge which got further sharpened under the stewardship of Babasaheb Dr B.R Ambedkar. If one has to make sense of Dalit consciousness and Dalit social mobility in Punjab one has to refer to the great pioneer work done by Babu Mangu Ram Mugowalia that he commenced immediately after returning from America after going through hard times at places on foreign lands.The forum of "Ambedkar Times" and "Desh Doaba" remember to Great Ghadri Baba Babu Mangu Ram Mugowalia

Chhatrapati Sahu Ji Maharaj

Every backward class should know the Chhatrapati Sahu ji Maharaja,

because every Scheduled caste person in is under his obligation. In fact the whole of India is under the obligation of this great man.

If Sahuji Maharaja had not sponsored Babasaheb Ambedkar, India would not have had a Messiah, a saviour to bail majority of the Indians out of a stagnant social situation, a permanent low Socio-economic situation.

Chhatrapati Sahu ji Maharaja belonged to the Kurmi caste of the Backward class. He was the father of Reservation. Casteist Periyarists of Tamil Nadu are falsely claiming that they are the Founders of the reservation.

Jeevan Kumar Malla
91-94426-08416

Dear Bahujan Brothers

Every backward class should know the Chhatrapati Sahu ji Maharaja, because every Scheduled caste person in is under his obligation. In fact the whole of India is under the obligation of this great man.

If Sahuji Maharaja had not sponsored Babasaheb Ambedkar, India would not have had a Messiah, a saviour to bail majority of the Indians out of a stagnant social situation, a permanent low Socio-economic situation.

Chhatrapati Sahu ji Maharaja belonged to the Kurmi caste of the Backward class. He was the father of Reservation. Casteist Periyarists of Tamil Nadu are falsely claiming that they are the Founders of the reservation.

Let us look up with gratitude towards the great work of Chhatrapati Sahu ji Maharaja for the Bahujan community who were deceived in the name of caste.

- Shahuji Maharaja built a large number of hostels for the Non Brahmin students and provided all from temple revenue.
- In his kingdom, schools, hospitals, water reservoirs, palace and even the royal dinning was thrown open to the Non Brahmin Castes
- He helped Babasaheb Ambedkar to start a fort nightly journal "Mooknayak", and also helped him in his education in England.
- Sahuji started Industries, built tanks, opened schools for training of 'patils' (non-brahmin village administrators) and later cancelled 'kulkarni vatans', for which all brahmin community raised a hue and cry.

- He passed a law allowing remarriage of widows in 1917, and allowing Inter-caste marriages in 1918.
- He started work of "Satyashodhak Samaj" of Phule in 1911 in his State.
- He started "purohit school" i.e. school for making a priest for non-brahmin students, which was unheard of till then, and conducted 1513 religious functions, including 226 inter caste marriages, by them in the capital alone, just in one year in 1913, with non- brahmin priests, creating hue and cry among the brahmins.
- The Trade Union Movement in India was started by Mahatma Phule and Lokhande who were the pioneer of the labour movement in India. We have to remember that they were not only struggles for impoving the working conditions of textile mill-hands but also for his courageous initiatives on caste and communal issues.
- He was the first king who advised opening of Labour Unions, saying that such Unions are necessary to keep a check on capitalists, who "are mostly Brahmins and Vaishyas".
- It is noteworthy that Chhatrapati Sahu ji Maharaja started the trade unions before the Russian Revolution of 1918.
- Chhatrapati Sahu ji Maharaja 's historic speech in Mangaon near Kolhapur on 15th April 1920, where he introduced Dr. Ambedkar to the Dalits as their own leader. In this meeting he pronounced Dr. Ambedkar as the leader of Dalits and expressed the hope that Ambedkar would liberate them, and one day be leader of whole of India.
- Chhatrapati Sahu ji Maharaja used his lifelong rule to carry out all sorts of experiments to annihilate the caste structure,
- The high caste Hindus blamed Chhatrapati Sahu ji Maharaja activities.
- Chhatrapati Sahu ji Maharaja started non-brahmin priesthood condemning ancestral brahmin's priesthood. This was the victory of Mahatma Phule's movement
- Chhatrapati Sahu ji Maharaja ended the ancestral rights of the brahmins priesthood

Congress Leader Tilak was against the Non-Brahmin movement, which was started by Mahatma Phule and promoted by Chhatrapati Sahu ji Maharaja. To oppose this Non-Brahmin movement, Tilak started two festivals. One was "Shivaji Jayanti" and second was "Ganesh festival".

Some Satya Shodhak activists that time had complained to ban the "Ganesh festival" to British Govt. But no action was taken by them.

On this historical day, Let the People's Liberation Mission of Sahu ji towards its destiny of Equality, Liberty and fraternity.

*****

Can Internet sabotage or strengthen democracy

Dr. Jagdish Rai
Assistant Professor
Institute of Forensic Science and Criminology
Panjab University, Chandigarh (India)
E-mail: jagdishrai@pu.ac.in

Internet is a new technology that can be used to realize the ideals of democracy. However, it can also be used to sabotage democracy and even create a surveillance state if people are not active and aware of its proper use. The Internet has far-reaching implications for democracy and governance because it has made communication very cost-effective and fast.It has additional novel features like flexible timing, various types of information format, both-way communication, all to all communication, one to all communication, etc. The free flow of information through the internet has empowered people and brought them on an equal communication level. There had been some attempts to regulate and restrict these features of the internet which could have diminished its potential as equalizing technology. The potential of the internet as a propaganda tool and networking channel in the election campaign was realized by Joe Trippe. He was the election campaign manager of the USA's presidential candidate Howard Dean. In 2004, he wrote a book titled "The revolution will not be televised: Democracy, the Internet, and the overthrow of everything",wherein he described how he used the internet for the election campaign of Dr. Dean for the first time in history and the future potential of the internet in organizing political activities. Dr. Dean lost the election, but a major contribution of the internet was seen in the victory of Barack Obama in 2008.

In India, the victory of Narender Modi in 2014 was also largely due to his popularity in social media.

The Internet has served a good medium to convey the message to masses and coordinate political activities. But recently it is also posing a danger of creating virtual reality around the voter which is contradictory to the reality. In 2016 elections for USA president, Russia is suspected of massive computer hacking and consequently sabotaging democracy in favor of Donald Trump. Massive analytic power and a lot of data stored by social media platforms can identify people who can be swayed. Although here also the vulnerable people are who live more in virtual reality than thinking critically. Targeted advertising can influence these people, which can be sometimes critical for victory. TV and print media have also played a similar role in educating people as well as misinforming people to build a specific mass opinion. But the internet is more powerful than traditional media in strengthening as well as in sabotaging democracy. Recently Cambridge Analytica Ltd has also played a role in helping political parties in the analysis of social media profiles and designing targeted propaganda. There is a danger that for small countries and less evolved democracies, the owners of social media giants like Facebook, Twitter, WhatsApp, etc can assume undue proportion vis-à-vis their actual position. But the solution to such danger had been aptly given by Erich Schmidt in a conference at New Delhi. In this conference in 2013, then IT minister Kapil Sibal expressed apprehensions about hate speech and mis-propaganda on social media getting viral which can cause riots and eventually instability of government. Eric Schmidt then said, "answer to bad speech is more speech".

Making a virtual reality by misinformation or illogical arguments will require far more effort than destroying it, as the right information and logical arguments are more convincing. Governments also have far more resources than opposition or minorities, so it shall not be difficult for governments to dispel such mis-propaganda. In fact, restricting the flow of information by governments pose bigger dangers to democracy, by tilting the balance of power towards the ruling class. World over, recently the democratically elected governments are perceived to follow anti-people policies in favor of the rich or the corporate world. Noam Chomsky had theorized that sometime after revolutions against monarchies, another ruling class has emerged which have hacked democracies. This ruling class control means of production in capitalist economies, as well as control perception of masses through media. The opinion of the public is manufactured according to the convenience of the ruling class, resulting in the election of representatives who are controlled by corporate lobbies. The entry of the internet in communication has broken the spell created by traditional media. Information coming through the internet, not only awakened people but also connected them to organize the revolutions we had seen recently. Arab-spring in the Middle East countries and Anna Hazare's movement in India can be seen as a result of social media spreading the truth as well as connecting people to rise in unison.

Unlike the traditional media, the internet does not have a central or feudal control so far. Therefore, it will help in the flow of information without designs; and people will have access to more and more information. This enhanced transparency may make governments apprehensive of protests. The frequent protests are a sign that the present form of democracy which has evolved with traditional media is incompatible with increased transparency and connectivity afforded by the internet. Maybe in the future, new technologies can be leveraged to make democracies more participatory. India has already leveraged upon electronic voting machines to conduct its massive election timely and cost-effectively. At the administration level also, e-governance is bringing more transparency, accountability, and integrity. The direct benefit transfer scheme of the government of India has eradicated massive corruption going on the public distribution systems. The online banking system has checked the tax avoidance. Many public services are being offered online day by day, which is helping to strengthen the rule of law and making the lives of citizens easy. But we also see resistance in middle-level administrators against rolling out e-governance. PLRS (public land records society) was entrusted to digitize land ownership records in Punjab which took 10 years to digitize and make it available to the public online. Almost at the same time, the Rajasthan government also started digitization of land records and completed it within 2 years, although Rajasthan has more land and fewer resources. The delay in Punjab was due to massive commission coming to administrators as there was a lot of illegal possession of the land and real owners even did not know about the land in their name. Even the patwaris (clerks) held public protests against making these land records (FARD) available online. The often-given argument against e-governance is the apprehension that computer files get corrupted. Accidental corruption of computer files is far less likely than the manual file handlers of the present system. In a book titled "governance for growth of India" written by Abdul Kalam in 2014, he mentions explicitly that paper-based governance is more vulnerable to fraud than e-governance. In fact, e-governance brings transparency along with it which diminishes the arbitrary discretion of administrators in the present system. Transparency is the perfect antidote of corruption, as also said by Gabriel Garcia marquis in his Nobel winning book, that "cockroaches cannot survive in the light" The cockroach of corruption will be killed by the photons flowing in the internet optical cables. Julian Assange, the founder of Wikileaks, had exposed large scale violations of human rights by the USA army, through making public, the records of their wrongdoing. For enhancing financial transparency in governance, Barack Obama promised during his election campaign that records of every dollar of his government will be available online to say "google every dollar". Contrary to promise, we know that the Pentagon does not have records to show even to the US government for its trillions of spending. On the other hand, citizens' privacy had been breached in mass surveillance in which NSA deployed computing and Internet bandwidth equivalent to 8 times of the rest of the world. People have to demand that they will watch the government rather than the government watch people.

The real e-governance will have to be demanded by people rather than governments rolling it on its own. There are activist groups working on various aspects of this technology itself like freedom of the internet, protecting privacy in browsing. Hopefully, people will start demanding real e-governance, eventually making it an electoral issue. The communication over the internet has new dimensions that can strengthen or sabotage democracies. Using the internet, the representative form of democracy can be phased out with all participatory democracy. The representative form of democracy was devised because of limitations of logistics at that time like all people cannot be housed in the parliament building, not all people have the knowledge to deliberate upon the issues of governance, people also do not have time to come to the house. But over the internet, everybody can talk to everybody without coming to one building, without being active at the same time. The online and SMS voting for a contestant in TV reality shows may prove as an experiment for future forms of democracy. There already exist mechanisms to ensure that one mobile number is associated with one individual, like in Aadhaar card. GPS locations, OTP based security, and CCTV live camera booths are relied upon by the banking system for confidentiality and authenticity of financial transactions. These technologies around the internet can be used to build an all participatory democracy, called e-Democracy.

The corona pandemic has added to the reasons for experimenting with e-Democracy. For example, Russia is considering online voting and Canada has held virtual parliament. The potential and pitfalls of embracing technology in democratic processes have long been contemplated upon by many. At this juncture of history, people shall also know more about it, for maintaining and perfecting democracy.

"I am not a BANDID QUEEN"

FEMALE ROBIN HOOD PHOOLAN DEVI TELLS THE WORLD

"I was not born a bandit. There are no bandits in my family," says Phoolan Devi.

"It was not born a bandit. There are not bandits in my family," says Phoolan Devi.

"It was society that turned me into one. Because I was born in a poor family and from a low caste, I was subjected to degradation and dishonor. She told the World Dalit Convention.

"In my backward village in Uttar Pradesh, caste discrimination was practiced to the maximum-between the pure and impure, the touchables and the untouchables.

" We were only allowed to take water from the well later in the day after people from the upper caste had their turn and we were not allowed to bathe upstream, " Phoolan related her terrible and harrowing experience as a member of the Mallah caste, a Shudra sub-caste of boatmen, at the First Dalit World Convention held in Kuala Lumpur, on 10th and 11th October 1998.

The theme of the convention was " A New Vision Towards a Casteless Society."

In advocating the fight against discrimination towards Indians of the lower caste, Phoolan cited her life story-one in which she suffered unspeakable acts of degradation and humiliation because " it was my destiny…. I was born to serve others." She told the delegates. I was forced to marry at 11 to a much older man who raped and beat me. I ran away only to find that a woman without a husband "was fit only for abuse." Even at such a tender age, I knew instinctively that "a battle was just beginning, and it would be daily, cruel and terrible."

I survived beatings, verbal abuses, gangrapes and ostracism but ostracism but determined not to take my own life but to go on living.

I did not join a bandit gang, but was kidnapped into one. After her bandit husband Vickram was killed, she survived to lead her own gang and claimed retribution for the wrongs done to her. Phollan and

her gang of bandits raided villages and robbed the rich to give to the poor. "People of my caste heard all about it. If a mother wanted to protect their daughter, or a father his wife or his sister, they knew all they had to do was say to the rapist that Phollan Devi would punish them.

"People of my caste heard all about it. If a mother wanted to protect their daughter, or a lather his wife or his sister, they knew all they had to do was say to the rapist that Phoolan Devi would punish them.

"That's why, whenever I heard it, I crushed the serpent that used to torture women. I dismembered them. It was my vengeance, and the vengeance of all 'women," she recalled.

After her surrender to the pol ice in 1983 - so that her family could live in peace - Phoolan was imprisoned without trial for II years. In J 994, the charges against her were withdrawn, and she was freed on parole.

Her freedom is provisional, and Phoolan is still waiting for the supreme Court's final decision for the charges against her to be dropped.

In defending the poor and down-trodden, Phoolan has become a heroine in their eyes. In 1996, amid both popular support and controversy, she was elected to the Indian Parliament. She lost her seat six months ago, but Phooian claimed that the election was rigged.

"People still know me as a dacoit, a bandit, but that part of my life is over. Which is bad? The crimes done to me or mine against the men that wronged me? She asked the crowd."Sometimes, you need violence to fight cruelty, but it is a limited way. That is enough. . My personal vengeance is over, said Phoolan solemnly. My mission now is to make sure that the degradation I suffered does not happen to others.

"I am not educated in the typical sense, but the lessons I have learnt can never be told in words.

" I visit the villages and speak to the people. I tell them that they must not follow traditions blindly.

"Traditions say that young girls must be married by 11 or 12. I tell them not to marry off their daughters so young. Look at what happened to me, "she

said addressing the convention in Hindi. "Upper-caste men come to the villages and pick young girls from low-caste poor families, and take them to be used as they like, " she continued, stressing the need for change in her community's mindset.

It is not only women's fight, she stressed. Men from the lower-caste community too, must unite to fight the oppression they have endured for centuries, and defend their daughters and wives against exploitation.

Phoolan emphasised the importance of education, stressing that each village should have a school and that poor people must not be intimidated away from being educated "by words or by sticks."

"Because was uneducated, my knowledge of the world was limited. I thought that the world ended where the fields ended and the sun drowned each night in the river.

"If I had been educated, I' would have gone to the courts to fight for the land that was rightfully ours. I would not have gone into the jungle," said Phoolan.

She believes that her efforts in advocating changes have not been in vain. " In some of the villages I visited, I know that I have convinced them not to fight among themselves, and have learnt to settle their disputes amicably.

"I also tell them not to drink, and warm them against indentured labour. I advise them to ask for daily wages. Don't work for monthly wages because at the end of the month, the zaminders (landlords) may not pay you. Remain free."

Phoolan had only visited her village once since she was released from prison because "the Thakurs (from a higher caste than her) refused to allow me in." Her family has moved to New Dehli where she now lives with her husband. Her weapons are different now, but Phoolan continues to fight against the injustices and tyranny suffered by the poor and downtrodden. Phoolan told the delegates that she was disgusted to see the majority being ruled by the minority. Is it not our own weakness that the minority rules us? She asked.

It is because the Dalits have become puppets to others, she added. Our educated people should go to the villages to explain to them the true situation. We must do something for the downtrodden and the women so that our people are united.

I will continue to fight against caste and injustices she declared. (her speech in Hindi was interpreted by Dr. Deepanker).

Courtesy: 1st Dalit World Convention, Kuala Lumpur (Malaysia)

The Ad Dharm Movement and Dr. Ambedkar

D. C. Ahir

When in 1915 Dr. B. R. Ambedkar was giving final touches to his Ph.D. thesis at Columbia University in New York, a Punjabi youth, who had gone to America a few years earlier, was involved in a dangerous mission of smuggling suns from California to the Punjab for inciting mutiny in India. This Punjabi youth later became famous as Babu Mangu Ram, the founder of the Ad Dharm Movement. Mangu Ram was born in a small village Mugowal in district Hoshiarpur, Punjab on 14 January, 1886 in an untouchable family; his father was a leather merchant. As by then the doors of education had been opened to all by the British rulers, Mangu Ram was sent to the school in the nearby village, Mahilpur, but the treatment meted out to him by the Hindu teacher was far from human. Like Bhim Rao in Satara, Mangu Ram too was made to sit outside the classroom. Not only that, even the teacher would not teach him directly; he was invariably given lesson through a Muslim student. Somehow, Mangu Ram passed his middle examination and joined high school at Bajwara, a nearby town. Here too. He was subjected to the same humiliation, and was made to sit outside the classroom. One day, it rained so heavily that in spite of taking shelter under a tree, Mangu Ram was completely drenched. And when the snow-balls, accompanied by high velocity winds, fell like missiles on him, he was unable to bear it any longer. So, he ran to take shelter inside the classroom. As soon as he had entered the room, the teacher saw him, and instead of showing any sympathy, he started beating him with a stick for having come inside. Weeping and crying, Mangoo Ram went out, and somehow reached his home.

Unmindful of the insult and beating, Mangu Ram again went to the school next day. As soon as he reached there, he was surprised to see the teacher in the process of purifying the classroom by sprinkling water on the wooden table, chair and the tats on which the students used to sit. On seeing him, Brahmin teacher cried out, "Oh Chandal, you have come again".

Fearing another beating, Mangoo Ram hastened back, never to go again to the school. And that was the end of his education.

With his education coming to an abrupt end, Mangu Ram became unemployed, and bit frustrated too. In 1909, he, along with some other young men from the village, went to California, U.S.A. in order to earn some money by working in the Peach Orchards of Fresno and elsewhere in the San Joaquin valley of central California. Instead of earning money, he, however, became involved in the activities of the Ghadar Party, an international network of militant Punjabi nationalists led by Lala Hardayal. By his sheer devotion and sincerity to the cause of India's freedom, he came to be regarded as the most dependable and reliable member of the organization. In 1915, Mangu Ram volunteered to be one of the five Ghadarites accompanying a shipload of guns and propaganda material headed for India. This ship was unfortunately intercepted by the British as Batavia, and was sealed. It remained sealed for nearly a year, with the five Ghadarites as prisoners inside. In the meanwhile, they were prosecuted in absentia, and sentenced to death for taking out the weapons illegally on the ship. On hearing the capital punishment, some patriot Indians in Germany decided to help the imprisoned Ghadarites.

Somehow, they managed to smuggle the prisoners out from the sealed ship, and sent them in different directions. Mangu Ram was put in a ship going to Manila. By mistake, however, the ship reached Singapore.

Unfortunately for Mangu Ram, here he was recognized by some traitor Indians who had earlier worked for the Ghadar Party. They informed the Police. By now, for running away from Batavia, death warrants had been issued by the British Government to be executed wherever any one of them was found. Accordingly, the Singapore Police began preparing for his execution. Then a miracle happened. Just half an hour before his execution, a gentleman named Barde, whom Mangu Ram had never seen or met, came, caught him by the arm, took him out of the Thana, and putting him on the same ship in which Mangu Ram had come, he asked the Caption of the ship to sail for Manila. By the time the Police swung into action, the ship had crossed the Singapore Port Limits. Having failed to intercept the ship, the police caught hold of some drunkard; executed him to cover up their lapse, and announced that Mangu Ram had been executed. This news was later published in the Indian Newspapers.

For the next 7-8 years, Mangu Ram hid in the Philippines, and during this period he had no contact with his family as no letters could be written for fear of being intercepted. Taking him, therefore, as dead, his wife married Mangu Ram's elder brother, who was a widower.

The validity of the death warrant issued by the British Government lapsed in 1924. Then Mangu Ram thought of returning to India. Accordingly, he came back to Punjab in 1925. Soon thereafter, Mangoo Ram became involved in another kind of freedom struggle, the liberation of the untouchables, the people among whom he was born, and the people who were meekly suffering the atrocities of the Hindus. Babu Mangu Ram's association with the Ghadar Party had broadened his outlook, and sharpened his skills as an organizer. Soon he found a band of like-minded young men involved in the social work, and began organizing them in order to liberate the downtrodden from the clutches of the Hindu social slavery.

Encouraged by the response to his ideas, Babu Mangu Ram convened a Conference at his village Mugowal in district Hoshiarpur on 11-12 June, 1926. Addressing the largely attended Conference, Babu Mangu Ram proclaimed that the Untouchables constituted a separate Qaum, a religious community like the Muslims, Sikhs and Hindus, and those they were the original inhabitants of this country. Hence, the movement was named as Ad Dharm; and its leaders devised distinctive costume, bright red turbans and shashes; coined a new sacred mantra or symbol, "Sohang" and exhorted the people to call themselves as Ad Dharmis.

The primary object of the Ad Dharm was to give the untouchables an alternative religion. Its another object was to reform the society from within. As social movement, the Ad Dharm exhorted the people to abstain from immoral practices; to lead a life of purity and piety; to discard the use of alcohol, drugs, give education to boys and girls, and to treat all men and women equal in the society. On the whole, the movement was aimed at giving the untouchables a sense of pride and dignity as members of the Ad Dharm.

The headquarters of Ad Dharm Mandal were established in Jalandhar city from where the movement was organized in a systematic manner, and the devoted missionaries spread the message far and wide in the Punjab, and even beyond. Since the Mandal had accepted Sahib Shri Guru Ravidass Ji as its spiritual leader, the movement became primarily popular amongst the Chamars, and they readily adopted the nomenclature of Ad Dharmi.

At the time, Babu Mangu Ram was organizing the untouchables of the Punjab under the banner of Ad Dharm; Dr. Ambedkar was fighting a similar battle in another part of the country. Though they were thousands of miles apart, yet their ideas and methods of struggle were almost identical. Both believed that the present day Scheduled Castes are not Hindus, and that their salvation lies only in being independent of the Hindu religion.

Both believed in self-help and advocated peaceful means to achieve their goal. Both laid the greatest emphasis on 'education'. Babasaheb considered "education" the key to all progress, and Mangu Ram says that only "education can lead us to Sachkhand (the realm of truth)." Again, Babasaheb exhorted the people to follow the Three Commandments of 'Education, Agitation and Organization' to gain power. According to Mangu Ram, the poor have three kinds of power: "Qaumiat (collective solidarity), Mazhab (spirituality) and Majlis (organization)".

Within a year of its founding, the Ad Dharm movement created quite a stir in the Punjab by constant rallies and conferences, if forced the Government of the day to take notice of the problems of the untouchables. One of the reasons of the poverty and exploitation of the untouchables was the pernicious system of beggar, the system under which they were forced to live at the beck and call of others and were obliged to do a great deal of work without any remuneration whatsoever.

The Ad Dharm Mandal agitated against the system of beggar, and demanded its abolition. The Mandal also agitatedfor repealing the Punjab Land Alienation Act which prohibited the untouchables from buying even a small piece of land. The Ad Dharm movement reached its peak at the time of 1931 Census. As a result of their sustained propaganda, more than half a million untouchables declared themselves as Ad Dharmis.

This showed the organizational skill of its leaders. "The massive support", as says Mark Jueregensmeyer,"created political capital, and Mangu Ram used that capital in political ways. Ad Dharmi candidates stood for public offices and an alliance was created with the Unionist Party. In both instances, scheduled caste leaders supported by the Ad Dharm organization achieved public positions".

Courtesy: Dr. Ambedkar and Punjab by D. C. Ahir